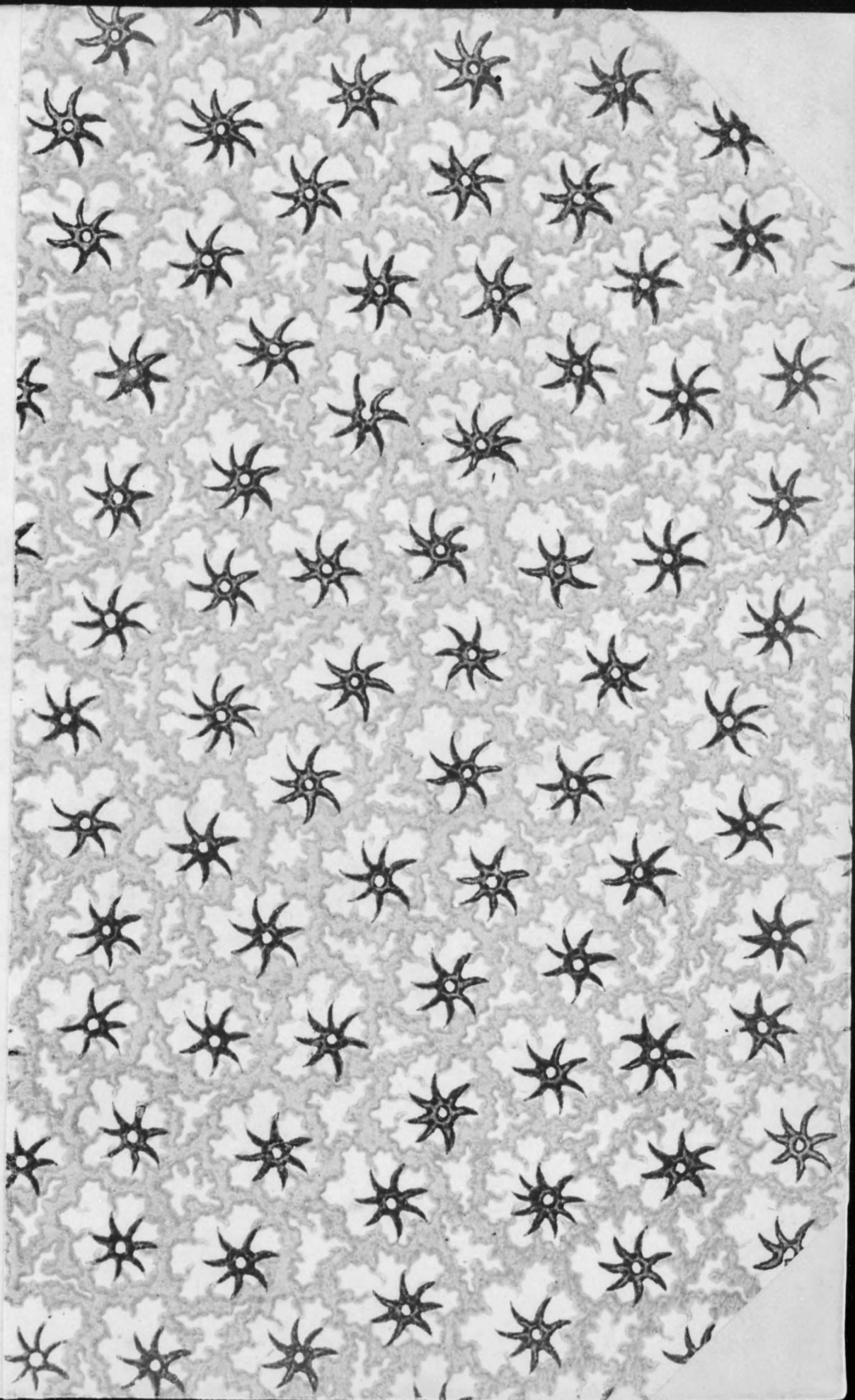

UBL: BKNOOG 119

Boekenougen

119.

1819

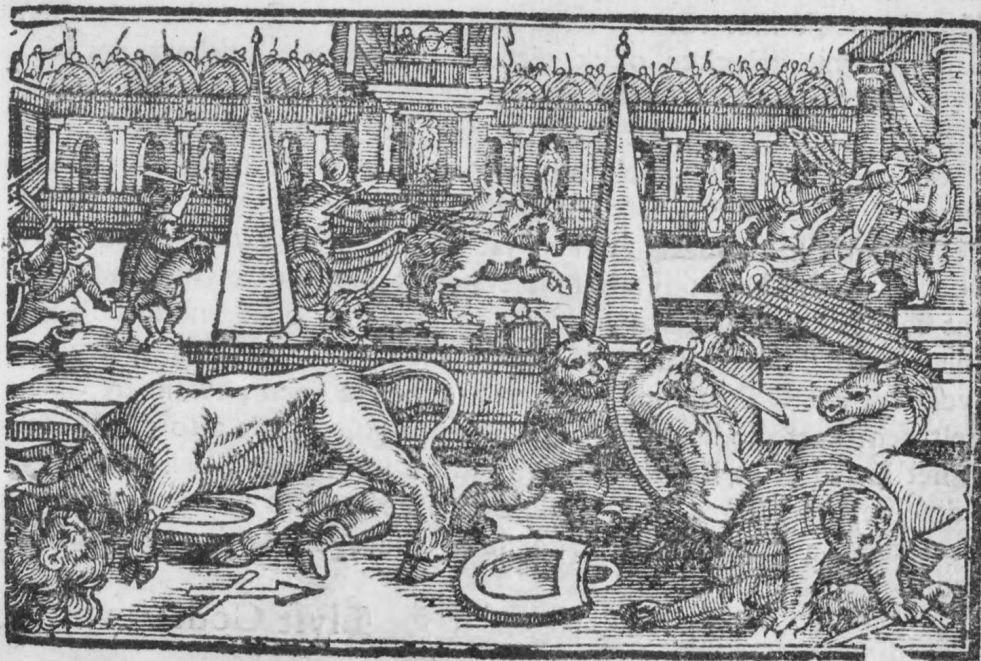
DE
HISTORIE
VAN DE

Distructie van Troyen / hoe sy

Vest-werf van de Grieken verdestreueert is :

**Mitsgaders de Historie van de groote Liefde van
Troilus / Pyramus Sone / en de schoone Desida.**

Seer Playfant voor Liefhebbers om te Lesen , en van Nieuws oversien.

Amsterdam , By d' Erven van d' Wed. van Gysbert de Groot , en Anthony van Dam ,
Boekverkoopers op den Nieuwen-Dijk / in de groote Spel. 1719.

V O O R - R E D E N .

Als men wil insien den loop deser Weereld: Soo sal men bevinden, dat niet alleene nu, maer bykans van allen tyden, de begeerlyckheyt der Oogen oorsaecke is geweest van 't verderf veler Personagien, soo wel onder Christenen als Heydenen, en om hier van alle de Exempelen by te brengen, en is myn voornemen niet, want deselve in veele Boecken niet en souden kunnen vervat worden: Alleenlyck sal u genoeg wesen te bedencken of David (een Man na Godts herte genoemd) daer door niet zwaerlyck gefondigt en heeft: De twee oude Raets-Heeren oock niet tot verderve gekomen zyn: Ende den vroomen Sampson van gelycken oock niet door de begeerlyckheyt des Gesigts van Dalida bedrogen en is geweest; Ende alsoo en is 't oock niet te verwonderen dat Paris (door het aensien ende de groote liefde van de schoone Helena) oorsaecke geweest is van soo veele Inconvenienten die daer door gekomen zyn, alsoo gy in 't Lesen der Historie sulc mogen vinden, jae selve zyn Doodt daer door vervordert heeft. Daerom (beminde Leser) laet u dese Geschiedenisse tot een Exempel wesen, niet om deselve in 't quade na te volgen, maer om daer door u selven te leeren bedwingen, ende de begeerlyckheyt der Oogen ende des Hertens tegen te staen, want hy Spiegelt hem zagt die hem aen een ander Spiegelt, ende alsoo doende sal u het Lesen deses Boecks nut en profyt in-brengen, neffens dat gy (deselve Lesende) daer in veele fraeye Feyten sulc vinden, waer in de Deugdt altydt gepreesen, ende d' Ondeugdt altydt mispreesen word.

Blyft Godt bevolen.

MJ. DER NED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

Historie van de leste Distructie van Trojen: En de Diefde van Troilus en Bressida.

Hoe Koning Pryamus, Sone

van Laomedon de Stad van Trojen wederom de-
de op-bouwen, en wat voor Kinderen hy hadde.

Her I. Capittel.

Laomedon Koning van Trojen / en der om-leggende Steden en Landen / sprak de gekomen tot goeden ouderdom / hadde twee Kinderen / eenen Sone genoemd Pryamus / ende een Dochter Crione / die seer schoon / wijs / en voorzigtig was. Ende alsoo dese Kinderen in alle geschicktheit opgeboet werden / so heeft Pryamus getrouwt met bewillinge syner Ouders / een vrome / sehone / en deugtsame Edele Vrouwe / genoemd Hecuba / by dewelcke hy agt Kinderen kreeg / te weten / 5. Sonen / en 3. Dogteren / alle begaeft met sonderlinge gratie. Den eenen was genaemt Hector / wesende sterck en kragtig: den tweeden Paris / boven maten schoon spande: den derden Polydorus / seer wijs van rade: den vierden Helenus / seer geleert in de seben byzondere konsten: ende den vyfden Troilus / van hem selven seer minnelijck / nochtans seer stout ende onbertsaemt in 't stryden.

De outste Dochter was genoemd Criseida / wijs en voorzigtig / en wert na de meeninghe van sommighe Eneas wijs: Cassandra was begaeft met gelycke gaven als haer broeder Helenus / ervaren in de seben byzondere konsten / ende de derde was Polyxena genoemd / dewelcke de natuer oock niet vergeten en hadde / maer hadde die voorzien met sulcken schoonheyt ende goede gratien / dat men wepnigh haers ge-

lyken kont. Boven dese acht boornoemde Kinderen hadde desen Pryamus noch dertig Sonen / alle vrome ende kloekke Jongelingen / die hy aen diversche Vrouwen gewonnen hadde. Den Koningh Laomedon / zynde dan alsoo in ruste en boozspoet / siende syn Kintz Kinderen alle in goeden doen / achte hem selven de gelukkigste der Weerelt / maer gelyck het gemeynlyck gebeurt met de Princen deser Weerelt / hoe sy hooger verheeben zyn / hoe haer val des te meerder is / alsoo is 't oock geschiet met dese oude Laomedon: want alsoo syn Sone Pryamus met syn Wijs en Kinderen te Delt getrocken was met een groote Magt van Dolck / om sommighe landen en steden wederom onder de subiectie zyns Vaders te brengen / die rebellig ende afvallig geworzen waren / so zyn de Griecken daer-tusschen den Koningh Laomedon met groot geweld toe gekomen / ende en hebben niet alleene hem met alle syn volck / die hun te weer stelden omgebracht / maer oock de Stadt van Trojen gantschelyck verdestruert / ende syn dochter Crione gebanelijck mede genomen / en alsoo met groten roof en rijckdom wederom gekeert.

Pryamus dese vromige tijdinge verstaende / hebende / is grotelyck ontstelt geweest / als wel te dencken is / en verlatende een Kasteel dat hy belegerd hadde: Als hem dese tijdinge booz quam / is hy wederom na Trojen getrocken / en bindende deselve alsoo bedorven en verdestruert / meynde hy onsinig te worden / siende dese bevestiginge der Stadt / en bedenkende de doot syns Vaders ende der Inwoonders: Maer ten lesten tot hem selven gekomen

zinde / heeft hy booz-gedinen de Stad wederom op te doen houtwen / veel kostlijcker en grooter als sy te vooren geweest hadde / ende dat ter eeren van Neptuneus / die de Heydenen houden booz den Godt des Waters ende der Zee. Om dan zyn booznemen te volbrengen / heeft hy van diverse Landen ontboden seer veel Boumeesters / van de konstighste die hy heeft weten te bekomen / also dat hy de Stadt (dooz de groote menigte der Werk-lieden) in korten tijdt wederom op-gerecht / ende veel vermeerdert heeft / soo dat haren omganch drie dag reysens was: De muren waren gemaecht van blinkende marmersteen / fraep en konstigh upt-gehoutwen / 200 Cubites hooge / op de welke noch geseld waren (niet wijdt van malkanderen) sterke toornen tot beschermingh der Stad / ende hadde ses schoone / sterke ende geweldige Poorten als Bozchten / daer de Meesters humne kusten wel aen bewesen hadden / want elk om het kostelijckst en fraepste was: d' eene hiet Dardamides / d' ander Siboria de derde Helias / de vierde Ceras / de vijfde Tropanna / en de sesste Anthe namades. De Muren van binnen waren ook niet slegtelyk op-getrocken / maer meest al gesticht van upt-gehoutwen Marmer-steenen / ende tseftigh Cubites hooge: De straeten waren bzeedt en effen geplavept / aen welke hoecken steene bogen op twee of meer Marmer-Calomnen geregt waren / so dat het Volck daer onder konde schuplen booz wint / regen / sneeuw ende Sonne-schijn. Midden dooz de Stadt liep een lustige Riviere Fantes geheeten / dewelcke de Stadt in twee deilde / en veel Water-menlens deden omgaen / den Bozgeren seer dienstigh: Ende ober de Riviere waren gemaecht veel schoone steene Bruggen. Daer het kostelijckste van alle / was het Palleys / t welck den Koningh Pryamus booz hem selven had doen houtwen /

gemaemt Ilion / begrypende 1500 schiedden / zijnde de Muren van blinkende sner-witte steenen: De Vensteren als oock de Cantellen van spnen bliende Cristalle / de Coorens so hoog verheuen / dat se de Wolcken schenen te raken / ende van binnen soo fraep verciert / datter niet aen en ontzack / insonderhept in de grooste Zale / welcker Calomnen van klaeren witten Marmer-steen was oberwelft met Cedar-hout / ende het plaveptfel van verscheide gecoleurde Steenen / ende rontom met fraepe upt-gehoutwen Geschiednissen aen de Muren. Ken't hoog-eynd deser Zales stont des Coninghs Cooren / en den Sit-plaetse / met eenige trappen seer kostelijck gemaecht ende verheuen / ende onder aen de trappen noch verscheiden Gesoelken. Somma deser Stadt / met alle datter in was / was so kostelijck dat haers gelijcke niet en was / soo dat se terstont behoont wiert van vele groote Heeren ende Princen die dagelijcks by den Coningh te Hobe quamen / ende hem vergeselschapten / wepnigh denckende op de verledene Constructie / maer leefden in alle wellustigheden: hoewel den Koningh nochtans niet en vergat syn Suster Erione / om dewelcke hy booz hem nam met syne Vrienden te sprecken.

Hoe Koningh Pryamus Anthenor als Ambassaet in Grieken sond, om syn Suster Erione te hebben.

Het II. Capittel.

Als nu Coningh Pryamus een tytlangh in boozspoedt geseten hadde / so en konde hy hem niet gerust houden / maer dogt dat de Grieken hem al veel en grootelijcks te kort deden / syne Suster Erione by hem te houden / en dattet hem niet toe en stont sulks te lijden / daerom heeft hy syne Heeren / Vrienden en kinderen by-sen doen vergaderen / en tot hem

hun aldus gesproken: Gy Heeren ende gy mijn Vrienden / u lieden is noch in dachtig / ende en hebt noch niet vergeten (souw ick meynen) de grooste schade ende schande/ens van den Grieken aengedaen het welcke alsoo te laten passeren / sonder wzaecke daer ober te doen / mijnen raed en adhijs niet en is / doch om dat wy als noch soo geheel sterck niet en zijn om onse inlandtsche tegen-partije / soo hebbe wy goet gedocht dat wy Anthenor na Grieken senden / om met vrientschap ende minne mijne Suster Erione wederom te krijgen / ende daer-en-tussen onse rebellen mozgen ons onderdaen maken / is daerom mijn begeren dat gy lieden bedenckt of dit mijn booznemen goet is oft niet. De Heeren ende Oversten des volcks en der Gemeenten sulcks over-lepdt hebbende / hebben t' goet gebonden / ende alle t' samen bestemt / dat des Koninghs booznemen goet was. Soo is van Anthenor met dit bevel t' Schepe gegaen als een Ambassaet met veel geselschaps / ende het geue hem van nooden was: ende komende in Tessalien / is hy by den Koning Pelius gegaen en heeft hem des Koning Pryamus begerete te kennen geueven / te weten / dat hy hem (om alle vrientschap t' onderhouden ende t' boozgaende te vergeten) syne Suster Erione wederom soude geuen / ofte anders soude hy gedwongen wesen deselve met geweld wederom te halen. Pelius dese bootschap verstaen hebbende / heeft hem sulcken antwoort geueven dat hy sonder langer vertreck gerepft is nae den Koningh Thelamon / die de Princesse Erione by hem hadde: en by den Koning Thelamon gekomen zijnde / heeft hy d' oorsaeck sijner komste verklaert Thelamon sijn Legaetschap verstaen hebbende / heeft hem al lacchende geantwoort / Ich ben verwondert ober de lichtveerdighept uwz Heeren ende Koningz / dat hy meent soo

lichtelyk met woorden ofte dzeppementen weder te krijgen t' gene wy in perijckel onses lebens met grote moeyten vercregen hebben / daerom keert weder en segt wien Koningh dat wy in geen verbondt met hem en zijn / ende op syne vrientschap niet en achten: ende dat hy Erione / die schoon wijs ende verstandigh is / ende my soo lief en weert (obermidts haere deugden en goede gratien) niet weder krijgen en sal / ten ware metten zweerde ende met geweld / daer toe wy hem niet kloecht genoegh en kennen / oock dunckt my dat gy quaelicken bedagt zijt sulken Legaetschap aen te nemen in de Landen ende Heerlijckhept der gener die u ende alle de utwe van herten vbandt zijn / daerom vertrekt terstont van hier / al-er u erger hier van come. Anthenor is met'er haest van daer getrocken te Achayen by Castor en Polux / verhopende van hun beter bescheit en antwoort te krijgen als van de boozgaende: maer hadde hy kleyn bescheit gehadt van Pelius en Thelamon / dese gaben hem nog minder en erger antwoort: want na dat hy hun sijne bootschap verklaert hadde / antwoorde hem Castor in deser manieren; Wien Heer ende Koning Pryamus laet hem booz-staen dat hem groot ongelijk geschiedt is / maer laet hem bedencken oft syn Dader Laomedon sulcken ongeluck als hem ober-komen is / hem selven niet aen-gedaen en heeft / dooz het leet en verdriet / t welck hy den Grieken sonder reden noch oorsake aen-gedaen hadde / so dat wy meer sijne openbare en bijckelijcke vantschap begeren / als sijne gebepnsde vrientschap: t schijnt oock dat u leven hem niet veel weert en is / u met alsulken boodtschap hertwaerts ober te senden / by de geene die geen oorsaecke en hebben / om hem ofte dersijnen goet te gunnen: Daerom versiet u van hier / op dat u daer booz geen schande noch schade en geschiede. Anthenor dooz

dese antwoordt haif verbaest zynde / is ter-
stondt wederom t' Scheep gegaen nae den
Lande Philon / in 't welck Nestor met
meer andere Griekse Prinzen woonden /
die hem dreyghde aen een boom te hangen /
soo hy niet terstondt ten Lande upt - trock.
Als Antenor anders geen bescheyt kon
krijgen als dreygementen / soo is hy met
haest wederom nae Trojen gezept / waer
dat hy met veel moeyten ober Zee aen ge-
komen is / ende syn sacrificie gedaen heb-
bende / is hy recht na des Konings Pal-
leys gegaen / die hem vziendtschap ontving /
verhoopende goet bescheyt te verstaen / en
ontbiedende alle syn Heeren / hiet hy An-
tenor syn antwoordt booz hun allen te
verklaren. Antenor dan zynde booz den
Koningh ende syn Raden / septe aldus :
o Machtige Heere en Koningh / het hadde
veel beter geweest / aen hun niet gesonden
te hebben / so en soude uwe Majesteit sich
daer ober niet ontfetten / want den eersten
daer ick by quam / namentlyck Koningh
Belus / gaf my sulken antwoordt / dat ick
blyde was upt syn oogen te wesen : Ende
Thelamon Koningh van Thefallen / by
de welcke Erione uwe Majesteits Su-
ster is / septe my / haer niet te willen ver-
laten / om leven noch om sterben / ten wa-
re hy dooz geweldt gedwongen wierde /
daer hy uwe macht niet kloek genoegh toe
hielt / oek en paste hy op uwe vziendtschap
niet / noch oock Castor of Pollux / welke
hun lieten booz - staen noch gelijck te heb-
ben / en niet genoegh vergolden te hebben /
het ongelijck hun van Koningh Laomedon
den haren aen - gedaen. Coningh Nestor
met veel andere Heeren by hem zynde /
dreygde my te doen hangen / dooz myne
voodtschap / so ik aldaer noch wat vertoest
hadde / alsoo dat ick geen middel en sie
om uwe Sister de schoone Erione weder-
om te krijgen / ten ware met geweldt / op 't
welke uwe Majesteit te letten heeft. De

Koningh Pryamus dit antwoordt verstaen
hebbende / was niet wel te vzeeden / doch
hielt zyn gramschap bedeckt / gebiedende
alle de Omstanders des anderen - daeghs
wederom by hem te komen / om t' samen
te raden wat sy best soude mogen doen om
syn Sister wederom te krijgen / ende soo
zyn sy dien dagh gescheyden / gaende elck
na syn Logijs.

Hoe Koningh Pryamus raet

hiel met zyne Heeren over 't antwoordt der Grie-
ken, aen Antenor synen Ambassaet gedaen.

Het III. Capittel.

De Koning Pryamus hadde van al
den nacht niet wel konnen slapen /
ende dat dooz d' antwoorde van de
Griekse Heeren en Dozsten / hem dooz An-
tenor gesonden. Daerom / so haest het dag
wert is hy opgestaen / ende ten Hove in de
Sale gegaen / alwaer hy alrede oock meest
alle syne Edeelen / Heeren ende Vrienden /
als oock syne Kinderen ofte Soonen ver-
gadert vont. Ende sittende op synen Ko-
nincklycken stoel / sprak hy tot hun in deser
manieren. Gy Heeren en Vrienden / gy-
lieden hebt wel verstaen de spijte ende
verdrietelijcke antwoorde / die de Grieken
gegeven hebben onsen getrouwen Am-
bassaet Antenor / daer dooz 't wel blycke-
lyck is (gelijck sy oock wel openlyck seggen)
met ons geene vziendtschap te willen hou-
den / maer veel eer onse vbanden te willen
zyn ende blyben / ende veel min mijn Su-
ster Erione willen wederom senden / met
de welke sy in Hoerdom ende ongeschicht-
heyt leven / hebben oock my ende mijnen
Ambassadeur veracht ende verwoezen /
ende met veele dreygementen tot mijnen
spijte doen vertrecken : welck alles my niet
te lijden staet / maer ben van sinne / ende
hebbe gedagt dattet beter is in hun Lant
te vallen / ende dat te bederven ende te de-
struieren /

stueren / dan hun alhier te verwachten /
alsoo sy ons dreygen. Het is nu (de Goden
hebben lof daer van) met ons alsoo dat on-
se Landen in eenigheyt zyn / ende niet min-
der / maer wel meerder macht by een kon-
nen bzingen als onse vbanden / soo van
Hidders als van Doet - volck d' Oberblo-
digheyt der Dictalen en ontbreect ons
niet / als oock niet den middel ofte schepen
om hun te verfoecken : daerom gy Troja-
nen / het is nu tpt u selben ober de Moor-
denaers uwer Ouders / Hups - voutwen
ende Kinderen te wzeken / ende u - lieden upt
de slaverij te verlossen / in dewelcke sy u
wel souden willen bzingen / het welcke ons
eenwigh verderf ende groote schande soude
wesen / daer wy soo veele ende machtige
Prinzen in ons verbondt hebben / die ons
alle bystant doen sullen / soo dat gy niet be-
hoeft kleynhertig te wesen om die Dictorie /
dise in onse absentie behaelt hebben / het
welck sy lichtelyck te doen hadden / hebben-
de klepne resistentie / en oock heeft de For-
tupne als doen met hun geweest : twijfelt
niet / ofte onse Goden sullen als nu met
ons wesen / ende ons booz - staen / aensien-
de onse gerechticheyt / ende hunne onge-
rechticheyt.

De Heeren ende Prinzen dese woorden
huns Conincks horende / hebben daer dooz
alsoo gemoet geweest / datse alle van ge-
lijcke opinie waren / ende hebben hem be-
looft al - t' samen met gantscher macht by
te staen ende getrouw te wesen / waer ober
hy hun alle bedankten / begeerende datse
hare Beloften souden volbzingen / datse
hunne macht by een bzingen. Ende alsoo
zynse alle naer hups geheert / behalven sy-
ne Kinderen en Bastaerden / dewelcke nu
alle kloeke Mannen waren / tot dewelcke
hy aldus gesproken heeft. Mijn Kinderen /
gy - lieden hebt gehoozt ende verstaen mijn
booz - nemen ende meyninge / ende syn daer
eens gesint / te meer / om den doot uws

ouden Groot - Vaders te wzeken / als oock
d' oneere die uwe Woepende ende mijne Su-
ster aen - gedaen wort / ende aengesien gy-
lieden alle kloek ende gesont zyt / soo sou-
det u alle groote schande wesen sulcks niet
te doen / daerom gy Hector mijn Sone die
den oudsten ende stercksten zyt / sult desen
last aen - nemen in mijn plaetse / die alrede
oudt ben / ende uwe Zoeders sullen u ge-
lijckelijck by staen / ende ober daen wesen /
als hunnen Capiteyn ende Obersten / en-
de van gelijken oock de andere Heeren / en-
de Dozsten des gantschen Lants / want ik
u daer ober stelle. Hector deese woorden
horende / heeft zyn Vader hooghlijck be-
dankt van de Ecere die hy hem aen - dede /
hem kiesende tot Oberste ende Leptsman
van dese Oorloge / dogh gaf hem dese ant-
woorde : Mijn beminde Heer ende Vader /
daer is niemant onder onse Gebroeders /
ofte sy zyn alle genegen u begeerte te vol-
bzingen / ende principelijck komt het my
toe (die den oudsten ben) mijn Dozsten
te wzecken van het ongelijck hun aen - ge-
daen zijnde / het welck de nature oock ver-
eyscht / ende en is den Prinzen oft Ebdom
niet wel boegende / hun ongelijck te laten
geschieden / sonder 't selve te wzecken / op
datse niet bloode ende klepne - hertigh ge-
scholden en woorden / nochtans mijn Heere
en is 't niet genoeg op het beginsel ende aen-
banck eeniger saken te letten / maer prin-
cipelijck ende booz - al op het eynde ende
d' upkomst / want hy meynt somtijts die
saelt : soo dat my dunckt geraedt samer te
wesen een sake naer te laten / daer van he-
eynde sozgelijck ende perticulier is / dan de-
selve metter haest en onbedachtelijck aen
te veerden / sommige hebben wel het on-
gelijck ende de oneere hun aen - gedaen wil-
len wzeken / die daer dooz veel meer onge-
lucks ende schande op hun ende op haere
Bakomelingen gehaelt hebben : ende nu so
hebben u de Goden so heerlycken begaest /
ende

ende hoogh verheben / dattet my beter dunct in ruse ende stilheyt te blyben / als andere ongerustheyt aen te doen / ende eenen slapenden hondt te wecken : want wie en weet niet (als men immers de waerheyt bekennen wil) ofte de Griecken zijn machtiger van Ridders ende van Volck als de Tropanen / hebbende onder hun gebied ende subjectie heel Europen ende Africa / soo wel versien van vzoome Ridders ende groote Schatten / sullen dan soo veel Edele Tropanen hun lijf en goet aboutueren om eene Erione / die misshien maer eenen kleynen tijdt te leben en heeft : daerom mijn Heer ende Vader / bedenckt indien gy van sinne zijt u te waken / dat de Griecken van gelijcken oock Mensen zijn / ende die hun ook wel sullen waken / alwaer 't noch ober vele Jaren / so dat dese Landen alsoo nimmermeer sonder Oorloge en sulden zijn. Ende denckt niet mijn Vader / dat ik dese redenen dooz blooheyt spzecke / oft om u onderdanigheyt te weygeren / het welke alsoo niet en is / daer toe ick de Goden tot getuppen neme / maer alleenlyck om dattet my in-beride / dat wy dese Oorloge volduerende / ons selven sullen verbranden / om andere te waerschouwen : want ick mijn leben noch eere vooz u wil sparen / maer uwe eere voozsken / soo lange ick aeffem in 't Lijf hebbe. Dese woorden gesprooken hebbende / heeft Hector gezwegen / verwachtende de antwoorde spns Daders.

Hoe Paris Hector syns Broe-

ders raedt om-siet, ende syn Visioen van drie Godinnen synen Vader verklaerde, daer door den Koning synen raedt volghde, en hem tot Overken maecte.

Het IV. Capittel.

Hector syn reden vol-epnt hebbende / en heeft Paris syn Broeder niet getoest tot dat den Koningh Pyramus antwoorde / maer alsoo hem syn Broeders

Propoosten niet behaegden / sepe hy tot synen Vader : Mijn Heer ende Vader / de redenen ende het seggen mijns Broeders Hector / en zijn soo geheel onbillick niet / maer alsoo ick dooz een Visioen / 't welck ick gehad hebbe / verseeckert ben dooz de Goden dat wy Prijs ende Eere sullen behaelen / soo sal den Koningh beliben syn vooznemen te volboeren : Ende indien u belieft my in Griecken niet volck te senden / ick sal maken dat de Griecken hun niet en sullen hebben te beroemen ober de Dictorie die sp eertys gehad hebben / ende sal maken te krijgen een van de Edeleste ende schoonste Vrouwen van geheel Griecken / het welke my oock toe-geseyt is / vooz de welke men Erione wel sal wederom krijgen.

Ende op dat uwe Majestejt dit beter geloof / sal ick u de geschiedenisse verklaren.

Alsoo ick onlangs dooz u bevel in kleyn Indien getrocken was / soo gebeurde dat ick in 't beginfel van de Mey-maend op eenen Dypdagh 's mozzens vzoegh / met noch andere Edelesten ter Nacht reede / en niet en speude dat my behaegde vooz een ure na-middagh een schoonen grooten Hert / het welke ick so snelljken verbolghde / dat ick alle mijn geselschap achter liet / ende quam in 't dichtste des Forcets Ida aen de Fontepne / daer ick het Hert verloor / ende niet langer en konde verbolgen / dooz dien den avond aen quam / het welck my verdoot dogh niet beter konnende / bont ick mijn Peert aen eenen boom / by de Fontepne / ende stelde my tot rusten / soo dat ick dooz vermoeptheyt terstont in slaep viel / hebbende mijnen Boogh ende Pijle neffens my / en slapende aldus by de Fontepne / quam my een Visioen te boren van drie Godinnen / namelijck van Pallas / Juno en Venus / dewelcke waren twisten-de in presentie van Mercurius / om eenen kost-

kostelijcken Appel van goude / die hebben moeste de schoonste van hun dzien / ende om dat elck de schoonste wilde wesen om den Appel te hebben / sepe Mercurius tot my : Paris dese drie Godinnen hebben u tot eenen Richter gehoren / om te oordelen welke van hunden de schoonste is / den welken gy desen Appel geven sult / en elck heeft u een besondere gabe toe-geseyt : indien gy hen Juno geeft / soo sal sy u rijck maerken : geeft gy hen Pallas / soo verkrigt gy wijsheyt daer vooz / ende soo gy dien Venus geeft / soo sal sy u doen hebben het schoonste Wijf van heel Griecken. En om dit Bonnisse gerechtelyck te geven / was mijn begeren dat ikse alle drie naelit wilde sien / het welck alsoo geschiede. Doen docht my het Venus de schoonste te wesen / ende gaf daerom de Sententie / aen haer en niemant anders den Appel gerechtelyck toe quam / dies sy seer blijde was / ende beloofde my / dat ik verkrigten soude 't geene Mercurius my beloofd hadde. En doen verschoot dat Visioen / ende ick wiert terstont wakker. Daerom mijn Vader en twijffelt niet ofte dit sal alsoo geschieden / want de Goden niet liegen noch bedriegen en konnen. Den derden Broeder Dyphebus was hier in met Paris / seggende : Indien Paris eenigh Edel Wijf upt Griecken met hem bzenge / soo sullen wy lichtelijck onse schoone Erione vooz deselbe weder krijgen. Dit hoorende Helenus den vierden Soone / (die de wetenschap had van toe-komende dingen te hooz-segen) heeft geraden dat men na Griecken niet trecken soude : want indien dat Paris (sepe hy) na Griecken trecht / ende daer eenige schade doet / soo zijt versekerd / dat dese Stadt van Tropan / ende wy al t'samen verdestruert sullen worden : Waer sijnen raedt en wiert niet verhoozt / want Croplus en meest alle de andere spotten-de in presentie van Mercurius / om eenen

hem selven en den meesten hoop) besloot dat men nae Griecken varen soude / ende heeft daerom Paris ende Dyphebus nae Pannonien oft Hongorpen gefonden / om aldaer veel Ridders ende ander Volck aen te nemen.

Hoe Paris en Dyphebus na

Grieken voeren, ende hoe Paris Helena ont-schaecte.

Het V. Capittel.

Paris en Dyphebus in Pannonien spnde / vergaderen aldaer vier duisent Ridders / dewelcke met hare Schildknechten tot Tropan quam / daer gekomen spnde / heeft den Koningh Pyramus terstont veel Schepen laten toerusten / en die doen versien ende besozgen van alles / dat tot sodanigen reyse noodigh was. Als deselve al veerdig waren / heeft hy Antenor ende Eneas bevoolen mede toersicht ober syn Sonen ende het Hez te hebben / bermanende hun datse den Dpant souden laten gewaer worden / datter soo goede ende beter Ridders te Tropan waren / als in Griecken / ende hun vzoemelijck ende kloekelijck te dzagen / op dat hun naem en faem mocht dooz de gantsche Werelt verbrupt worden. Doen spn Paris en Dyphebus met hun volck t'zepl gegaen / ende komende in Romanien / zynse van daer voozt gebaren aen een Eplandt Cptharea nu Cppers genoemt / maer onder wegen ontmoeten sy een Vloot Grieckische Schepen / in den welcken Menelaus was met spns Hups-vrouwde schoone Helena / Susster van Coningh Castor en Pollux : maer de Tropanen zepden hun vooz-by. De Tropanen vooz Cptharea gekomen zynde / hebben sy de Ankers upt-gewozpen / en zijn den meesten deel aen Landt gebaren / alwaer sy eenen tempel gebonden hebben / die de Godinne Venus geconsacreert was / in den welcken vele Lieden van daer ont-

trent hare offerhande quammen doen / gelijck
 Paris met sijn geselschap (kostelijck ver-
 riert zynde) oock deden / en dat so rijckelijc-
 ken en heerlijcken / dat desgelijcks noyt ge-
 sien en was / so dat hun de Grieken gro-
 telijcks daer ober verwonderden / ende niet
 en konden bedencken wie desen schoonen
 Jongelinc was / maer ten lesten hebben
 sy vernomen dattet Paris des Konings
 van Tropens Sone was / daer gekomen
 zynde om sijns Vaders Suster de schoone
 Helene te verkriften. De same zynde
 schoonheyt ende kostelijckheyt is soo bezre
 gekomen / dat de schoone Helena / Hups-
 houtwe des boorsz Menelaus sulcks ver-
 staen heeft en lust hebbende Paris te sien /
 is fraey toe-gemaect oock na desen tem-
 pel gereyft / niet upt devotie / maer om te
 sien ende gesien te worden / gelijck het he-
 dens - daeghs noch wel geschiedt / dat vele
 meer te kercken komen om gesien te wo-
 den als upt devotie. Helena dan in den
 tempel gekomen zijnde / heeftse hare of-
 ferhande seer kostelijcken en heerlijcken ge-
 daen / maer sy hadde altijd d' oogen gesla-
 gen meer op de schoonheyt van Paris /
 als op den Nuter / 't welke haer niet en
 betaemde. Ende haer offerhande gedaen
 hebbende / heeft sy Paris vriendelijcken ge-
 groet ende minlijcken aen-gesien / in 't wel-
 ke Paris haer niet schuldigh en bleef / nef-
 fens dat sy schoon was boven maten / soo
 was hy oock seer beleeft ende courtops / so
 dat dese groetingen hunder beyder herten
 also verwon / datse op malkanderen ver-
 leest wierden. Paris van haer zynde / heeft
 hem met sijne Broeder en andere Heeren
 beraden / begeerende hunnen bystant om
 dese schoone Helena met haer Volk te ont-
 schaken / want (sepde hy) ick en werct niet
 dat de Grieken meerder leet soude mogen
 aengedaen worden. So hebben sy besloten
 datse dien selven nacht al gewapent in den
 tempel gaen souden / en nemen al mede

het gene sy daer binden souden / het welck
 sy also deden : want also den nacht aen-ge-
 kimen was / zyn sy met geweldt in den
 tempel gevallen / ende niet alleen mede-
 gelept die daer in waren / maer oock den
 tempel geheel ende al berooft van al de
 kostelijckheden ende cieraeden daer in zyn-
 de / het welke ter ooren komende van de
 Grieken die daer by op een Casteel woon-
 den / zijns al gewapent op de Tropanen
 gevallen / meynde hun den roof weder af
 te nemen / maer 't was te vergeefs / want
 de Tropanen waren so geweldigh / datse
 meest alle de Grieken om-bzachten / die 't
 niet ontvliden en konden / en zijn soo met
 hunnen roof te Schepen gekomen / ende de
 Zeplen op - halende / quammen sy met goe-
 den boorszpoet tot Tropan in de Stadt / al-
 waer sy blijdelijk van den Koning ontfan-
 gen wierden / verstaende datse de schoonste
 Vrouw van heel Grieken mede bzachten.
 Paris nu gekert zijnde / heeft de schoone
 Helena niet willen verlaten / maer heeft
 deselve twee ofte drie dagen nae sijn aen-
 komste met groote blijdschap getrouwt :
 maer wy sullen hun blijde laten zijn / ende
 keeren tot de Grieken en Menelaus / die
 over deese ontschakinge geheel ontfeldt
 waren.

Hoe Menelaus syne klagh-

ten dede aen de andere Griekse Koningen ende
 Vorsten , ende van de groote vergaderinge van
 Volck , die sy te samen braghten om na de Stadt
 van Troyen te trecken.

Het VI. Capittel.

De Tropanen met haer roof al weg
 den vertrocken zynde / is de tijdinge
 aen Menelaus gekomen / dat de
 Tropanen sijn wijf weg gevoert en Denuz
 tempel gantschelijcken berooft hadden /
 waer dooz hy so onpatientigh was / dat hy
 sijn sinnen meynde overliefsen / en doende
 syne klachten aen alle de andere Griekse

Ko-

Koningen ende Dorsten / heeft hy so veel te
 weg gezagt / datse malkanderen beloof-
 den alle hulpe en bystant / en booz hun na-
 men de oneere hun aengedaen / te wreken /
 oft selve daer kever te blijven. Ende om
 hoort te maecten / sy hebben alsulken neer-
 sligheyt gedaen / datse in 't leste der maende
 February by - een bzachten booz Athenen
 twaelf hondert en vier-en-dertigh Sche-
 pen oft Zeplen / so groote als kleyne / van
 de welke sy Agamemnon den Oversten
 maecten. Onder hun waren Ippir. soo
 Koningen als Hertogen / sonder alle de
 Gaven / Edelen / Ridders ende andere
 Volck van Wapenen / 't welck ontsbaer
 was. Wisse nu al beerdigh waren om nae
 Tropan te varen / so hebvens Achilles en
 Patroclus nae den tempel van Athe-
 nen gesonden / om hunne Af-gode sacrifi-
 tie te doen / en om hem te bzagen oft hunne
 cepte oock boorszpoedig soude wesen of niet.

Dese twee Griekse Princen komende
 in Apollus kostelijcken en wel vercierden
 tempel / deden hunne sacrificie na haere
 gewoonte / ende bzagende hem van hun
 booznemen / antwoorde den quaden geest
 dooz hunnen Af-godt : datse na veel bloet-
 stozinge ende groote moeyte na thien Ja-
 ren de Stadt in-nemen souden / ende daer
 Meester van worden. Dese goeder ant-
 woort - halven waren sy seer blijde. Ende
 alsoo sy meynen nae hunne Schepen te
 keeren / so is 'er een Tropan Calcas ge-
 noemt / oock in den tempel gegaen / daer
 gesonden zijnde van den Koning Pyra-
 nus / om oock van desen Af-god antwoort
 te hebben / hoe de Bezogte tusschen hem
 ende de Grieken vergaen soude : maer de-
 sen Calcas wiert van den Af-godt gesept /
 dat hy niet weder nae Tropan keeren en
 soude / maer by de Grieken blyben / ober-
 midts de Stadt in 't thiende Jaer der bele-
 geringe in handen van den Grieken val-
 len soude.

Calcas dit verstaen hebbende / is gegaen
 by Achilles en Patroclus / die noch in den
 tempel waren / en heeft hun de antwoort
 des Af-gods verklaert / waer over sy heit
 noch meer verblijden / ende hebben Calcas
 met hun genomen / ende in den Leger ge-
 bzacht / alwaer sy heerlijcken ende wel ont-
 fangen wierden / ende Achilles sepde hun
 d' antwoort die hy ende Patroclus gehadt
 hadden / als oock die van Calcas / die daer
 van alle de Heeren verblijt waren / en de-
 den straks alle de Zeplen op-halen / om nae
 Tropan te varen : maer alsoo sy wepnigh-
 tijts gevaren hadden / stonter sulcken on-
 weer op / dat de Schepen niet en wisten
 waer sy hun bergen souden / ende alle hi
 groot perijckel waren van te verdrincken :
 maer Calcas gaf hun raet / datse de Go-
 dinne Diana offerhande souden doen / het
 welke sy deden / waer dooz de Zee gestilt
 wiert / ende sy behouden bleven.

Hoe de Grieken na 't Ko-

ninckryck van Troyen voeren , ende aldaer twee
 Casteelen in namen.

Het VII. Capittel.

Als nu den tempeest ober was / dooz
 de offerhande van Agamemnon de
 Godinne Diana gedaen / zijn de
 Grieken wederom boort gezeyt na 't ko-
 ninckryck van Tropan / alwaer sy ten lesten
 aen - gekomen zijn in een schoone Haven /
 by dewelke een sterck Casteel stont / wel
 versien van Volck / dewelke de Tropanen
 vernomen hebbende / zijns upt-gevallen
 om den Grieken te belietten aen Landt te
 komen / maer also de Grieken in groote
 menigte waren / hebben sy de Tropanen
 op de blugt gedreven / ende 't Casteel inge-
 nomen / ende verbzant met alle die 'er noch
 op waren. Dit gedaen zijnde / zijns wedeg-
 blydelijk te Schepen gegaen / ende zijn ge-
 zeyt na de Haven van Thebedon / alwaer
 sy hun Anckers upt-gevozen hebben / en

B 2

meest

rabele doot sterf / also gy hier na noch sult
mogen verstaen.

Hoe Pandro Troylus vertro-

ste, en hem beloofde met Bressida te doen spreken.

Het XI. Capittel.

Pandro siende Troplum zijn vriendt
zwaer-moedig en vol gepensu / en
dat hy dagelijc af nam en magerder
wert / ja sieck te bedde bleef liggen / is
by hem gekomen / ende hem vriendelijck
groetende / heeft hem gebraegt d' oorsaeck
sijns lijdens. Troplus antwoorde: Lie-
be Pandro en wilt my sulcks niet vragen /
want het is beter dat ick mijn verdriet al-
leen dzage / dan met deselbe mijn vriendt
noch te quellen. Pandro braegde hem: of
hy sulcks aen hem verdient had dooz renige
ontrouw? Troplus antwoorde: neen gy
sekerlijck / maer ter contrarie / soo weet ick
geen trouwer vriendt ter werelt / en daer-
om is mijn begeren dat gy u in mijn lijden
niet en bedroeft / maer my alleen laet hou-
den / want 't is in uwe macht niet my te
helpen: doch so veel wil ick u wel seggen /
dattet niet en is dooz 't beleg van Tropen
noch gewelt van wapenen of diergelpchs /
maer 't gene my nog de doot sal aen doen /
lept my in 't hert. Dit gesept hebbende /
werende hy bitterlijck. Pandro siende syn
vriendt aldus benautot / bad vriendelijck
hem syn verdriet te openbaren / belobende
hem alle hulp / al sou 'er syn leven aen han-
gen: daerom seide hy / liefste Trople geest
my uwe saecken te kennen / beter konnen
twee eenen zwaren last dzagen als een al-
leen. Troplus hoorende aldus sijnen ge-
troutwen vriendt sprekende / seide hem: Lie-
ste vriend Pandro / bewijl gy my al tijt soo
getrouw geweest zijt / ende so begeerlijck
zijt om d' oorsaecke mijns verdriet ende lij-
dens te weten / soo sal ick 't u te kennen ge-
ven / op conditie nochtans dat gy dat nie-
mant ter werelt en openbaert sonder mijn

begeren / 't welck hem Pandro beloofde.
Doen seide Troplus: Het is u noch wel
indachtigh liebe vriend Pandro (dewijle
het niet lange geleden en is) dat gy en ick
zijnde in den tempel van Pallas / aldaer
offerhande gedaen hebbende / oock aen-
sagen de andere hun Sacrificie doen / onder
de welke veele Jongelingen waren / de
Godinne offerhande doende met klagen
ende sugten over hunne wyfsters ende Ge-
lieven / met de welke ick grootelijcks spot-
tede / hen verachtende / om datse hun selven
also de Jonck-vrouwen onderdaen maecte-
ten / achtende sulcks maer een gewillige
ende onbedwongen rasernye. Nu of het de
Godinne Venus verstaen heeft / ende my
daer over heeft willen plagen / ofte wilde
dat my sulcken ongeluck oock stont te ge-
schieden / so is 't dat onder andere eene kee-
rende van hare Sacrificie / my aensiede
met gesichte / soo gequetste ende mijn herte
dooz-wont heeft / dat ik minnermeer daer
van en dencke te genesen / ten zy de Goden
daer in versien / ende dit seide hy met soo
sugtens / dattet scheen dat hem de ziele upt
het Lichaem gebaren soude hebben. Pan-
dro was grotelijcks verwondert / hoorende
dat de liefde de eenige oorsaecke sijns lij-
dens was / ende heeft hem gebraegt wie
sy was / om dewelcke hy dus treurde /
Troplus antwoorde hem: Dewijle ick u
een deel heb beginnen te verklaren / so sal
ick niet na - laten u de rest te laten weten:
dese Princesse mijns herten / liebe Pan-
dro is uwe Nichte de schone Bressida / de-
welcke mijn herte also berooft heeft / dat
mijn Lichaem niet en leeft als dooz klepne
hope / betrouwen hebbende op de vriendt-
schap tusschen u en my / dat gy so veel om
mijnent wille sult doen / en geven haer de-
se mijn smerte (die ick om harent wille
lijde) te kennen / en haer te beraden mijn-
der te ontfermen.

Pandro het begeren sijns vriendts ver-
staen

staen hebbende / antwoorde hem: o Trop-
lus / is het mijn Nichte Bressida die u dus
suchten doet? Voorwaer gy hebt groot on-
gelijck my dat niet eer verklaert te hebben
en hebt mijne vrientschap 't uwaerts heel
kleyn geacht: Nu dewijle het mijn Nichte
is die my liefende weert is / gelijk ick oock
haer ben / ende veel om mijnent wille doen
sal / soo hebt voortaan goeden moedt ende
leest in ruste / want ick in uwe sake hande-
len sal / als oft myn selver aenging: ende
en acht niet dat dese liefde u dooz accident
toe-gekomen is ofte dat de Godinne Ve-
nus u tot straffe dese in 't herte gepriindt
heeft / want al is 't dat gy een koninghs
Sone zijt / so en is sy oock niet on-edel ende
boven dien (al is 't saecke dat ick 't selver
segge) soo beleest ende schoon / datse een
groot Heer ende Prince weerdigh is; soo
dat ick anders niet en dencke / oft de Go-
den en hebben het Houtwelijck tusschen u
ende haer besloten. Ende op dat gy van nu
voortaan in vruyden sult leven / soo sal
ik terstont haer gaen bezoeken ende haer
gemoet onder-tasten / offe op niemant an-
ders verliest en is / want soo sulcks ware /
soo en soude uwe saecke geenen voortganck
hebben. Met deese woorden is Pandro
van Troplus geschepden / en gegaen ten
huyse van sijn Nichte Bressida / hem gela-
tende als of hy haer hadde komen besoe-
ken / en onder andere redenen die hy booz-
wenden van de jonckhepdt ende jeught der
Stadt die malkanderen beminden braegh-
de hy haer of sy niet uptverhoers en had-
de; maer Bressida die noch jonck was / en
onerbaren in sulke ende diergelycke rede-
nen / antwoorde haren Hebe aldus: Doe
Hebe / ick die maer upt mijne kintshep en
trede / foud ik my bekommeren met saken
daer de vol-jarige (soo ik wel gehoozt heb-
be) quajck dooz konnen geraecken? Ogh-
neen: ock heb ik liever in stilhep ende ge-
rusthep te leven / als in ongerusthep ende

sooghuldighhep gelijkmen seyt van die
gene die hen met liefde quellen: maer laet
dese proposten blijven / ende segt my / of
ick ende de onse niet dwerfelic aengesien
en worden / dooz het achter blijven mijns
Vaders Calcas / dewelke (so ick verstaen
hebbe) by den Griecken is. Men gy seet-
kerlijck mijn Nichte / maer ter contrarie
van dien zijnder van de meest van Tropen
die u soo behertigt hebben / datse haer sel-
ven met al hun goet u wel soudent willen
op-offeren / alsse alleenlijck een wepnigh
uwer gratien mochten verwerwen. Bressida
deese woorden gehoozt hebbende /
braeghde hem wie den genen was / die
haer soo gunstigh was ende soo veel nogh
op haer dorcht.

Pandro antwoorde haer den persoon is
u genoegh bekent / hoewel niet sijn herte /
het welke u gantschelijck toe-gedaen is:
ende is den vromen Troplus / koningh
Pyramus Sone / van wiens schoonhep /
manierlijckhep ende deugt / ick u niet veel
en behoeve te seggen / dooz dien hy u so wel
als my bekent is / ja heeft syn herte alsoo
't uwaerts gestelt / dat hy dag noch naght
rusten en kan / ende in perijckel sijns per-
soons ende levens is / ten zy lieve Nichte /
dat gy hem wat saveurs ende goede gur-
stighhep bewijst / het welke ick niet en seg-
ge van hooren seggen / maer heb het selve
met mijne oogen gesien / dat tusschen hem
ende de doot wepnigh verschil was / ende
dat alleen booz de vyerige ende brandende
liefde die hy u toedraegt: hierom bevinde
de Nichte en zijt hem niet rebel maer goe-
dertieren / op dat gy geen oorsake en zijt
van 't verderf ende verlies van eenen soo
vromen Ridder ende Coninkhs Sone / den-
welken niet en soekt in 't leven te blijven /
als om u alleenlijck alle dienst ende vrient-
schap te bewijzen. Bressida verstaen heb-
bende de woorden die Pandro haer Hebe
tot boozdeel / en van wegen Troplus haer
ber-

meest te Lande gegaen sijn om hem te ver-
verschen: maer also sp wat dieper te Lan-
de waer's in - trocken / sagen sp daer een
scayp en sterck Casteel / rontom wel be-
woont / liggende maer ses mijlen van de
Stadt. Die van 't Casteel de Griecken
gewaer wordende / zijns met hulpe van
hun Inwoonders den Griecken aen-ge-
ballen / en hebbender in 't aenkomen veel
verslagen / maer dese Victorie en duerde
niet lange / want de Griecken dooz de groo-
te menigte hun soo overbielen / datter niet
eenen van de Tropanen af en quam / ende
hebben met eenen 't Casteel beklommen en
bestoemt / alwaer de Griecken oock groote
schade deden: want hoewel daer niet veel
Tropanen op gebleven waren / soo weer-
den sp hun nochtans soo lange alse op hun
beenen staen konden / en niet meer kon-
nende den Griecken weder stant doen / heb-
ben sp 't Casteel ingenomen / al om gebzagt
datter op was / en daer na oock 't selve in
bzant gesteken. Van daer zijns boozts te
Lande in - getrocken / bzandende en blaes-
kende alwaer sp omtrent quamen / ver-
slaende de Lant- lieden / en roofden al wat
hun aen stont ende bzogten 't al in de sche-
pen die nogh in de Haven van Tenedon la-
gen / dewelcke den Coningh Agamemnon
upt- deplde / elck na dat hy hun kloekelijck
gehouden hadde: ende hebbende dus alle
dingen na hun wenschen / geboot den Co-
ningh Agamemnon / dat alle de Oversten
's andersdaegs bp - cen soude komen om
t' samen te raetslagen / 't welck gedaen spn-
de: ende na vele redenen besloten sp datse
Ambassaten aen den Coningh Pryamus
senden souden / om te hooren / of hy met
bzientenschap ende goetheit de Coninginne
Helena wilde wederom leveren: maer wy
sullen nu wat van de Griecken zwijgen / en
spreken van den Coning Pryamus / ende
de sijn.

Hoe Koningh Pryamus met

alle sijn Edelen ende Borgeren in den Tempel
der Godinne Pallas ginck om offerhande te doen:
Ende hoe Troylus verliest wert op Bredida Calcas
Dochter.

Het VIII. Capittel.

Als dan den Koning Pryamus bes-
nam dat hem de Griecken so na wa-
ren / en sijn Lant aen d' een zijde in
bzant gesteken ende verzooven hadden / soo
dede hy een gebod / dat elck een hy ware edel
oft onedel / oude ofte jonck / arm oft rijk /
hem soude bergeven veertigh dagen lang in
den tempel der Godinne Pallas / en daer
sacrificie doen / op dat hun de Goden mog-
ten bpfstoen / ende van de Griecken (die daer
in grooten getale waren) bezijden. Dit
gebod verspreyt zijnde / versamde sp alle
in den tempel / Koningen / Koninginnen /
Hertogen / Graven / Ridderg / Edelen /
Knechten / Borgeren / ende alles wat in de
Stadt was / doende hunne offerhande / elck
na sijn vermogen / de sommige upt debotte
om van de Spanden verlost en ontslagen
te worden / d' ander om van hun quale der
liefde ontslagen te worden / elck een na dat
hem den nootd dwong / ende soo hy te moe-
de was. Troplus siende onder dese me-
nigte / een hoop Jongelingen met de lief-
de gequelt zijnde / hadde genougten in / en
daer mede spottede / sepde hy tot een van
sijn Ridderg Pandzo genoemt: Och! be-
siet doch eens dees jonge Sotten / hoe sp
suchten en kermen ende in Venus ploegh
gespannen zijn / sietse hun oogen op staen /
begeerende ende versoekende troost ende
consoort van hunne Verlinde / zijns niet
wel gestelt om de Spanden te bebecchten /
die hunne kracht so laten benemen van de
verteerde de Jonckvrouwen? Den Ridder
dit hoorende / antwoorde hem aldus: O
Trople mijn Heere dat is niet recht van
u geseyt / want dooz de liefde en wozt de
kracht der Jongelingen niet beuomen /
maer

maer vermeerbert deselve in hun groote-
lijks / so dat selve de bloohtertige daer booz
stout ende onvertsagt worden willende
ende soeckende ter liefde harer Hptverho-
ren eenig vroom seyt te bezijden / om also
te beter in haer gratie te komen: wel is
waer dat hy geluchigh is / die daer mede
niet gequelt is / maer weynigh komende
tot den Houwelijcken staet / of en wo-
den eerst al Venus Scholieren: Daerom
soo sp in de Schole noch niet gestudeert en
hebt / siet toe dat ghy in de Lesse niet en
blijft steken. Naeuwelijcks hadde Pan-
dzo dit woortd upt den mond / ofte ten
gebeurde dat de schoone Bredida haere
offerhande volbzagt hebbende van den Au-
taer weder om keerde / en elck een in 't booz
hy gaen er en reberentie betwees / gelijk
sp oock dede booz Troplus ende Pandzo /
maer also Troplus haer grote schoonheyt
aensag / ende bemerkte hare zedigheyt en
goede gratten / wert hy soo seer met haer
liefde ontsien / dat hy niet wist wat be-
ginnen / ende en dozt sijn goeden Vriendt
Pandzo 't selve niet te kinnen geben / dooz
dien hy maer stracks te boren met andere
(van gelijck siechte sieck zijnde) gespot en
gesocht hadde / daersom sepde hy by hem
selven aldus:

Och oogen 't gesigte sal u verblinden /
In 't aenschoutwen van haer die de schoon-
ste Persoon is /
Van opt alle die mijn sinnen kunden /
Gelijck de Roose die booz alle Bloemen
schoon is.
Mijn herte dunckt dattet in 's Hemels
Choon is / (preesen)
Dooz 't schoutwen der Vrouwe booz al ge-
Der natueren werck in haer soo schoonen
loon is /
Datse geen Mensch en schijnt maer En-
gels wesen.
Och groot begeeren / hoogh ongemeten /
Hoe sp meer siet de schoone Englene /

Van haer daer sp op zijt verbleten /
Hoe gysse noch meer begeert te siene /
Och herte wat staet u te geschiene /
Den dienst des Tempels is al gedaen:
Recht u secretelijck om t' ontbliene /
Dat niemant u Lijden en kien verstaen:
't Is meer dan tijt / Ik wil van hier gaen.
Als Troplus hem selven aldus ongerust
vont met dese nicuwe smerte ende pijn /
hadde hy geerne deselve wederstaen / ende
hoe hy dese gedachten meer upt sijn herte
mepnde te stellen / hoefte hem meer te boren
quamen / so dat hy ten laetsten gedwongen
was te gaen liggen / ende op sijn bedde
zijnde / sepde hy by hem selven aldus:
O ongeempere den bliakenden gloet /
Die mijn herte so tozmenteert:
O schoonste Bredida / o Welcke soet /
Die my 't Lijf dus inflammeert /
O schoonste / ende dat gecomplexioneert /
Van Helena / Paris mijn Broeder
Vrouwe /
Soeter dan Aurora / die van den Doute /
Godinne was / wijser dan Diana /
Venus genoot / boete booz rouwe /
Dietigh als de Sonne / klaerder als de
Mane /
Schoonste gefozmeerde / reynste gedane /
Hebt Compassie met mijn dangler:
Sent my water van consoort t' ontsane /
Oft ick en sagh s' niet te volstane:
En ick sal nu moeten verbroepen hier /
In utwer gloepender Minne- bier.
Aldus was Troplus vast suchtende en
klagende / en dat alleenlijck dooz het aen-
sien der schone Bredida / die hy te boren so
grootelijcks mispreesen hadde in andere
Jongelingen dese dwase liefde ende affec-
tien / so dat hy dagh noch nacht rust had-
de: daerom elck een neme exempel aen de-
sen Troplus / ende bedwinge sijn gesigt /
op dat hem niet gebefre als 't met desen
armen Minnaer gegaen is / dewelcke doch
dooz dese ongesonde liefde / een mis-
re

verklaert hadde / antwoorden hem aldus:
Hoe mijn Hebe Pandzo / t' zedert wanneer
hebt gy desen staet aen-genomen van jon-
ge Maeghden dooz schoone woorzen te
willen verlesden en tot schande ende on-
eere te bzingen / ende dat noch dooz andere
hebt gy opt aen my besweert / daer dooz
gy oorzake had my anders als eerbaer te
achten? schierlijck sulchs en hadde ik noyt
van u verwacht / maer mijn vertroutwen
was / dat (soo ick my selven ende mijn ge-
slachte erghens in eenighe schande of on-
eere aen-gedaen hadde) gy my niet alleen-
lijck vermaent en soude hebben / maer wel
zwaerlijcken gestraft. Is by u (gy die
een Ridder zijt) d' eere so liep geacht. dat
gy om de wellustigheyt eens anders / u
ende mijn gantsche geslachte tot schande
foudet willen bzingen / ende tot spot der
gantscher Gemeente te maken? dat sy
verre: daerom beminde Hebe / indien gy
niet en wilt dat ik u booztaen bliede ende
mijde als een peste / so en spreekte my niet
meer van sulken sake: ende dit wil ick wel
dat gy weet / so pemant anders als my
sulcke pzooposten gehonden hadde / datter
hem niet wel vergaen en soude. Pandzo
die met groote verwonderinge sijn Nigte
Bresida aldus hoorde spreken / was in-
wendigh grootelijck verheugt over hare
wijsheyt ende kloekmoedigheyt / doch om
dat sy hem niet houden en souden booz
sulken als sy wel met woorzen te kienmen
gegeven hadde / sprach tot haer aldus: O
Bresida lieve Nigte / ik en kan u niet mis-
prijzen in utwe antwoort / als de saeke also
waer gelijk gy die bediet ende upt-legt /
maer neen / dit en is Panderos meynunge
niet / noch oock opt getweest / dat ick die
(mijns Ridderchap halven) verobligeert
ben / en beloofte hebbe alle Dochters ende
Jonckvrouwen in den ghenen en eeren booz
te staen / als oock alle gerechtigheyt / sulken
quaet soude soccken te verbozderen / want

sulchs boeide / nocht men my met reden
ouderstandiger ende booser agten als ee-
nige onredelijcke beesten / die haer songen
booz geen andere gedierde en sal bzingen
om die van deselve te laten verflinden /
maer ter contrarien / so eenige andere bee-
sten haer songen wilde leet doen / soude
haer met gantscher macht daer tegen stel-
len / ja liever haer leven daer booz te laten:
daerom en denkt niet dat sulken boogheyt
in my is; oock soo en is de meynunge des
genen daer ik van sprekke niet om u in on-
eeren te beminmen maer met tepnder her-
ten ende oprechte liefde.

Ich weet dat gy u selven acht van te
leegen staet / om van een Conings Sone
beminnt te worden / ende dat gy daerom
meynt dat hy u oncere soekt / maer sulks
en sult gy aen hem niet bebinden: hy en
is oock den eersten noch hondersten niet
van die gene die de Jonckvrouwen van
minderen state / beminnt ende getrouw heb-
ben / gelijk vele en verscheiden Historien
daer van getuygenisse geuen: ende al
waert 't soo dat gy van de slegste afkom-
ste van de Stadt waert / so verdienet utwe
schoonheden en goede gratien den groot-
sten Prince des Lants: is daerom noch
eens mijn hert-grondigh bidden (liebe
Nichte) den jongen Prince niet te verach-
ten / als oock niet sijne liefde / want soo de
liefde tussen hem en u tot perfectie komt /
alsoo ick wel verhoope / soo en sult gy niet
alleen / maer oock alle ons geslachte daer
dooz vereert en verbeterd zijn. Bresida de
redenen van Pandzo verstaen hebbende
en heeft hem niet ter sondt geantwooydt /
maer ober-leggende de selve in haer herte /
seyd hem aldus: Beminde Hebe / gy segt
dat Troplus op my verlijft / ende daer
dooz veel smerte ende pijnelijck / het welke
my verwondert / ende oock geen bast fon-
dament en kan hebben / want hy my noyt
van sulchs aengesproken heeft / en indien
de

de liefde soo groot waer als gy segt / hy
soude immers eenigh gelaet daer van ge-
toont hebben / so dat ik anders niet en kan
bedencken / oft 't en is maer een bliegent
byer / hy komt dagelijck by Edelder ende
schoonder als ik ben / met dewelke hy sijn
lust wel verhoelen sal / ende my vergeten
ende in ruste laten. Nichte (antwoorde
Pandzo) de sake en is also ofte so licht niet
als gy die acht / ende waert dat gy hem
gesien ende geschoyt had soo wel als ick
doe / ick en twijffel niet / ofte gy en soudt
sijnder ontfermen / ende medelijden met
hem hebben / ende dewijl ick bemercke dat
selfs sien meer beweegt / als hooren seg-
gen / so en sult gy immers niet wepgeren
hem sprake te houden / het welke gy doch
met alder eeren doet meugt / ende indien
gy hem sulchs wepgeret / ende ick hem sul-
ken rappoort doe / so en denckt anders niet
ofte hy en sal 't betreuen. Mijn Heer
ende Hebe / seyde Bresida / t' soude my van
gantscher herten leet wesen / dat pemant
om mynen 't wille in 't verdriet soude ko-
men / als ick 't (behoudens mijn eere) kon-
de beletten / pincipalijk van Troplus oft
sijns gelijck / daerom (my betrouwende op
utwe verseckeringe) ben ick te bzedn dat
hy met my sprekke / doch niet al sulke offe-
rentien ende boozsichtigheyt / dat niemant
daer op pet te spreken en hebbe / want ik
veel liever mijn leven als mijn eere / ende
goeden naem verliesen soude. Jonckvrou-
we / antwoorde Pandzo / laet ons daer
booz sozgen / hy is wijs ende boozsichtig
genoeg / ende en soude u niet willen ver-
toonen om al 't goet van de werelt / en ick
wil hem hier mede gaen verblifden / want
ick weet na hem een uwe hondert jaren
dunckt. Ende aldus is hy van Bresida
gescheiden ende na Troplus gekeert:
maer wy sullen Troplus wat beter ge-
moet laten / dooz de antwoorde van Pan-
dzo / ende totten Grieken keeren / dewelke

besloten Gesanten upt te senden om Hele-
na wederom te krijgen.

Hoe Vlisses en Diomedes

van de Grieksche Heeren gefonden werden aen
den Coning Pryamus, om Helena wederom te heb-
ben en de antwoorde des Konings Pryami.

Her X. Capittel.

De Grieksche Bozsten ende Conin-
gen / liggende met hare macht in de
Haven van Thenedon / alsoo booven
verhaelt is / hebbende (volgens hun boozne-
men) upt-gemackt Blisses ende Diome-
dem / om met den Coning van Trojen
Pryamus te spreken / ende van hem te be-
geeren de schone Helena / ende de weder-
oprechtinge van de schade der Tropanen
in Grieken gedaen. Soo zijn dan dese
twee Ambassaten na Trojen getrocken
om met den Coning te spreken / en komen-
de aen de Boozte / hebben sy de wachters
sulks te kienmen gegeven / dewelke aen den
Coning gefonden hebben / om te weten of
men hun in-laten soude of niet / die hun
outboot / dat mense by hem soude laten ko-
men. Als nu dese twe Grieken in de Stad
waren / zijn sy gelept tot aen des Conings
Palleys / ende gaende dooz twee oft drie
lustige beclerde Kamers / zijnde ten lae-
sten gekomen inde groote zale alwaer den
Coning Pryamus in zijn Troon sat / met
sulke magnificentie / en onder so veel gro-
te Heeren / dat sy desgelijck noyt gesien en
hadden / noch oock so kostelijcken Palleys:
Ende zijnde booz den Conig / heeft Blis-
ses / den hoogmoedigen Griek (sonder
cenige eerbiedinge en reberentie) tot hem
aldus gesproken: Heer Coning Pryamus
Coningh Agamemnon met alle de ander
Grieksche Koningen ende Bozsten onse
Herren / ontbieden u dooz ons humme En-
derdanen / dat gy (om alle boztere schade
ende onminne te verhoeden) den Coning
Menelaum / wederom sent zijne Hups-
vrouwe Helena / dewelke utwen Sone
Paris

Paris met geweldiger hant haeren Man ontvoert heeft / daer beneffens dat gy op rechtet de schade by hem en den zijnen gedaen berovende onsen Tempel der Goddinne Venus / 't welck u veel lichter om doen sal wesen als te lijden / de verdestrueringe niet allene van utwen landen ende heerlijkheden maer oock van dese Stadt van Tropaen selve met alle d' Inwoonders 't welck alsoo geschieden sal / indien gy met onse Heeren niet en accordeert ende hunne begeerte en bewillighet. Den Koningh Pyramus verstaen hebbende de redenen deser Ambassaten / heeft hun geantwoort in deser manieren : Mijn vrienden ick verwonder my grootelijck over de onredelijckheit uwer Heeren / die aen een ander verfoecken 't gene zy lieden selve niet doen en willen : sijn zy lieden selve niet de oorsaeck van dit quaet ? Ick hebbe mijne Gesanten aen hem gesonden om gelijcke saeke als gy lieden aen my gesonden wort / namelijk / mijn Suster Erione met vrient-schap wederom te hebben / die sy lieden in hoerdom by hem houden / 't welck alsoo niet behoorde te geschien / aengesien zy een Koninck's Dochter is / ende alsoo behoorde te blijven ; ende so sy mijne Suster wederom gesonden hadden / soude ick vergeten ende hem vergeven hebben niet alleen de destructie deser Stadt / maer oock 't welck wel het meeste is) de Vermoording mijner Ouders en Vrienden / als oock het weghvoeren mijner Wozgers / ende overmatige grote schade in dese Landen gedaen / om al soo met malkanderen in ruste en vrede te leven : Maer in plaetse van den vrede aen te willen nemen en mijn Suster Erione wederom te senden / hebben sy mijne Ambassat Athenos / met schandelijck doot gedrept te doen sterben / my ontbiedende dat met my noch met mijne vrient-schap niet te doen en hadden : Het welck ick verstaen hebbe mijnen Soone Paris in Grie-

ken gesonden om met hem te leven ende te handelen / gelijk zy met my doen : soub' ik / dan mijne magt en moogentheit soo kleyn achten en soo veel te kozt doen / dat ick hun hare Helena wederom soude doen hebben ende sy mijn suster Erione behouden ? datse hun alsulck niet en laten boozstaen : liever heb ick mijn Vroone daer booz te wagen / ja mijn selven met alle mijn kinderen en Vrienden dan sulcken onre te lijden / ende verhope met de hulpe onser Godden / hun so wel te ontfangen / dat den meestendeel hier in 't Land blijven sullen / en wepulge wederom keeren : ten waer saeke dat gy lieden Ambassaten waert / ik soud u doen gevoelen de gerechtige gramschap eens Koninck's / over 't ongelijck hem aen gebaen. Diomedes dit hoorende / lachter mede / en seyde tot den Koning ; Heer Koningh / indien gy u ontfelt ende 't onvreden maecht het seggen en de presentie van twee utwe onewapende Vrienden / hoe sult ghy u dan ontfetten / siende booz dese Stad komen / soo veel dupfenden wel gewapende Mannen utwe gezworene Vrienden / om u met alle de utwe om - te - bzingen en te vernielen / van het welke noch u gewelt / nog de hooghte deser Stadts - Mueren noch utwe Goden u beschermen / noch dat belotten sullen. De Heerendes Koninck's Pyrami dese hoogmoedige woorzen van Diomedes verstaende souden hem doot-geslaegen hebben / maer den Koning sulck's bemerkende / beval hun hare handen aen de Ambassaten niet te slaen / noch hun in 't minst pet te misdoen / want seyde hy / sy verhoonden hun Heeren bebel / en doen hun woorzt / en so sy dwaeslijck spreken so komt 't den wijzen niet toe haer dwaese redenen te beantwoorden / oock had ik liever dat my of de mijne pet's mis-quame / dan te gebogen dat eenige Woden in mijne presentie oberclast soude geschieden ; daerom sit alle wederom neder / en elk behoude sijn plaet-

plaetse. Eneas en konde de spijstige ende dreggende woorzen niet wel verdragen / maer stont op ende sprack : Mijn Heere sal my niet qualijck afnemen dat ik een woorzt of twee in dese sake spreke : Dese Griecken wort toe-gelaten vermetelijck ende veragtelijck te spreken / maer so ik oft permant vanden onsen het tiende deel soo veel tegen utwe Majesteit seyden (die utwe Vrienden zijn) het en soude ons alsoo niet vergaen / waerom soude dan dese om hunne vermetelheit niet gestraft worden / utwe Majesteit te na sprekende ? Ende ten ware ick 't meer liete om u eerbiedighepdt te bewijzen / als ander sintz / hy / die deser redenen gespoochen heeft / en soude alsulcken relaes niet meer doen booz eenige groote Heeren : daerom rade ick hem booz 't beste / weder na sijn Heeren te keeren / den wegh die hy gekomen is / eer hem wat anders daer van kome / of dat hy boozdachtelijcker en met meerder wijsheyt spreke. Diomedes en ontfelde hem niet seer over de woorzen die Eneas tot hem gesproken had / maer heeft hem aldus geantwoort : Boozwaer Eneas / den Koning Pyramus is wel gelukkig alsulcken wijzen ende boozsigtigen Raetsman te hebben als gy zijt / en hebbe u hooglijck te bedanken der goeder recom-mandatie / die ick u wel soude willen lonen met de scherpte mijns zwerfts / soo gy en ick ter plaetse waren daer toe bequaem en gelegen zijnde. En alsoo Diomedes noch meer meynde te spreken / heeft Bliffes sulck's belet (hem wenckende dat hy zwijgen soude) ende sprack tot den Koningh Pyramus aldus : Heer Coningh wy hebben utwe antwoort ten rechten ende wel verstaen / ende sullen deselve getrouwelijck onsen Heeren ober - dragen ende verhoonden. Dit gesept hebbende / zijne met alle eerbiedighepdt van den Koningh geschepten / ende wederom na der Grieken Leger keert / alwaer sy van den Koning Aga-

memnon / ende andere Heeren en Vrienden wel onthaelt werden. Ende na dat Coning Agamemnon alle de Overste by-een had doen komen / hebben Bliffes en Diomedes de antwoorde des Konings Pyrami boozt hun allen van woorzen tot woorzen de verstaert. De Grieckische Vrienden dan dese antwoorde verstaen hebbende / hebben met eenen daer ober raedt gehouden / hoe sy met de saecken boozt souden varen : maer wy sullen hun 't samen wat laten verdragen / ende spreken wat van de statuere der principale Capitepen en Hoof - Lieden van dese twee Natien / ende meest in dese Historie vermelt.

De Namen en Proportien

van de principaelste Heeren ende Edelen , so van de Griecken als van de Troyanen , door de welke de meeste vromigheden geduyrende 't Beleg van Troyen geschiet is , ende daerom meest verhaelt worden.

Het XI. Capittel.

Also de namen der volgende Personagen dieckwilts verhaelt worden / enden Leser sou mogen denken dat het maer segte particuliere Personagen waren / so heeft 't my goet gedogt te schryven / hun statuere en gemoet / maer niet hun afkomst in 't besonder / 't welck te veel moep-ten in sou hebben / en dit na 't beschrijven van Darius en Frigius beyde van Troepen / die doen ten tijde in 't leven waren / en oock mede dese Strijden gesien en beschreven hebben. Deser Personagen statuere hebben zy beschreven ten tijde als het We-stant was / en by in den Grieckischen Le-ger mogten gaen ende keeren. De namen van de Grieckische Wozzen waren dese :

Koning Agamemnon was van middelbare lengte / ende tamelijck schoon van couleur / doch moedigh en vroom in de wapenen.

Achillis was van schooner gedaente hy hadde gout geel gekruft hant / groote So-

gen / ende een manlijck gesichte / hy was
bzeet van bozst en van schouderen / hadde
groote dicke armen / ende was sterker als
eenige van de Giecken / seer strijdbaar /
overbloedigh ende misde in alle dingen.

Tantalus was seer groot en sterck van
lijbe / van rooder verwen ootmoedig / ha-
tende lasteringe en gekijf / doch begeerigh
der rechtveerdiger Dozlogen.

Ajaxolen was groot van Lijbe / hadde
bzeede schouderen en lange armen / was
haestigh in 't sprekken / nochtans blode / ende
glinck alrijt kostelijck en fraep gekleedt.

Thelamon Ajax Hebe / was van seer
schoner gedaente / hadde gekrult hary / een
lustige en heldere stemme / ende daerom
seer vroljick en lieflijk van sange / hy was
oock kloekmoedig en vroom in 't strijden /
ende misprees de hobaerdpe.

Villes was de schoonste onder alle de
Giecken / hy en was niet bitter of stran-
ge / maer uptter-maten subtyl / wijs ende
berstandigh / en die hem wel wist te behel-
pen met kluchtige ende spottige redenen /
soo datter zyns gelijcken onder de Giec-
ken niet en was.

Diomedes was seer hoog en lang / bzeet
ende dick van bozsten en van schouderen /
sel van gesichte / bedzleglijck in zyne belof-
ten / vol ongerechtighepts / seer moeplyck /
en lastigh die hem dienen / ende daer bene-
ven seer luxurieuus en onkupsch / soekende
sijn eppen vleesch en wellustheeden te be-
hagen : Hy was oock meede in de Wape-
nen seer strange / ende van vele menschen
gebreest ende ontsien.

Hertoge Nestor was seer langh van ge-
kaltens / bzeet en grof van leden / als oock
van armen / soet van spzake / gevende al-
rijt goeden raet / getrouw / seer lichtelijck
vertooznt / maer dit en duerde niet lange.

Protheseus was van tamelijcke gedaen-
te / schoon ende seer strange / moedig en ha-
stigh in de Wapenen.

Neptologius was groot van Lijbe /
zwerth-hayrig / groot van oogen met grote
zwerth Wijmbzauwen / bzeet van schoude-
ren en van bozste : Hy stamelde wat in het
sprekken / doch hy was wel geleert / ende in
hunne Wet wel gefondeert.

Pallamides Koning Paulus Sone was
seer schoon van gedaente / ende moedig in
den strijt / bequaem van woorden / oock seer
heug / overbloedigh ende mildt in 't geben.

Polbarius was gants grof dick en bet /
soo dat hy qualijck alleen konde gaen / seer
rechtveerdigh / maer oock hobaerdig ende
opgeblasen / selden vroljick en blijde / maer
alrijt besigh en bekommert met veel saken
ende wonderlijcke bzeemde dingen.

Der Perlen Koning / na de beschrijvinge
Daray / was oock seer lang / hebbende een
betachtige en sproetachtigh aensicht.

Volgen de Namen der Troyanen ende
eenige Vrouwen.

PRyamus Koning van Tropen / was
seer lang en schoon / geneuchelijck en
vroljick / beminde de Musijcke en lief-
lijckheyt des gefangs / princijpelijk d' amo-
reuse Liedkens / hy was rechtveerdigh in
sijne saecken / hatende de smeeckingen der
menschen / at en dzonck des abonts geer-
ne veel / ende was stout ende onbertsaegt
in den Welde.

Hector Ppamys oudsten Soone was
seer groot ende sterck van leden / seer kloek
stout ende hoen / en konde grooten en zwa-
ren arbeidt verdzagen sonder moede te
wozden / soo datter sijns gelijck binnen
Tropen in sijnen tijde niet en was / noch
nopt eenigh Prince oft Heere die van sijn
Ondersaten soo bemint wiert / want hy
was vziendelijck / minnelijck en seer ge-
schickt : Hy en ontzag hem oock niet tot
eenigen strijt te gaen / hoe periculeus den
selven oock mochte wesen.

Paris was seer schoon ende hadde 't hary
blinc

blincende als gout / was oock klugtigh /
lustigh ende vroljick ende seer konstigh om
metten Dage te schieten / ende in den strijd
vroom ende strange.

Dyephebus ende Helenus waren van
een gedaente / en geleken malkanderen so
wel dat mense qualijck konde onderschep-
den / des gelijcks de Vader die alleen om sijn
ouderdom te kennen was / want sy waren
alle dyle eben langh en van gelijcke propoz-
tien. Dyephebus was kloek / dapper en
strang in de wapenen / maer Helenus seer
erbaren en wel geleert in de bype kosten.

Troilus en was niet groot van Lichaem
doch niet-te-min moedig en grootz van
herten / daer door hy krachtigh was ende
groot getwelt kon doen / soo dat hy sijn
Broeder Hector in kloekheyt van strijden
gelijck was. Hy was oock seer discreet doch
beschepden in sijne saecken / en seer bemint
van vele jonge Maeghden / ende dat om
sijne zedigheyt ende beleeftheyt.

Eneas was kortachtig van perfoon / dog
bzeedt van bozst / seer discreet / berstandig /
wijs en boozsigtig / wel ter spzake / subtyl
ende wel geleert / hy hadde een bly gelaet /
en schoone oogen / en was de rijckste naest
den Coning in heel Asien / want hy hadde
veel Casteelen en Dopen daer hy Heer
over was / ende hem alleen toe quamen.

Anthenor was langer / doch oock wijs
ende boozsigtigh in woorden en in wer-
ken / subtyl van geest / en seer bemint van
den Koningh Ppamys.

Polidamns Anthenozs Soon was seer
schoon / zedig ende bequaem van lichaem /
krachtigh in 't strijden / strange in de wape-
nen / ligtelijck vertoont / luttel van wo-
den / maer waerachtigh.

Menon den Koningh was seer schoon
ende fraep van statuere / goet ende sterck
van lichaem / bzeedt van schouderen / grof
van armen / hebbende gekrult hary op sijn
hoof / was vroljick van aensigt / kloek in

de wapenen te hanteren / en een stout rid-
der / dis in de strijden booz Tropen beel-
lijcke ende groote septen van wapenen de-
de tegen de Giecken. De twee boozsz. Au-
theuren hebben van meer andere beschze-
ben / maer alsoo ons booznemen maer is
van de strijden en andere materie te sprec-
ken / sullen wy 't niet dese boozschzeben la-
ten blijven / beschrijvende alleenlijck doch
wat van sommige Doutwen.

HEcuba de Koninginne / Ppamys
Duyg-vrouwe was langh van lijf /
en hadde een manlijcke forme ende
gedaente seer subtyl / wijs ende geleert.

Andromeda Hectorz Wijs was seer
schoon en lancachtig / wit van berwe en
blanc als melck / hadde schoone blinkende
oogen / bloosende wangen en roode lippen /
het hary haers hoofsz was blinkende en
gelutwe als gout / sy was boven alle vrou-
wen eerbaer / wijs / bzoet / ende discreet in
al haer doen / ootmoedig / goerdertieren /
rechtveerdigh / haren Man onderdanig /
beminde rust en bzeede / hatende alle
twist / gekijf ende eerbaerheyt.

Bresida Calcas Dochter was seer sup-
ber en schoon / niet te kort noch te langh /
minnelijck van spzake : sy had veel Dperz
ende Beminders / maer en hadde geen va-
sighheyt oft gestadigheyt in 't Minnen.

Cassandra was tamelijck van gedaente /
klaer ende supber van berwe / maer hadde
wat sproeten in 't aengesicht / sy beminde
de supberheyt / en repnigheyt / was erba-
ren in Astronomie / daer door sy toekomen-
de dingen wist te booz seggen / ende hadde
boozsept de onderganck ende de destructie
van Tropen / doghsy en wiert niet gehoozt
oft geloost / maer wiert door bevel haers
Daders in eenen Kercke bewaert.

Pollexena haer Suster / was seer teeder
ende schoon boven maten / so dat de natuer
aen haer niet vergeten en had / maer hare
schoonhepts en heeft haer niet wel beka-
men /

men / want sy wiert noch van Achilles
Soon deerlijck om-gebracht / ende ont-
hoof / also gy in 't leste deser Historie nog
hooren sult: haer zedigheyt ende manie-
lijckheyt en waer niet om te vertellen / en-
de was soo deugdelijck / datse alle pbeshe-
den ende lichtveerdigheyt haete ende ver-
maede.

Hoe dat veele Koningen,

Hertogen, Princen en Graven, met veel Ridders
en ander Volck, Koninck Pryamus te hulp quamen.

Het XII. Capittel.

Hier voren hebt gy verstaen de ver-
gaderinge der Grieken / Koningen
en Heeren / om Koning Pryamus
met syn Stad en Landen te verdestrueren /
't welck verscheppene Koningen verstaen
hebbende / Dienden van Koningh Prya-
mus / hebben van selfs hun Ridders ende
Volck by-een vergadert in grooten getale /
en syn met alle neerstigheyt getrocken na
Tropen / om den Koningh Pryamus by
te staen / ende sijne Stadt te helpen bescher-
men / soo datse alle te samen by - een bzag-
ten meer dan 3000. Ridders / sonder de
gemeyne Ridders ende het Doet - volck /
't welck by-na ontalijck was / ende behal-
ven noch de Tropanen en de Ridders / die
upt kleyn Indien gekomen waren / soo dat
men niet kan bevinden in eenige Schrif-
ten / of Kronijcken / datter opt (so lange als
de Weerelt gestaen heeft) soo veel vzoome
Koningen / Princen / Ridders ende Edele
Jongelingen by-een geweest syn / soo bin-
nen als buyten Tropen / als ten dien tijde /
want de fleur en de beste Ridders van de
geheele Weereldt daer by-een waren. De
Koningen ende Princen die de Tropanen
te hulpe quamen / zijn dese na-voigende:
In den eersten Coningh Pandarus / Co-
ningh Sabar ende Coningh Adalus / elck
met dupsent vzoome ende wel-gewapende
Ridders / sonder veel ander gemeyne Sol-
daten. Daer nae vler Coningen upt de

grote ende rijcke Probantie van Kolophon /
met dupsent kloecke Ridders / ende veel
Doet-volck / den eenen genaemt Caras /
den anderen Amasius / den derden He-
stor / ende den vierden Amphimachus. Van
Licien / quam den machtigen Koningh
Glauchon / Pryamus Hebe / met sijnen
stercken en vzoimen Soone Sarpedone / en
vler dupsent kloecke Ridders. Upt Lar-
cia / quamen de twee geweldige Koningen /
den eenen den grooten Coning Hpon / ende
den anderen Coningh Euplannus ghe-
naemt / met bysghien hondert Ridders.
Van Semborea / quam den magtigen Co-
ning Remus / met vler dupsent Ridders /
en in sijn geselschap waren vler Hertog-
en en seben Graven / gewapent met een-
derley Wapenen / om dat men se upt den
anderen in 't strijden niet en souden mogen
onder kerren / en dese waren d' Obersten
over dit Heze. Upt Thracia Oostwaerts
liggende / quam Koning Piller met som-
mige Hertogen / en elf hondert Ridders.
Upt Pannonien ofc Hongaryen / quam
Coningh Premetheses met syn Swager
Hertogh Stuper / met dupsent Ridders.
Upt Bohemen quamen de drie Hertogen /
met twaelf hondert Ridders. Van De-
centium / oock Oostwaerts liggende / het
welck vol gewapende Mannen is / quam
Koning Boetes / ende Koning Ephesius /
met drie dupsent Ridders. Van Palco-
mia / liggende in 't upterste van Orien-
ten / quam den grooten ende rijcken Ko-
ning van Gout ende Gesteenten / Phile-
menis genaemt / die soo groot was als
een Reuse / ende bzacht seer veel Ridders
met hem. Upt Ethiopien / quam Koning
Perfeus / met Koningh Menon ende Ko-
ning Pignon / met veel Hertogen en Gra-
ven / alle onder hem zijnde / met grooten
magt van Volcke. Van Agresta quamen
twee Koningen / met twaelf hondert Rid-
ders. Van Lusinnia / liggende boven het
Ko-

Coninckrijck van Amasien / quam een
sudit / wys en geleert Coningh inde vzepe
konsten / Epistropus genoemt / welke
met hem bzagt dupsent Ridders en eenen
Centaurum / die seer wonderlijck was om
aen te sien want van de Habel optwaerts
was hy als een Mensch / maer bedeckt
met een hazzachtigh ende routw vel / heb-
bende de oogen glinsterende als byer / en-
de van daer neerwaerts was hy als een
Peert ende desen Centaurum was so snel
ende veerdig in 't schieten / datter sijn ge-
lijck niet was / noch niemandt die sijn ge-
schut konde weder-staen / soo dat hy vele
vzoome ende kloecke Ridders van Grieken
om-bzagt. Alle dese machtige Heeren sijn
Coningh Pryamus te hulpe gekomen /
niet allencijck om den Grieken tegen te
staen / maer om deselve te verdzijben ende
in hun Lant te vallen: maer het en quam
soo vzepe niet / want se meest al in dese strijt
ende belegg ver slagen bleven / alsoo gy hier
nae noch hooren sult / ende dat al upt soo
kleynen quaet / als d' ontboeringe van de-
se twee onsalige Vrouwen Erione en Hele-
na / om dewelke soo meenigh dupsent Rid-
ders ende groote Heeren omgebracht wer-
den / ende hun leven lieten / soo dat men wel
sien kan dat upt een kleyn bonckje byers
wel eenen grooten geweldigen bzandt kan
komen / het welke een pegelijck wel be-
hoorde te bedencken / ende hem van quaet-
doen ende sondigen te mijden / want dick-
wils upt een kleyn quaet een veel meerder
spruyp. Wy sullen dan dese groote macht
by - een laten / ende keeren wederom tot de
Grieken.

Hoe Palamides met tagtigh

Schepen de Grieken te hulpe quam, en hoe de
Grieken na veel beradens na Troyen voeren.

Het XIII. Capittel.

Also de Grieken noch in de Haven van
Cherodon lagen / dagelijck raedt
houdende / hoe se de Stadt van Tropen

souden mogen beleggen / soo is by hun ge-
komen Palamides des Koninckis Pau-
lus Sone met tachtig Schepen / vol gela-
den met Ridders en knechten / waer ober-
de Griekische Princen seer verblijdt wa-
ren / ende hem groote eere bewesen / doch
hem wiert gesept / dat hy wel eer hadde
mogen komen / ende datse tot Athenen
lange na hem gewacht hadden / maer hy
wist hem soo wel te ontschuldigen / datse
wel te vreden waren / dewijse hy eenen tijde
langh in groote krankte gelegen hadde.
Desen Palamides wiert van hun in groo-
ter eeren gehouden / want hy was van de
grootste afkomst van heel Grieken / seer
rijck ende machigh van volck / wijs van
raet ende bescheppen in alle sijn saken / om
welcke oorzaecke sy hun kosen tot een van
hunne Waets-mannen / het welke hy geer-
ne aen - nam. Ende alsoo sy alle op eenen
dag by den anderen versamelt waren / en
raet hielden om met hunre saken boozt te
baren ende Tropen te beleggen / so beslo-
ten sy datse op eenen nacht daer na toe zep-
len souden / ende hun Volck aen Lant set-
ten / eer het de Tropanen gewaer wies-
den / maer eer sy noch schepden was desen
aenslagh weder te niet / dooz dien hun de
zanden en platen dieder veel aen de Haven
booz Tropen lagen onbekent waren / en
alsoo by nacht varende / hun selven met de
Schepen om halz soude bzengen. Ende
alsoo sy dus ober-leggende waren als nu
een sake / als dan een ander / so is Blome-
des op-gestaen ende begeerende zilentie
ende gehoor / heeft hy aldus tot hun allen
gesproken: gy Heeren / Coningen / Hertog-
en / Graven / so als wy dan zijn / de Tro-
panen hebben wel grote reden ende oor-
zake om met ons te spotten / ende ons te
houden booz een deel bloertige ende ver-
teerde Jonckers / dienende meer om den
Courtsaen by de Jonckvrouwen te spelen
als om Oozloge te voeren en de wapenen

te hanteren / bewijle wy nu herwaerts in
't Landt meer als een Jaer geweest heb-
ben sonder yet verhalens / niet eens upt en
hebben doozen trecken / om de Stadt eens
van buyten te besien / daer door wy ons
selven groot achterdeel gedaen hebben /
dooz dien die van Tropan daer - en - tuffen
tijt ende middel gehad hebben / niet alleen
om van alle kanten Volck ende by-stant
t' ontbieden / maer oock om hunne Stadt
van alles te versien / en te versiercken met
dubbele Wallen en Gragten / 'welcke sy
niet en souden hebben konnen doen / soo wy
in 't eerst aen-geballen hadden / en gedaen
't gene wy nu noch ebenwel doen moeten /
soo dat wy nu niet thien Mannen niet soo
veel upt-regten en sullen / als wy wel met
eenen gedaen souden hebben / ende hoe wy
hier langer verstoeben / hoe sy stercker ende
wy onstercker worden / dooz dien hun her-
ten / daer toe kloecker ende stouter werden /
en de herten onses Volckis daer dooz ver-
sleuwen / en met de selve onkosten die wy
gedaen ende gehadt hebben (hier leggen-
de) souden wy de Stadt belegeret hebben :
daerom / soo 't u lieden al-te-samen goet
dunkit laet ons liever morgen t' zepl gaen /
en na Tropan baten / want wy weten
doch alle wel dat wy ons booznemen niet
en sullen konnen volbringen oft aen Lant
komen sonder te bechten / en ons upterste
best te doen / en malkanderen troutwelijck
by te staen / stellende alle vzeefe ende perij-
kel agter de rugge. De Grieckische Conin-
gen verstaen ende oberlept hebbende Dio-
medes redenen / bevonden dat hy de waer-
heyt sepe / daeromme sy hem (sijn goe-
den raets - halben) hooghlijck bedanckt
hebben / en hebben hun dien selven dagh al
veerdig gemaect / om 's anderen-daegs
's morgens vzoegh na Tropan te zeplen /
also sy deden / ende dat met goeder ozdon-
nantie / meynende also metter haest te lan-
den. Alsoo gy nu boozts hooren ende ver-
saen sult.

Hoe de Grieken by Tropan

zynde, meynden aen Lant te komen, en van den
gewelidigen Strijdt, tusschen hun en de Tropanen.

Her XIV. Capittel.

De Griecken komende booz Tropan
zyn terstont van de Wachters der
Stadt gesien geweest / de welcke
sulck den Koning Pyramus gewaer schout
hebbende / die van stonden aen veel volckis
upt-gefonden heeft langhs den Oeber der
Zee / om de Griecken het aen-komen te be-
letten : ende die te besetten. De booz-tocht
van de Griecken waren hondert Schepen /
lustig toe-gerust met verschepe Blaggen /
Wimpels en Banieren / in de welcke haer
Deeren wapenen ende devijfen stonden :
Van gelijcken volghden der noch andere
hondert Schepen / niet slegter maer koste-
lijker toe-gemaect / ende daer na den ge-
heelen hoop. Maer als Protheselaus met
de geene die de booz-tocht hadden / den Oe-
ber so wel beset sagen / met sulcken menig-
te van Volck so te voet als te peerde / soo
waren sy verheylt ende benaunt / doch
om eere te behalen / ende siende dattet we-
sen moest / hebben sy de Schepen na den
Oeber gewent / maer het vryncipaelste / dat
hier de meeste schaede dede / was dattet
wat stoynde / soo datter een groot deel van
de Schepen stranden / en al het Volk ver-
dronck / de andere die aen Lant quamen /
wierden van de Tropanen soo onthaelt /
datse meest alle om-gebragt ende te rugge
gedreven wierden / hoewel oock niet sonder
schade der Tropanen / want de Griecken
om 't Lant te winnen / beyde hun beste deden / so
dattet water van de Zee root wiert van 't
bloet der ver-slagenen. De andere hondert
Schepen / siende het perijkel hunder mede-
gesellen / zyn met meerder voozichtig-
heyt na 't Lant toe gebaren meynende oock
aen Lant te korrn / maer de Tropanen
hebbense soo kloekelijck daer van gehou-
den /

den / datse siet de vlucht daer niet op en
quamen / maer de Griecken eenen moet
grijpende / hebben soo geweldelijck upt de
Schepen geschoten / dat de Tropanen ge-
dwongen waren wat te rupmen / en daer
en tusschen soo spzongen de Griecken aen
Lant / hun boegende by de rest van de eer-
ste / ende also gesamenender-hant hebben se
de Tropanen so dapper aen-geballen / en
de Tropanen hun soo kloekelijck tegen ge-
staen / datter een harden strijt was / want
Protheselaus hielde hem soo kloekelijck
dat geen van de Tropanen hem doost ver-
wachten / ende sonder hem souden alle de
Griecken / die te Lande waren gebleven
hebben : maer wat mochte Protheselaus
met seuen dupsent doen tegen wel hondert
dupsent Tropanen. Hy wiert ten lesten
moede / en met sijn volk tot aen den Oeber
te rugge gedreven : Maer alsoo sy daer
waren / ende geen ontfet booz handen sa-
gen / hebbense liever vrechtender-hant op 't
Lant te sterben gehad / als hun selven in 't
water te verdrincken / daerom zynse met
eenen moet wederom gekeert / ende heb-
ben soo lange gebochten alse staen moech-
ten / maer 't was te vergeefs / ende souden-
der alle gebleven hebben / ten hadde gedaen
Archelaus en Prothenoz / dewelcke hun
met Schepen haestelijck te hulpe quamen /
en met veel veltens met geweld aen Landt
quamen / ende den Tropanen / so hart aen-
bielen (siende soo vele van den hunnen ver-
slagen liggen) dat dese strijt hardar was
als te boven / soo datter aen beyde zijden so
veel kloekle Ridderz ende andere vzoome
Mannen bleven / dattet jammer was / en
dat alleenlijck dooz de ontschakinge van de
onfalige Helena : Daer aen alle Christen
behooren een exempel te nemen / om datse
dwase Heydensche Koningen hier in niet
te volgen / ende om een klepne en geringe
saekie d' Oozloge aen te nemen / gemerckt
den grooten jammer / ende schade die ge-

meynlijck na volgt / maer behoode Gode
de vzaecke op te geben / die alle dingen ten
rechten kan schicken. Nu alsoo dese par-
tzen aldus met malkanderen bochten /
quamen oock te lande Coningh Algas en
Coningh Astalus met geweld ende boch-
tender-hant / waer dooz de Tropanen in 't
aen-komen wat wijken moesten : maer de
grootte meenichte der Tropanen hebben
de Griecken wederom ober-vallen / datse
die weder op de vlucht dzeben tot aen het
uyttersten des Oebersten : Maer daer-en-
tusschen quam Coningh Blifses met een
grootte menigte van Volck en kloekle Rid-
ders te Lande / hetwelcke de vermoepde
Griecken grotelijck baten / want den Co-
ning Blifses soo haest met sijn Volck aen
Lant niet en was / of hy begaf hem onder
de Tropanen als een vzeefende Treuw :
soo dat hy met den sijnen seer veel Tropa-
nen om-bracht. Dit siende Coning Philo-
menis Coningh van Pasagonia dat Blif-
ses sulken schade onder sijn Volck dede / is
hy hem met een grammen moet tegen ge-
komen / ende trefte Blifses alsoo met sijne
Lancie dat hy hem spnen schilt en harnas
doostack / en van den Peerde siet / maer
Blifses hier van seer ontfelt zynde / is met
een moet op-gestaen / ende grijpende sijn
Lancie / also te voet als hy was / heester den
Coningh Philomenis meede in den hals
gesteeken / dat hy als half doot ter aerden
viel / soo dat de Tropanen anders niet wi-
sten of hy was doot / daer ober sy heel vzo-
vig waren / en slaende onder de Griecken /
hebben sy hem op-genomen en in de Stadt
doen voeren / hetwelcke grootelijck der
Griecken boozdeel was / want terwijl de
Tropanen met den Coningh Philemon
doende waren / quam Coning Thoas met
sijn volck te lande aen de een zijde / en Pro-
theselaus die hem wat gerust hadde van de
vermoeptheyt / in 't eerste aen-komen heb-
bende sijn Persoon oock aen Lant doen set-
ten /

ten / die hy overmits den sloym in 't eerste niet en hadde konnen aen lant brengen isfer op geseten / ende met eenen grammen en toornigen moet aen d' andere zijde / hebben oock t' samen met de ober geblebene den Tropanen (die alrede begonnen moede te worden) soo toe-gebaren dat sy se op de vlucht souden gezeben hebben / so den Coning der Mooren Perseus hun niet te hulpe en hadde gekomen met eenen grooten hoop Ridders / daer dooz de Tropanen wederom couragie kregen / ende Griecken gelijckelijck deden depnsen ende de vlucht nemen / so dat 'er vele berdzonken ende by na daer alle souden gebleben hebben / sonder den bystant van den vromen Palamedes / den welken met seer veel Ruyters ende Doet volck te Lande zijnde / tegen de Tropanen so in dzong / datse wat moesten wijcken / ende ontmoetende Figmon / koning Menons Broeders / Perseus Bebe / stack hy hem dwars dooz 't lijf dat hy doot ter aerden viel / en latende hem daer liggen / vervolgte hy boozts de Tropanen welke booz hem vlden als booz een dubbel / waer dooz het niet veel scheelde oft de Tropanen en hadden de vlucht genomen maer hun quam tot hulpe den vromen en stercken Heldt Hector van Tropan met eenen grooten hoop versche Ridders / hy gewaepent zijnde met kilaere blinkende Wapenen / aen sijnen hals hebbende een Schild van gout / in den welken fraep gemalceert stonden twee Leeuwen / ende in sijn hant een grove / sterke en scherpe Lanze / met dewelcke hy en die hem volgden hun Volck ontset deden / ende so onder den Griecken vielen als oftse elck noch een lijf t' huys gelaten hadden : ende in 't vechten ontmoete Hector Coning Protheselaus / die groote schade onder de Tropanen gedaen hadde / ende vele hunder verslagen hadde / den welken hy sulken slag metten zwaerde gaf / dat hy hem 't hooft kloof de /

en den edelen Protheselaus van den peerde ter aerden viel. En Hector hem boozts begebende onder de Griecken / en raekten geen mensch of de doot volgendend na / so dat elck booz hem vloot als booz de doot / ende vzaeghden tegen malkanderen wie hy wesen mocht die soo geweldige sager sloeg / ende hun wiert geantwoort dattet den vromen Hector van Tropan was / den stercksten aller Mannen / doen u mijden sy hem noch meer / ende vloten booz hem gelijck den Hase booz de Honden want niemand sijne slaegen en konde wederstaen. Ende Hector vocht soo veel ende so lange / doende soo grooten geweld dat hy ten lesten moede wiert ende hem wat ruste / waer dooz de Griecken wederom moet kregen ende 't Delt behielden / maer t' elckens als Hector hem wederom in den strijt begaf / weken ende verloren sy het / welke tot acht repfen toe binnen dien dagh gebeurde : maer also den abont begon aen te komen / ende hy gantsch vermoept was / is hy weder binnen de Stadt gereden / ende liet de andere Tropanen tegen de Griecken vechten / die deselve soo bezre gebacht hadden / datse hun niet meer te Welde en konde houden / ende by - na al verwonnen waren / recht als Achilles (den stercksten van hun allen) met drie dupsent klooeke en wel-gewaepende Ridders hun te hulpe quam / waer dooz de Griecken wederom moet grepen / so dat den strijt van alle den dagh soo wzeet noch soo hart niet geweest en was / als te dier uren / want hoewel de Tropanen in meerder getal waren / soo waren sy den meesterdeel bykans moede / ende daer-en-tegen Achilles met de zpueberg / en dat meer is / alle de reste quam aen Lant / ende vielen mede op de Tropanen / so datse dit geweld niet langer wederstaen en mochten / maer begaben hun op de vlucht na de Stadt / den welken Achilles vervolghde met zijn Volck / ende veel

Tro-

Tropanen doot sloegh / soo datter op dese vluchte by-na so veele doot bleben als 'er den helen dagh verslagen hadden geweest : ende daer souden noch meer beslaegen hebben geweest had 'et Troplus en Opephebus niet gedaen / welck met een deel Ridders dooz een ander poort upt-getrocken waren / ende de Griecken op quam : maer also den nacht aen quam / moesten sy hun schepden / ende 't vertrek wiert aen beyde ziden gebaesen. Aldus keerden Troplus en Opephebus in de Stadt / ende Achilles met de sijne wel-gemeedt en vzoelijck nae sijn Logijs ende Schepen / niet tegen-staende hy wel gequetst was - Aldus verginck hun desen eersten Scrijdt.

Hoe Koningh Agamemnon

de Belegeringe ordinerde voor de Stadt Troyen, als oock sijn Velck in ordinantie stelde, verwaerde de Troyanen, ende van de ordinantie van Hector over de Troyanen.

Het XV. Capittel.

Als nu den abont aengekomen was so heeft Koning Agamemnon doen ontstellen een groot deel Coortsen / Factelen / en andere grote Dieren en Ligten / soo dattet ober-al soo licht was of het dagh geweest hadde / ende nae dat hy de Wagten wel sterck upt-gestelt ende beset hadde / soo heeft hy op een groot pleyn ordinerende elck een plaetse om hunne Centen te staen / ende die geen Centen en hadden / beval hy hun Hutten te maken / ende stallinge booz de Paerden / t'welck meest al upt de Schepen gehaelt wiert / want hy van alle den nacht niet en rustede / noch oock 's daegs te vooren niet gesireden hadde / maer stelde hun alle te werck om een walle op te werpen / t'welck 's morgens vzoegh al beschickt was dooz de grote menigte des Volcks / soo datse booz eenen loop behijt waren / en die alles terwyl de andere die hun daegs te vooren vermoeyt

hadden / rustede. Sijne Schepen liet hy dicht met stercke Kabels by-een biaden en met groote vaste Ankers booz en achter besetten / upt dewelcke hy liet halen al wat hun van rooden was. Als nu Koningh Agamemnon alle saken tot de Belegeringe dienende wel bestelt had / soo heeft hy smozgens heel vzoegh by-een doen komen alle de Oversten / Heeren / Coningen / Hertogen ende Princen / ende die alle by hem zijnde / heeft hy tot hun aldus gesproken : Mijn Heeren / gy lieben hebt te weten / en zijn versekerd / dat wy heden niet onbesogt en sullen blieden / daerom heeft 't my goet gedocht in tijds oozte te stellen / ende elck sijn Volck te ordineren / met dewelcke (soo het noot is) wy onsen Brandt mogen het hooft bieden ende wederstaen / op dat wy niet overbalken en worden / ende dooz onacht saemheyt ons selven niet besurmen / oft om hals en brengen. De Grieckische Bozsten bedanken hem hooglijck van sijne sozbuldigheyt / hun presenterende om te doen alles wat hy hun gebieden / en ordineren souden. Doen heeft de Koningh sijn gantsche magt geordineert is ses-en-twintigh henden oft scharen. Over de eerste schare stelde hy Patroclus / zijnde oock een Hertoge seer edel ende rijck / ende dat ober sijn eygen volck / als oock ober 't Regiment of volck van Achilles / die obermits sy quetsuerendien dagh niet en street : Maer dese Patroclus en Achilles hadden malkanderen soo lief als of het eygen ende natuurlijke Broeders geweest waren. Tot de tweede schare stelde hy Coningh Diomedes met 3000. Ridders / en by hem nog Menestus Hertoge van Athenen / met al sijn volck dat hy van Athenen meede gebragt hadde. Tot de derde schare sette hy Coningh Astologus en Philomenus Soone / onder dewelcke hy ordinerde het beproefde volck in den strijt van Camanus. Tot de vierde schare ordinerde hy Koningh

2

Kingh

ningh Wehelauß ende koning Protenoz / met een van de aldersterckste mannen Securidam genaemt ende vele Ridders. De vijfste schare beval hy koning Menelaus met sijn eppen Volck. Tot de sesste schare stelde hy Coningh Epistropus en koningh Theledis / ende onder hen het Volck van Probinctien ende van Sedezis: Over de sevenste schare was koningh Chelamon Apar Nebe / met vier edele ende kloecke Ridders Chesus Amphimachus / Docius ende Plaisamus / ende onder hun 't Volck van Salmantia. De achtste schare hadde koning Choas. De negende schare leyde Apar Cleus. De tiende leyde koningh Philotus. De elfste koningh Poliphobus en koningh Phineus. De twaelfde Hertoge Besoz. De dertiende koningh Henuus. De veertiende koningh Bliffes. De vijftiende koningh Humelius. De sesstende schare was het Volck van Protheselaus die daer te vooren van Hector verflagen was. De seventiende leyde koningh Polidertus en Coningh Mathaon. De achtienste Coningh Godemus. De negentienste Encipus. De twintighste Coningh Kantippus en Coning Amphimachus. De een-en-twintighste Coningh Halamides. De twee-en-twintighste leyde koningh Mededes. De drie-en-twintighste koningh van Cyprus. De vier-en-twintighste koningh Prothesus. De vijfen-en-twintighste koningh Crapenoz van Capadocien. De ses-en-twintighste of de iaetste schare bekleet Coningh Agamemnon (Overste des gantschen Legers zijnde) booz hem selven / in de welcke 't meeste Volck was / om de andere (so 't den noodt verepichte) Volck toe te schicken ende bystant te doen. Coning Ppamus met alle de sijne zijn in de Stadt van Troen / en was niet wel te vreden / dat de Griecken 't Velt behouden / en hun booz de Stad gekent hadden / dewijl het nu anders niet

twesen mocht / ende heeft hy sulckis niet laten bliken / maer heeft sijn Soon Hector booz hem doen komen / in presentie van alle de Heeren en Coningen / hem Overste Generael gemaect over de uytværinghe des krijghs / begeerende vziendelijck aen alle koningen / Heeren ende Capiteynen / sijnen Soone te obedieren ende sijnen raet te volgen / ende hem getrouwt te wesen / 't welck sy hem alle beoofden. Den vromen Hector dese Commissie ende Officie van sijnen Vader Ppamus aengenomen ende vander eer hem hoogelijck bedankt hebbende / heeft van sonden aen de wachten binnen de Stadt / als oock rontom de wallen en vesten wel beset / ende wat gerust hebbende / is hy 's moezens vzoegh op-gestaen / alsoo de klare Sonne eerst begon te beschijnen / het opperste der bergen ende andere hoogten / ende heeft hy hem ontboden alle de Oversten des Volcks / als oock de vziendelijckste kloecke Ridders en Edel-lieden / ende die alle by hem gekomen zijnde / heeft hy aldus tot haer allen gesproken: Gy Heeren / Coningen / Princen / Edel-lieden en vrome Ridders / also het u-lieden alle kennelijck is / dat onse Vpanden de Griecken (niet tegenstaende ons getwelt) 't Landt aengedaen en gewonnen hebben / hoewel niet sonder haer groote schade ende verlies van Volck / ende ick weet datse vast besigh zijn om hun selven te beschanssen en sterck te maken / soo dunckt my goet dat wy hun sulckis beletten ende niet toe-laten / want wy nu met tien mannen meer sullen upt-rechten / al eer sy beschanss zyn / ende noch moede / als met hondert / soo wanneer sy wel gerust en bewaert zyn: Daerom is mijn booznemen dat wy hun metten eersten gaen besoecken / en sal u-lieden ordonantie stellen om upt de Stadt te trecken / elck met een schare Volcks / om de Vpant also met oydze aen te vallen / ende malhan-

deren

deren te volgen / want so den Vpant eens 't onder kan gebracht worden / soo sal hy hem booztaen wel wachten wederom in 't Landt te keeren. De Heeren dit hoorende / hebben gelykelyk hem beloofd getrouwt by te staen / ende te doen al wat hy hun bevelen soude / waer over Hector hun hoogelijck bedachte / doen heeft Hector alle het Volck vergadert op een groot pleyn boozden tempel van Diana / ende die gedeylet in negen scharen. De eerste heeft hy geordincert van dupsent Ridders / soo van Lycien als Troen / over de welke hy tot Overste gekooren heeft Glaucon Soone des koninghs van Lycien en Antinaboz sijn Bastaert-broeder / dewelcke van hem oozlof genomen heeft / zynse bukten Troen getrocken dooz de poozt van Dardanides / dewelcke Hector had doen openen. Tot bystant van de eerste schare ordincerde hy noch 1000. Ridders / van dewelcke Overste was de koningh van Tracien en sijn Sone Archilegus beyde vrome mannen / ende hen bevelende in de goede gelepde hunner Goden / hiet hyse den anderen volgen. De tweede schare ordincerde hy van 3000. Ridders / onder het gebied van Coninck Samphus ende Coninck Alcanus. De derde schare zijnde van 4000. mannen / beval hy sijn broeder Troplus / tot den welcken hy aldus sprack: waertste Broeder / my is genoegsaem bekend u vromigheyt / en dat gy daer beneben seer hertig ende moedig zijt / soo is mijn vziendelijck begeren aen u / dat gy u selven niet te seer en betrouwt op u sterckte en kloekheyt / op dat gy daer dooz in des Vpandes zweerd niet en valt / en sy hun over uwe doot ende onse rouwe niet en verblijden / maer weest voorzichtig / also een wijs en voorzichtig Capiteyn ende Leydts-man toe komt / want men met voorzichtigheyt ende wepnigh Volcks meer upt recht / als met veel Volcks onbedachtelijck ende son-

der oydze. Lieffte Heer en Broeder Hector sepde Troplus / ick bedanch u hoogelijck der goeder vermanings-halven / dewelcke ick geerne volgen wil / en u gehoozsaem zijn in alles dat ghy my bevelen sult. Dit gesept hebbende / is hy met sijne vier dupsent Ridders oock ter poozten upt-greden / met kostelijcke wapenen rijckelijck verciert / ende sijnen Schilt was van bleecker ver-twen / in den welcken twee gulde Leeuwen gemaect waren. De vierde schare van drie dupsent en tseventigh Ridders / ordincerde hy onder den Coningh Dion / die naest Hector den stercksten van 't geheele Heer was / ende by hem een seer vromman Ardellus genaemt / synde beyde seer hittigh in 't sryden: By hun noch voegde den stouten Ridder Donardus / een van Hector's Bastaert-broeders. De vijfde schare ordincerde hy onder hunnen eppen koning van Spomo / welckers wapenen van witten blinckenden silber waren / sonder enig ander teecken daer op / ende onder den vromen Polidamus Anthezo's Soone / ende de schare was groot ende sterck volck / soo dattet kreusen schenen te wesen. De sesste schare wesende Volck dat ongetwapent sryt / alleenlijck met een helm op 't hooft / hebbende lange spietfen of woyp-pijlen (daer mede sy de Vpanden seer hinderlijck zijn / ende de Heerden blug-tigh maecten) stelde hy onder de gelepde van sijnen broeder Ppophobus / den koningh van Boetia ende den Hertoge Serpedon / kloek ende dappere mannen. En daer benebens noch veele Ridders / over dewelcke hy koningh Esdras stelde / koningh Pylon ende een van sijne Bastaert-broeders Pitagoris genaemt. Desen Pylon reed te belde met eenen kostelijcken wagen van Elpenbeen gemaect / welke twee stercke Ridders boozt-trocken / bedeckt met sijnen goude / ende oberwelse met Silber ende kostelijcke Gesteenten /

ende also zijns ket groote yaght de Stadt
upt-gereeden. De sebenste schare seyde den
bzomen Prince ende Heldt Encas / onder
dewelcke waren al de Ridders van Heer-
lychheit van Troilus / ende veel andere
kloetke Mannen / dewelcke ook de andere
scharen volghde. De achtste schaer beval
hy den Coninck van Persen / synde syn ep-
gen Volck / en stelde hem tot eenen Lepts-
man synen Broeder Paris / tot den wel-
ken hy seyde lieve Broeder / ghy weet dat
onse Opanden geen oorzake en hebben om
sy pement meer verstoort te wesen als op
uwten Persoone / daerom is mijn vziende-
lych begeeren aen u / u selven wel te wach-
ten / ende niet in den strijt te treden vooz al
eer ik by u ben. Paris antwoorde hem dat
hy synen raet geerne soude volgen / ende
also zijns de andere scharen gevolgt. De
negenste en de leste schare / onder dewelcke
byf dupsent Ridders ende veele edele Cro-
panen waren / en tien van syne Vastaert-
broeders / geleide hy selve / ende was hun
Oberste / sittende wel gewapent op een
groot sterck peert Ghalathan genoemd.
Als nu Hector het volck geordineert had /
soo is hy by synen Vader gekomen / ende
heeft gesept: Mijn Heer ende Vader / ick
laet by u alhier in de Stadt vprig dupsent
Mannen / van dewelcke gy twintigh dup-
sent sult laten bewaren de Wallen ende
Streken contom de Stadt / als oock de
poozte daer wy langs upt trecken / op dat
wy aytijt een toelucht hebben / met d' an-
dere dertigh dupsent Mannen sult ghy u
midde in de Stadt houden / al toe-gerust
ende beerdigh om te begten / om datse onse
Opanden de Stadt niet verpradelijck ober-
ballen / oock om dat ons soo het van noo-
den is / een deel daer van magh by-standt
doen. Koningh Pyramus hoorende de
voozsigticheydt van synen Soon Hector /
berblijde hem seer / ende seyde hem: Mijn
Sone / naest de vprig onser Goden / heb

ik geen beter troost als uwe sterckte / ende
pncipael uwe voozsigticheyde / ende sal
uwe ordinantie volgen: ick bid de Goden
datse u met uwe Broeders willen bewae-
ren ende Victorie verleenen. Dit gesept
hebbende / is Hector met syn schare heer-
lijck ter Stadt upt-gereeden by de andere.

Van den tweden Strydt , in

den welcken vele Koningen ende Ridders aen beyde
zyden verlagen wierden , doch de Troyanen be-
hielden de Victorie , dies alle de Grieken verdestru-
eert souden hebben geweest , sonder de voorbede
van Hectors Neve.

Het XVI. Capittel.

Als nu de leger in ordinantie ston-
ten / veerdig om aen malkander te
komen / soo heeft Agamemnon de
Obersten der Griecken met kroze woorden
bermaent hun eegen eere / goet en recht
vooz te staen / en hun bzomelijck te dza-
gen / op datse hun nabolgers en andere
gemepne Ridders een voozbeelt soude we-
sen / om van gelijcken haer best te doen
Hector ter andere zyde buyten de Stadt
zijnde / heeft alle de Obersten by hem doen
komen / en heeft overluyt tot hun allen
gesproken: Mijn Heeren / Capiteynen en
Vrienden / alsoo wy alle tegenwoozdigh
vooz oogten sien / die gene / die niet alleen
ons met Drouw en kinderen soecken om
te brengen / maer oock onse Stad en Na-
men soecken te verdelgen / 't geen erger is
als dupsent doden te sterben; soo verma-
ne ick u - lieden alle sulchs dooz u dapper-
heyt te beletten / u Suders / Drouwen en
kinders vooz te staen / en die te bescher-
men nebens u selven / vooz 't zweert ende
slavernye: Strijdt oock om eer en prijs te
behalen / om 't welcke onse Woosaten het
uptterste gewaeght hebben. Hierom ne-
men wy dan aen onse Opanden te bezom-
men / en met bypnoedighheyt / twijffelen
niet of de Goden sullen onse rechtveerdi-
ge saech gunstigh zijn.

Dit

Dit gesept hebbende / heeft hy geordi-
neert welke schare eerst aen-ballen soude /
en wat de andere souden doen na gelegen-
heyt der saken. Dit alles wel beestel zijn-
de heeft hy een teecken gegeven zijn Opan-
den aen te vallen. Daer sagh men twee
Pepys malkander ontmoeten met sulcken
furious geweld / datter seheen niets te sul-
len overblijven: daer was 't geklanck der
Crompetten / Blaspsoenen en Crommels /
het gebiesch der Peerden / en 't geker-
der verlaegene gequetten ongelooftich:
veel broome Ridders en kloetke Mannen
versnoozden in haer bloet / eer men wist
wie de Victorie soude weg-dragen / 't wa-
ren dappere Griecken / tegens manhafte
Cropolitanen / beyde partpen malkanderen
waerdig: Hector liet wel blijcken dat hy
meermaels ten dans geweest was / ont-
sagh niemant / want alle die hem tegen
stonden waren lijveloos: En also hy vast
plaets maecte en clek hem ontweert / soo
ontmoete hem Patroclus den Griecken
Koningh / die Lepts-man der eerste scha-
re was / ende gaf hem sulken steek / dat hy
hem sijn schilt en harnas dooz-stack tot op
't vices / doch was 'er niet van gequetst /
noch verwoerde hem daer dooz niet eens in
de zadel; maer hebbende syn zweert in de
hand / is hy den Koningh toe-gekomen / en
gaf hem sulcken houw in 't hooft / dat hy
dood van 't Paerd neder-slozte / en Hector
van sijn Paerd stijgende / om 's Conings
kostelijck Wapen-tuyg vooz syn Triumph
mede te vaeren na de Stadt / wierd hem
sulck belet dooz een ander Griecx Coning
welcke daer quam met drie dupsent Rid-
ders / seggende tot hem: Gy onderfa-
delijcken Wolf / dese pzoep en sult gy alsoo
niet wegh dzaen / maer veel eer u leven
daer by laten. Dit gesept hebbende / viel
hy met de synen op Hector aen / meynende
hem terstont te vangen ofte kapot te mae-
ken; maer Hector kloet op sijn Paerd

springende / reedt na den Coningh Mem-
non / om hem 't hooft te kloven / dooz dien
hy hem het wech-baeren van Patroclus
wapenen belette; doch Koningh Memnon
wierd ontfet dooz Koningh Glaucan / ende
Koningh Theseus met synen Soone / die
hem te hulpe quamen met 3000. Ridders:
maer de eerste Griek die Hector aen quam
ging het sijn Moer niet klagen / noch ge-
we van hun die aen sijn kant quamen / alsoo
dat 'er wederom een groot gebecht was /
en Hector quam wederom aen 't doode li-
chaem om de Wapenen mede te voeten:
ende alsoo hy wederom van sijn Paerd ge-
treden was / om sijn vooznemen te vol-
bzengen / wert Domedes Koningh van
Creten sulchs gewaer welcke den kloetken
Hector met twee dulsent Ridders besprong /
soo dat hy niet te Paerd kon komen / selt
hem in 't geweer met sijn zweert / bedecht
hem met sijn schilt / en begaf hem onder
de Griecken als een moedige Leeuw / son-
dat hy den conen 't hooft van de schoude-
ren dede vliegen / den anderen armaloos /
den derden been en lijveloos; in somma /
had hy 'er in kozten tijdt / meer als vprig
omgebragt / maer wat mocht 't hem hel-
pen / 't getal sijnere opanden was te veel /
en hy had geen tijdt om te Paert te konnen
geraken / en dat pncipaelijck dooz eenen
bzomen Ridder Caron de Petra genoemd /
welk hem veel werck gaf / 't welck siende
een van Hectors knagen / heeft dese Rid-
der met een Lancpe dooz-rent / en troekt
sijn zwaert / sloeg hy 'er een ander Griek
mede die sijn Meester lastigh was / dat hy
doodt ter aerden viel; ten lesten siende dat
hy 'er niet ontkomen konde / riep hy met
luyder stemme: Gy edele Cropolitanen!
waer zijt gy nu / dat gy dus verlaten hebt
de bloeme der Ridders / onsen Obersten
Hector! Dit hoorde Antinobor / een van
Hectors Vastaert-broeders / die niet wijde
van daer oock onder de Griecken doende
was /

was / is terstont gekeert met zyn Volck / van daer hy de stem gehoordt hadde / en dooz-slaende de meenichte der Griecken / heeft hy ten lesten synen Broeder Hector gebonden / die van moehedyt by-na niet staen konde / hoewei hy syn handen noch dapper roerde / en siende hem in noot / heeft hy de Griecken so gegroet / datse bly waren niet alleenlyck Hector te verlaten / maer ook de blugt te nemen / waer ober Hector gants verblift zijnde / weder te peerde spronck ende die verbolgde als of hy van dien helen dagh noch niet uptgerecht hadde / so dat hun het wegh-boeren van Paed / so dat hun het wegh-boeren van Paed troclus lichaem en wapenen veel volckis koste / en nog meer gedaen sou hebben / so den Hertog Menestenus met 3000 Ridders de Tropanen van ter zyden niet overvallen had / synde de schare daer Troclus Coning Antippos en Coning Alcanus 't bevel ober hadden / want Menestenus liep so geweldig tegen Troplum / dat hy hem van den Peerde siet / en hem gevangen nemende / dede hy hem na het Grieckische leger leyden : 't welck siende een Tropanens Ridder / riep tot het Volck van Argien : O gy Ed. byome Ridders ! waerom zijt gy anders hier gekomen als om eere te behalen ? ey ! siet gy niet dat Troplus / Coning Pyramus Sone daer gevangen gelept wort ? 't welck ons een eenwige schande sal wesen so wy hem niet en verlossen ofte ontsetten.

Coning Alcanus dit siende / berliet zijn partpe / en volgde die gene die Troplus gevangen leyden / ende met een gram gemoot dooz-stack hy 'er een die Troplus bast hiel / ende Antippos met zijn schare hem volgende / bestreden sy den Hertoge van Athenen so geweldig / dat hy meer te letten had om hem selven te beschermen / dan om den gevangenen te behouden / die daer en tussen verlost en weder te peerde gesolpen wert : Antippos ontsack zijn

toorn en gramschap nu te hebigier / siende hem sijn gebangen byant wederom ontroben / gaf hem meer kracht als hy te boeren had ; want ontmoetende Miseris / die hy aen sijn wapen kende / welck meeste doozsaek van sijn ontvoerde gevangenen was / gaf hem sulken steek dat hy van 't Peerde rolde / daer dooz de Tropanen wat wijken moesten. Maer Coningh Dyon van Larissen / en Polidamas Antheozs Sone / siende datse daer so doende waren / velen de Griecken aen d' eene zijde aen / en Coningh Remus met 300. Ridders aen d' ander zijde / daer dooz veel Griecken verlagen wierden : Coning Remus en Menelaus quamen so geweldig tegens een datse beyde gequest ter aerde slozen.

Polidamas bestreed ter ander zijde den Hertog Merenus / Reef van de Coninginne Helena / soo streng dat hy hem doot van 't Paerd sloeg. Menelaus dit siende wert seer ontsteken / en willende sijn doot wreken / gaf Coning Remus sulken knip dooz 't kloven van sijn helm / dat hy vooz doot ter aerden viel ; en alsoo sijn Volck anders niet en wisten of hy was doot / so verloren sy den moet / en souden geweken hebben / had Polidamas die daer rechtsten aenbanck quam / haer geen nieuwe couragie gegeven / om hunnen Coningh levend of dood van tusschen de Dpanden heen te halen / 't welck nog te nauwer noot geschiede : Remus ruckte hem onder 't Peerde heen / mepnde hem upt het Hoop te voeren / maer Coning Celides verbolgde hem met een Lancie / 't welck Polidamas gewaer wiert / heeft hem omgekeert / ende hem toe-varende heeft hy hem mette derde slag doot van den Peerde gewoopen. Hier-en-tussen heeft Hector Coning Chelamon ontmoet / die sijnz Vaders suster onthielt / detwelke dooz sijn kloekheyt veel Tropanen om-bzogt / 't welck Hector gewaer wozynde / heeft hem sijn verbolgen also

also belet dat hy selve bluchtig is geworden dooz een groote quetsuere die Hector hem gaf / maer al eer het Hector gewaer wert / kreeg onverschens een steek metter Lancie van eenen Griecken Coning / dog ging strax weg upt Hectorz oogen / waer ober Hector den eersten Grieck die hem ontmoete met sijn zweert tot de boest toe kloofde ; Polidamas wert daer en-tussen bestreden van Menelaus en Chelamon / (die weder ten strijde gekeert was) en Chelamon stack hem van den Paerde / en dooz dien Polidamas zwaert gebozen was / soo sloeg hem Menelaus den Helm van 't hooft / en namen hem gevangen : Maer Hector die niet wijs van daer was / hoorende 't gerucht dat Polidamas gevangen was / is hy terstont derwaerts gegaen / ende maecte booz hem een weg onder de Griecken / gelijk den Maeyer met de Zepfen in 't Coom doet / is hy gekomen by de gene die Polidamas gevangen leyden / welke hy met sulker gramschap aen-viel dat hy 'er dertig versloeg / also d' ander gingen lopen / en Polidamas los en byz lieten.

Maer doen quamen sy weder met vers volck / Coning Epistropus / Coning Menelaus / ende Coning Chelamon / welck de Tropanen so tegen quamen datse dese macht niet weder-slaen en konden / niet tegenstaende Hectorz geweld / onder wien het Paert doot-gesteken was / so dat hy in groote noot te voet bechten moest / en noyt nader sijn doot en was / want de Griecken sochten hem om te brengen / dat sonder twijffel geschiet soude hebben / had het den Edelen Chesus niet gedaen / die daer tegens was / en bad Hector dat hy wat vertrecken en russen wilde / op dat hy van de Griecken niet verlagen wiert / 't welck jammer soude zijn van so een dapperen Ridder.

Hector bedanckte hem hooghlijck van

syner bekeestheyt / besovende hem dat wederom te vergelden. De basiert-broeder siende de Tropanen wijken / niet wetende waer Hector hun Broeder was / zynse zamen niet eenen hoop versche Tropanen aen-geballen / dooz-slaende de scharen der Griecken / tot datse Hector bonden te boeste hem kloekelijck verwerende.

In 't aenkomen wert Coningh Chelamon gequest / en Chelamon een van Hectorz basiert-broeder bestreef eenen magtigen Grieck die op een kloek Paerd zat / die hy af-siet / ende battende 't Paerd by den toom / bzagt het sijnz Broeder Hector / die der opsprough / doende met sijnz Broeder groote schade onder de Griecken / daer-en-boven quam Phephabus met de schare van Doctie / welck vele Griecken quetsen en om-bzagten / soo dat de Griecken veel te lijden hadden.

Phephabus quetste eenen Coningh in 't aengesigt / en Coning Chesus wert van Coningh Moderus en Quintherus Hectorz Basiert-broeder gevangen / die hem na Tropanen geboert souden hebben / had 'et Hector niet gedaen / welke begeerde dat men hem byz soude laten / om de heugheyt die hy hem te vooren gedaen hadde / waer van Chesus hem seer bedanckte. Doen quamer van de Grieckische zijde Coning Choaß en Coningh Philotes / met 3000. Ridders / en Hertogh Nestor met 6000. Mannen / met noch andere twee scharen. En van den Tropanen zijde quamen Coning Esdras en Coningh Philon met hun Volck / en van gelijcke den byzomen Eneas met sijn vende / welker Regimenten elck van sijnz zijde hem Volck versterckte en moet gaf / also dat van al dien dagh so niet gevochten had geweest / so dat alle 't Land met heele en halve stucken van Menschen bedekt lagh / en het bloet liep in de vooren of het water geweest waer Den Coningh Choaß sloegh in 't aen-komen Hectorz Basiert

Wastaert-voeder Teacillanus genoemd / so op sijn hooft dat hy doot ter aerden viel. Coningh Philon die groote vroomigheden bewees / wert van den Griecken omcungelt / maer koning Tecanias en Egdzas deden hem ontfet. Hector ende zijn Voeder Phepegus / met Eneas hadden hun so kloekelijck datse de Griecken verdruben tot by hun tenten / waer ober Apax seer bedroeft was / en siende van achter komen een grooten hoop volcks tot ontfettinge / heeft hy den Griecken moet gegeven / soo datse wederom aengeballe hebben / verkerkt zijnde met de schare van Homerus / Difes en Hemellus met 10000 mannen / welck vers volck de Tropanen niet wederstaen en konden / want 'er in 't aenkomen vele doot bleben / dooz dien sp moede waren / en souden geblugt hebben / hadde het Paris niet gedaen / die met 't volck van Perfen de Tropanen ontfettede. In het aenkomen sloeg hy den koning van Priegen dat hy doot van 't peert viel / 't welck Difes siende / is hy na Paris getreden / meenende hem met sijn Lancie te dooz-lopen / ende alsoo des konings doot te wreeken / maer miste sijnen steek / en dooz-stak het peert / soo dat Paris te voet bechten moest. Als Troplus sijnen Voeder dit sag / is hy Difes toe-gereeden / en gaf hem sulken slag dat hy sijn helm kloofde / ende hem in 't booz-hooft quetste / 't welck Difes hem niet lange schuldigh bleef / want hem toe-schietende / heeft Troplus in 't aengesicht gequetst. Daer - en - tussen is Paris weder te paerd geraecht / en tonende met sijn Voeders groote vroomigheden / maer overmidts de macht der Griecken meerder was / soo moesten de Tropanen wijcken / niet tegenstaende al het geweld dat Hector met sijn Voeders deden / het welck hy gwaer wierp / is upt de batalie gesehepen / en by sijn schare gekomen / en heeft met kuyder stemme tot hun allen

gesprooken: O gy Edele Tropanen / en andere Heeren en Ridders die tot onse bystant en om eere te behalen hier gekomen zijt / laet nu blijken dat gy gene Leer-jongers en zijt / en datter soo machtige Ridders in andere landen zijn als in Griecken. Gy-lieden die Ouders / Wijs of Kinder hebt / doet nu u beste om deselve te bezijden van den doot / of in ners ten minsten van een eeuwige slavernye.

Hector dese harangue gedaen hebbende / hebben sy geroepen / dat sy berept waren het uperste liever 't aenveerden / dan haer selben met Dauts en Kinderen in slavernye te brengen / 't welck Hector hoorende / gebodt hun te volgen / en elck sijnen Man gewis te nemen / en leyde dooz de valse / alsoo datse de Griecken van ter zijden ende onverhoedts overvielen / daer dooz ontalijche Griecken verslagen werden / en alle souden gaen lopen hebben / soo koningh Chelamon hun niet by-gestaen hadt met 5000 berste Ridders / en oock den Hertogh van Athenen met veel volcks / alsoo dat dit gevecht lange duerde / en veel koningen en kloek Ridders sneubden: want koningh Choas / die Pyramus bastaerden welkende / dede zijn best om deselve om te brengen / en also hy eenen van deselve Caspilianum genoemd om-gebragt hadde / sijn hem de Voeders aen-geballen / ende sloegen hem van 't peert / meynende hem doot te slaen of gebangen te nemen / maer den Hertogh van Athenen dat gewaer wordende / quam hem te hulp met een deel volcks / en quetsende eenen van de Voeders / verlost hy Coningh Choas upt hun handen. Hector en Paris deden hun beste om de Griecken op de blucht te brengen / so dat Hector van Coningh Homerus in 't aengesicht gequetst wert / en boelende het bloet in sijnen helm / wierp hy daer dooz noch meer verhit / en de Coning in-lopen de / heeft hy hem het hooft tot de borste toe geklooft /

geklooft / en niette haest na de Stadt rj-bende / om sijn wonden te laten verbinden ende het bloedt te stelpen / 't welck gedaen zijnde / heeft hy van sijnen Vader 2000. Ridders mede genomen / en komende by de Griecken / heeft hy sijn volck so kloekelijck by-gestaen / datse wederom gewonnen hebben 't geen sy in Hector's absentie verloren hadden / want terwij hy upt het Leger was / warender 7000 Griecken in den strijt gekomen / die de Tropanen met geweld hadden doen wijcken / soo datter in Hector's aen-komen met de sijn so dapper gevochten wert / als men van dien dage gedaen hadde. Apax en Hector ontmoeten malkanderen metter Lancien soo geweldelijck datse bep van 'er peert vielen / Melius sloeg een Tropaens Admirael van 't peert / en Celidonis versloeg Medes van Dorch / 't welck Coningh Choas Mebe was / den Regent van Choas versloeg Medon van Ciere / Salbellag versloeg een Griecken Admirael / en Magariten een van Hector's Wastaert-voeders besteedt dapperlijck koning Chelamon / en Fanuel wierp Coning Anthenoz van het peert. Den koning van Gallon streedt tegen Menestus Hertogh van Athenen / die den koning dapperlijck in 't aengesicht quetste / 't welck Demoz sijnen Voeder siende / heeft den Hertogh so een slag gegeven dat hy van 't peert hapselde / waer hy zijn leven ge-eyndigt sou hebben / sonder den Coning Chenoz die hem ontfet dede / en weer te peerde hielp / maer nauwelijck waren sy by ren / of Hector ontmoete hen met een bloedt zweert in de handt / slaende op hun beyde seer vreeselijck / datse doot souden gebleben hebben / so Coning Celamen met 1000. Ridders haer upt Hector's handen niet verlost en hadde / geduerende desen strijt / quam de Coning van Perfen met 7000. van sijn Ridders te velde / daer Paris mede een Oberste van was / welck

soo vreeselijck ondel de Griecken stormden / datse dooz dit groot geweld / en vooz Hector's daeden nevens sijn Voeders / gedwongen waren te wijcken tot aen hantentent / by welke Hector hun vervolgde met alle geweld / en dravense daer upt / so dat syse verlieten / ende te Landwaert in liepen / maer in 't by-komen der tenten ontmoete Hector den Coningh Menon / tot den welken hy seyde: Gy Voostwigt / nu is de uure gekomen dat ick u betaelen sal de ondoeringe van Patroclus lichaem / en de berobinge sijnere wapenen: dit geseyt hebbende / sloeg hy hem tussen hals en hooft dattet selve van 't lichaem vloogh / en volgende voozs de Griecken met de andere Tropanen / hebbender in 't bluchten so veel om-gebragt al sfer den heelen dagh gesneubt waren / en sonder de beleefthept van Hector / souden se geru-neert zijn geworzen.

Hector vervolgende de Griecken / heeft ontmoet eenen Griecken jonge Ridder / Chelamonis Apax genoemd / zijnde de zone van Coning Chelamon / ende van Erone zijne Moeye / dewelcke verstaer hebbende de grote vroomighept van Hector zijn Mebe / wilde hy hem versoecken / ende hem selben tegen hem proeben / en also hy hem geweten was / heeft hy hem omgekeert en aen Hector begeert ter eeren van hun Goden alleenlijck een Lancie met hem te breen / dooz dien hy hem van alle dien dage niet en had ontmoet. Hector konde dit qualijck wepgeren / reedt met hem ter zijden of-latende d'andere 't verbolg doen. Wisse nu aen een zijde waren / ginge so geweldigh op malkanderen los / dat Hector dooz de stecken sijnere Mebe van 't peert geballen soude hebben / soo hy hem niet vast gehouden hadt aen de mane sijn paerts / maer hy raechte den anderen soo gewislijck dat hy hem upt den Sadel hief en ter aerden wierp / soo dat hy hem qualijck

genoech gevoelde / doch opstaende 't beste dat hy kost / heeft hy Hectorz hooglijken bedankt / hem sijn begeerte volbragt te hebben / en op dat gy weet (sepde hy) wie ick ben / die uwe kloekheyt heb willen verfoeken / so weet dat ick u gerechte Heve Koning Chelamon / u Daders susters Soon ben. Hectorz dit hoorende / begeerde vziendelijken dat hy binnen Trojen sou komen / om sijn Edele af-komste te sien / 't welk hy wepgerde / maer hy sepde: Ich bid u my eene bede te consenteren? Hectorz antwoorde hem: Soo uwe begeerte sonder verminderingh van onse is / sp is u geconsenteert. Chelamonis Apar sepde ja / alleen dat gy u Dolck doet op-houden van den Griecken berder te vervolgen. 't Welck hem Hectorz consenterde / en van stonden aen heeft hy eenen Hoorn geblasen / daer door de Tropanen na lieten de Griecken berder om te bzingen; dog in 't weder-keren beroof den sp al de Grieckse tenten / mede nemende alle kostelckheyt wat 'er in was. Ondertussen dat Hectorz met sijn by-hebbende macht de Griecken vervolgde / warender sommige Tropanen doende om de Schepen der Griecken in vrant te steken / welke sp alle te schande souden gemaekt hebben / maer hoorende het geblaes des Hoorens / hebben sp niet sonder groot leetwesen opgehouden / want so sp hunne Victorie hadden mogen vervolgen / sp souden al hun vanden verdelgt hebben / ende Hectorz met alle de Tropanen hadden noyt in 't verberf geraecht / daerse naderhant in gekomen sijn. Daerom sullen alle Helden hier door vermaent wesen / noyt hunne Victorie den rug toe te keeren / maer altyds achtervolgen / want die het geluck klepacht / is weert dat hem het ongeluck aentrefte. Hectorz dan al sijn Dolck by-een vergaert hebbende / is met groote triumph Victorieuselijck met alle de obergeblevene Coningen / Princen en Heeren na de stad

gekeert / waer sp van Koningh Pyramus en andere met grote blijdschap ontfangen wierden / en al 't Dolck in de Stadt spnde / hebben de Poozten geslooten / en de Wachten wel beset zijnde / sijns te rust gegaen.

Hoe de Grieken twee maen-

den bestant begeerden aen den Koning Pyramus, 't welck sy verkreuen.

Het XVII. Capittel.

Als nu de Tropanen de Griecken verlaten hadden / en in de Stad gekeert waren / hebben hun de Griecken by-een vergadert / en d' Oberste by Agamemnon spnde / hebben sp 't verlies beklagt / maer Agamemnon heeft haer getrooft / seggende: So de Fortuyn hede met de Tropanen is getweest / morgen of overmorgen (als het den Goden belieft) sal 't geluck ons dienen: Daerom mijn Heeren en toont u niet 't onvreden in presentie van 't gemeyne Volck. Maer dewijl al ons Volck meest verinoept is / ende qualck eenige bestozminge soude komen wederstaen / so den vrant ons morgen quame besoecken / soo is mijn advijs dat wy van stonden aen penant ozdineeren / die met consent morgen vzoegh tot Coning Pyramus ga / om bestant booz twee maenden te versoeken / en soo sulckis geaccozdeert wert / gelijk ick verhope / so om hunne doden te begraven / als de gequetsten te genesen / en so sullen wy oock gelegentheyt hebben om ons te rusten en weder te verstercken: De Koningen / Hertogen en andere Heeren desen raet hoorende / hebben gelijkelijck daer toe gestemt / en geozdineert de voortige Personen / namelijk Nestor / Odysseus / Diomedes / wederom in Ambassatschap te senden / dewelke smozgens vzoeg met 'or zwijt na Trojen reysden: ende booz de Poozte zijnde / deden de trompet blasen / begerende Koning Pyramus te spreken / 't welck haer toegestaen wiert.

Als

Als sy booz den Koning waren / hebben sp aldus gesprooken: Heer Koning / also 't gemeynelijck in den Oozlogh gebeurt / datter in 't sijn den van weer-zijden eenige booz 't Swaert vallen / welck gedachtenis meer waerdigh is / als deselve by het gemeyne Volck op den besde te laten vergaen: Soo heeft 'et onse Heeren goet gedocht / daer in te voorsien / en aen u Maestest te begeren twee Maenden bestant / om daer en tusschen de Princen en Heeren die in den strijt gebleven sijn / behoorzijck eer van begravinge aen te doen. De Coningh Pyramus hun begeerten verstaen hebbende / heeft hysse doen aen d' een zijde verrecken / ende hun gesepde antwoorde daer op te geben.

Doen heeft Koningh Pyramus met sijn Heeren hem daer op beraden / waer ober verseynde opinien waren: Enige docht beter de Victorie te vervolgen / om dat de vrant sich middelerwijl niet weert en versterckte / andere daer-en-tegen sepde 't beter waer hun 't bestant te consenteren / om daer-en-tussen de gequetsten gemack aen te doen / de doden te begraven / en hun te verberchen / dat de vrant in twee maenden geen groote by-stant kon krijgen. De seeste meyning wiert meest toegestemt / dogh tegen 't gevoelen van Hectorz en eenige andere. Doe heeft Coningh Pyramus de twee Gesanten booz hem laten komen / en heeft het bestant van twee maendt met hun beslooten: Waer ober de Ambassadeurs bydelijcken na hun Leger gekeert sijn / en Koning Agamemnon en d' andere Coningen en Princen hun antwoorde verklariden / welke van stonden aen ozdieselden om de doden elck na waerde te begraven. Achilles dede 't Nijck van Patroclus leggen in een Graf van upt-gehoutwen Marmoz-steen / en elck na conditie: Ondertussen versagen sp hun oock van alle behoeflijckheyt.

De Tropanen begroeven hun doden mede / maer de Princen en Heeren vachten sp binnen de Stadt / welke Pyramus met grote Magnificentie dede begraven / soo tot eere der oberledene / als om de hersten der vzeemder Koninghen tot hem te trecken. Cassandra / Koningh Pyramus Dochter / siende dese solatie / en hoorende datter soo veel volckis en groote Heeren gebleven waren / heeft in presentie van haer Vader en meer andere Heeren aldus gesproken: Gy Edelmannen van Trojen / is u lieden de doot uwer beste vzienden soo behaeglijck / dat gy liever te vercken hebt / en uwe vrouwen en kinderen weesen laten wilt / als met onse vanden pepis te maken? Zijt by versekerd / soo gy lieden geen vzeede maecht / dat gy u selven met vrouwen en kinderen om halsof in eeuwigge slavernye sult bzingen: Daerom soo gy dese plage ontgaen wilt / maekt vzeede met de Griecken. Ende also Cassandra sommige hier vandagelijck sprack / boven 't verbod haers Daders / so deed hysse een tijt lang in een kamer slupten. Maer wy sullen nu wat vand' Oozloge zwijgen / ca sprecken in 't tussen komen eens van de liefde van Troilus en Bessida.

Hoe Troilus sprack met

Bessida, ende hy selve haer syne liefde verklaride, en wat voort-ganck hunne liefde hadde.

Het XVIII. Capittel.

Door het toe-doen van Pandzo / also gy booz heen verstaen hebt / heeft de schone Bessida geconsenteert in de liefde tussen haer en den vzoomen Jongeling Troilus / op conditie dat hy booz sigtig en discreet in 't belept zijner liefde soude wesen / op dat haer eere niet en verminderde. En also Pandzo vast ober en weert ging heeft hy Bessida verklaride de groote liefde die Troilus haer toe-droegh / en begerde haer te spreken / dat geconsenteert wiert:

3

En

En gaende met Pandzo in haren Boom-
gaert ende Hof / heeft sy hem een deure en
upt-ganch gewefen die in een zyd - fraet
uit quam / alwaer een luttel Volk passeer-
de / begeerende dat Troplus langs daer
soude dien avont omtrent negen uren in
komen / ende dat sy hem daer verwachten
soude. Troplus van Pandzo dit verstaen
hebbende / dogt hem elke ure een jaer lank
te wesen / ende de bescheyden upre gekomen
zijnde / en heeft die niet laten passeren /
maer is alleene met Pandzo derwaerts
gegaen / en komende aen de poozte heeft
hyse op 't Slot gebonden / en Pandzo we-
derom keerende / heeft hem daer gelaten de
welke in gaende heeft de liefste aldaer ge-
bonden / en de deur gesloten hebbende / heeft
zy hem minnelijk ontfangen / daer dooz
Troplus (die sulcken gunst onge woon
was) niet en kost spreken van blijfsehay
maer ten lesten tot hem selven komende /
sepe hy aldus : Mijn Vrouwelieden en
sal my niet qualijk af-nemen de klepne re-
berentie van my t' uwaert gedaen so met-
ter daet als metten monde / want sulck
niet dooz ontwetenschap geschiet en is oft
klepnachtige / maer alleen dooz machte-
loofheyt mijnder herten / verliesende dooz
het aensien uwer uptnemender schoonheyt
alle magt en kracht als oock van gelijken
mijn tong : dog ik ben bereypt dese faute te
beteren / en alsulke penitentie daer booz t'
ontfangen alst u belieben sal my t' ordi-
neren ende op te leggen : Heer Trople ant-
woorde Bysida / my betrouwende op u-
we eerbare liefde en belofte in u schryven
gedaen / so twijfel ik ook niet aen dese utwe
woorden / en kan ook selve by experientie
gevoelen wat daer van is / maer op dat
wy van niemant gehoort worden / so laet
ons in mijn kamer gaen / alwaer niemant
en is. Troplus en heeft hem hier toe niet
lange laten bidden / maer haer nemende in
zijnen arm / is met haer na de kamer ge-

gaen daer zy malkanderen byzandelijck
om helsen / en neder sittende by den ande-
ren / heeft Troplus haer verklaert den
oorspronck zijner liefde / ende de groote toz-
menten die hy om harent wille geleden
hadde Bysida sepe hem dat zijne smerten
so groot niet konde wesen dewijl hy maer
d'ene helft verdzagen en hadde en sy d'an-
der helft. En koutende aldus t' samen van
hunne liefde / heeft hun de gelegentheit der
plaetsen en des tijds oorfsake gegeven om
vozder te komen alst wel behoorde / want
in 't kouten gaf Troplus haer sonatijds
een kusken / 't welck hunder bepde byan-
dende hert so ontfack datse den byant foeh-
ten te blussen / dewelke sy na vele byzand-
elijsheden volbzagten ende besloten onder-
linge dat Troplus haer alle dagen soude
komen besoecken. O grote ongestadigheyt
der Vrouwen / die op een ure schijnen de
stantvastigste der werelt te zijn / ende ne-
gens min van geeren souden willen horen
spreken / als van onsigtelijcke propoosten /
en een ure of wepnigh tijds daer na beha-
gen en smaek in 't quade hebben / maer soo
ongestadigh als dese Bysida is geweest /
in dit beginfel / soo ligtveerdig is sy ook ge-
weest om dese liefde van Troplus te ver-
werpen ende een ander aen te nemen / also
ghy hier na noch verstaen sult : Maer wy
sullen hun t' samen in byzonden laten leven
en keeren tot de Griecken en de Tropanen.

Hoe de Griecken voor de

derde reyse met den Troyanen streden , en den
slagh verlooren.

Het XIX. Capittel.

Als nu 't bestant van twee maenden
om was / en elk van syn'er zyde wel
toe-gerust was / so hebben de Tro-
panen niet lange getoest oft sy zyn upt-
geballen met alsulcher ordinantie als Hector
hun geordineert hadde / want Troplus
zijn Broeder hadde hy d' eerste schare be-

volen : de tweede Paris / ende soo verbol-
gens na dat hem goet ende best docht.

Den Coningh Agamemnon liet den tijt
noch niet al om zyn / oft hy en ordinerde
oock sijn volk om by scharen den byant te-
gen te trecken : soo wanneer zy die uptter
Stadt sagen komen / ende tot elke schare
zijns Lepts-man.

Achilles wert d' eerste bevolen / de tweede
Diomedes / de derde Menelaus / ende soo
vervolgens. Als nu de Griecken de Tro-
panen uptter Stadt sagen komen / en in
ordinantie staen / hebben sy hun metter
spoet ook ten strijde bereypt / ende Achilles
booz aen rydende / is tegen Hector (die
nimmermeer van den lesten wilde wesen)
gekomen / ende raekten malkanderen soo
getweldighelijck / datse bepde ter aerden bie-
len / maer Hector sprong haestelijck weder
op sijn peert / en liet Achilles onder de
peerden / en hy reet boozt onder den Grie-
cken / doende sulcken forse en geweld / dat
hy hunne ordinantie bzack. Daer-en-tug-
sen is Achilles weder te paerde geholpen /
en dooz haet en nijt heel vergramt zijnde /
van zynen val / heeft hy veel Tropanen
om-gebzacht ende gequetst / en sag soo lan-
ge na Hector / tot dat hy hem ontmoete :
En Hector hem oock gewaer wordende /
nam een Lancie van eenen anderen / en lie-
pen wederom tot malkanderen met sulcke
furie dat d' aerde onder hun dzeunde / ende
bzaken bepde hun Lancie / maer Achilles
viel van den paerde / dewelcke Hector wil-
de doen wech voeren / maer de Griecken
hebben hem dien ontwelbzigt / en Achilles
weder te peert geholpen zijnde / is hy Hec-
tor onversiens toegeschooten / en gaf hem
sulcken slag metten zwaerde op zijn helm /
dat hy 'er van bucken moest en by-na van
den paerde viel / waer ober Hector so ber-
schoot was / dat hy Achilles in toornigheyt
de rebengie gaf / en hem so wel treste dat
hy Achilles helm dooz-sloeg / ende groote-

lijck in 't hooft quetste / so dat hem 't bloet
over 't aensicht henen liep / en zo zy niet
belet en hadden getwozden / een van bepde
oft alle bepde soubonder gebleven hebben /
want zy op malkanderen verhit waren /
het welck jammer ende groote schade soude
geweest hebben / want het de bepde beste
Ridders waren die men mocht binden :
Maer sy wierden belet dooz andere Hee-
ren / diese bepde kenden / ende met groter
moeyten seheyden.

Doen quam Diomedes met sijn schare
ter hane / tegen den welken hem Troplus
seide met een deel van sijn Volk / en dese
twee Heeren staeken malkanderen met ge-
welt van 't paert / maer Diomedes was
eerst weder te paerde / en sloeg Troplus /
die noch te voet was / soo op sijn hooft dat
hy hem 't circkel van 't Helmet af sloeg en
Troplus sloeg Diomedes peert doot / also
dat Diomedes met hem te voet moest
begten / en sloegen so breefelijcken op mal-
kanderen / dattet wonder was dat sy hun so
lange over epnde honden gehouden : Maer
de Griecken byogten Diomedes een peerd /
op 't welck hy metter haest sprong / als oock
van gelijken Troplus / maer Diomedes
met de sijnen souden hem gebangen heb-
ben sonder het ontfet van sijn volck / die de
Griecken so veel werck gaben datse genoeg
te doen hadden hem te beschermen / en ver-
losten also hun Heer upt de Griecken han-
den / en also de Griecken begonden te flou-
wen / quam Coningh Menelaus met sijn
schare / en Paris met de zijne van de Tro-
panen zijde / soo dat den strijt dapper aen-
ging / want d' eene part seheen het alleen
niet te doen om te conquesteren / maer oock
d' ander om te beschermen / ja offe mal-
kanders doodt gezworen en om d' hoogste
eer gestreden hadden : Dit gebecht duerde
langh / eer men wist wie de Victorie soude
behouden / want al bzochtet Hector al om
dat hem ontmoete aen der Griecken zijde /

Achilles

Achilles en Diomedes en deden niet min onder den Tropanen / so datter veel aen bepde zijden verslaegen bleven : Hector ontmoete eenen Ridder Boetes genoemt / dewelke hem strengelijck bebocht / en lange tegen hem hiel staende / soo dat hy hem schaemde / en sloeg hem so geweldighelijck / dat hy hem tot den navel toe kloofde / het welck Boetes Bebe / Aechillogus siende / won sig op Hector wrecken / maer hem gebeurde min of meer als sijnen Som. Koningh Prothenoz merkende de kloekhepde van Hector / reedt hem van ter zijden met ter Lancien so vromelijck op 't lijf / dat hy hem van den Peerde wierp / ende sonder twijffel sou hy hem dwerz dooz-lopen hebben / hadt sulcks syn harnas niet gestuopt. Hector van 't peert zijnde / spronger met een gram gemoet weder op / en siende den Koningh Prothenoz / seyde tot hem : utwe streck en sal u 't leven niet doen behouden / taffe Koningh Prothenoz niet gewelt aen / niet tegenstaende hy hem wel weerde / soo heeft Hector hem nochtans niet de derde slag ontwee gehouden. Achilles en Archelaus sulcks verstaende / waren seer dwoevig / en quamen daer by om 't lichaem uyt der Tropanen handen te krijgen / dog 't was te vergeefs / want Hector / Troilus / Paris / en d' andere Tropanen merkende den abont aen-komen / willende onder of boven liggen / hebben hun dicht by een gebogt / en sijn so met alle macht den Griecken aen-gevallen / die hun in 't eerst dapper werden / maer de Tropanen vielen de Griecken te kloek / ende dzevense op de blugt / soo datter seer veel Griecken bleven / want de Tropanen vervolgdense tot dattet doncker begon te worden / maer Hector bzesende vooz eenig ongeluck / bles sijnen Hoozn / daer dooz alle de Tropanen op-hielden van te verolgen / ende sijn met groote couragie (hoewel niet sonder wel moede te wesen) wederom na de stad ge-

keert / alwaer sy wel ende vrendelijck ontfangen werden.

Van den vierden Strydt, in

den welcken veele vroomen Mannen bleven, ende Koningh Thoas gevangen wert.

Her XX. Capittel.

Also nu de Griecken van den Tropanen verlaeten waren / en wisten datse wederom in de Stad waren / so hebben sy hun weder by een vergadert / ende sijn in hun Tenten gekomen / en hebben hun selven wat gemakcs aengedaen / heeft Koningh Agamemnon wederom by een doen komen / al de Koningen en Prinzen / om met hun raet te houden / hoe en in wat manieren sy den Tropanen meest hinderlijck mochten wesen / ende hun Meester mochten worden te velde / want aen de stad sagen zy wel datse niet en hadden, so dooz de geaote sterckte / als dooz de meenigte van 't volck datter in was.

Doen seyde Bliffes : mijn Heren / d' eenige oorzaak hunder victorie is alleenlijck den vromen ende machtigen Hector / ende zijt versekeret soo wy hem gevangen of te om-gebracht hadden / dat de victorie aen onse zijde soude wesen / want in 't vechten en schijnt hy geen mens / maer een onberwinnelijke Godt te wesen. d' Andere Heren waren van deselfde opinie / en besloten Hector levend of doot te krijgen. Dit so gezeysteert zijnde / gingen se ter ruste. De Son bescheen noch den Werdt-bodem niet of Hector was (soo Paris schryft) niet 10000 in-geboren Tropanen al te velde / om de Griecken niet lange te laten rusten / welke ook al in slag-ordze stonden / eer Hector met de sijne hun aen-quamen. 't Was een lust om te sien hoe dese twee Regimenten met blinkende Wapenen malkander tegen trocken ; het geklanck der trommen en trompetten moedighde dese Heer-legers tegens een : daer gingh het aen

aen een hacken en houwen / eben of men huspot kapte / daar hoorde men 't gekarm van arm en been-lose menschen dat een de hapren te bergh refen. Hector in 't eerste aen-komen ontmoete Agamemnon / die vooz uyt quam gerden / en stact hem wel gewont van den peerde. Doen quam Achilles met een hoop Griecken op hem / meynende hem 't overvallen maer Troilus en Eneas dat siende / hebben hem by gestaan / soo dat de Griecken op hem niets uytreghteden. Den stercken Diomedes siende Eneas / heeft tot hem aldus gesproken : O gy taelman ! die 't woord so wel dede aen Koningh Pyramus / begeerende dat hy my scha en schande soude aen-doen / sal u nu daer vooz recompenferen : Dit gefeyt hebbende / is hy Eneas tegen gelopen / die hem niet rachte / maer trefte Eneas soo soetelick dat hy uyt het Saal viel / seggende in 't vooz by rennen : Zijt versekeret Eneas / soo gy my weer ontmoet dat gy van myn handen sterben sult : Eneas paste wepnig op dit dreygement / maer is weder te peert gaen sitten / en moesten vele Griecken zyn schande met de doot bekopen / die hy in zynen toozn ombzogt.

Hector was noch doende met Achilles en had hem den Helm van 't Hoofte geslagen / soo dat Achilles daer soude gebleven hebben / sonder Diomedes die hem ontfet dede / en Hector in 't aengesicht quetste / maer Hector onbertsaeght zijnde / heeft Diomedes de maet weer vol gemeten / en sloeg hem van den peerde / het welck Troilus siende / is oock van 't peert getreden / en met het Zwert in de handt / heeft hy Diomedes niet kloeken moede bebochten die hem ook niet veel schuldig bleef / so dat sy in perijckel waren van bepde te blippen / soo sy van de Griecke Koningh Menelaus / Bliffes / Polimedes / Palamedes / Ec. ter zender zijde / en den Tropanen Paris met de Persianer en andere Koningen

ter andere zijde / niet gestut waren. Koningh Agamemnon reedt tegen Koningh Pandarus en stieten malkander gelijck van 't peert / Menelaus reed so dapper op Paris / dat hy hem oock van den peerde stact / waer van Paris hem seer schaemde / om dat hem sulcks gebeurde in pzesentie van Hector sijnen broeder / dog hy sprong wederom lichtelijck te Paerde / Koningh Bliffes stact Koningh Arestus des gelijcks van den peerde / ende liet hem gebankelpte na sijne Tente bzingen. Palamedes besloeg den ouden Tapon. Neptunis liep tegen Archelaus en wierpen malkanderen van den peerde / Polidamus stact Palamedes seer gewont van den peerde / en Koningh Icareas wert oock van Koningh Seclenus van den Paerde gestooten. Koningh Philomedes stact den Hertoge van Athenen van den Paerde en font 't Paert na Tropanen. De Bastaert-sonen van Koningh Pyramus gaben de Griecken oock veel te doen / ende droegen hun kloekelijck. Koningh Thoas en Achilles 't samen / bestreden den vromen Hector hun best doende om hem (volgende hunne Conspiratie) om te bzingen oft immers gevanghen nemen / en quetsten hem hier en daer / maer Hector siende datse bepde hem tegen waeren / gaf Koning Thoas sulcken slag in 't aengesicht dat hy hem de neuse half affloeg en sijn Bastaert-broeders hebben hem gevangen genomen en na Tropanen geboert : 't welck Achilles siende / heeft Hector verlaeten / bzesende zyn zware ende dootlijcke slagen / dewelcke hem niet en verbolgde / maer ontmoetede Koningh Chelamon / heeft hy hem van den peerde geslaegen dat hy over half doot viel / sag dat zyn volck genoeg te doen hadden om hem levende in zyn Tente te bzingen / ende Hector reedt vooz van gelit tot gelit / niemant aen siende / en sloeg dootlijcke en blinde slaegen so datse hem alle plaetse macchten die hem

hem sagen komen: **O** wonderlijke sterck-
te en kracht eens mensche die selve moede
wert / niemant en ontfag / ende geenderly
bzeft en bebing / want of hy tien / of hon-
dert / of duisent byanden by een gesien had-
de / 't was hem alleens en viel daer onder.
Aenelaus quam na Paris toe / 't welke
hy gewaer wordende / spande zynen Bo-
ge en schoot **A**enelaus soo kragtelyk dat
hy vooz doot in zyn Tent gebzacht wert /
maer soo haest hy gefalft ende verbonden
was / is hy wederom na den slaggh gere-
soeckende Paris ober al dewelcken hy ten
laesten vont / ende soude hem dooz-loopen
hebben / 't welke **H**ectorz siende / is **A**ene-
laus toe - gekomen / en heeft hem so bezre
gebzacht / dat hy hem gebangen soude heb-
ben / maer de Grieken deden hem sulcken
bystant / dat hy hem verlaten moest ende
sloeg voozts onder de Grieken / die dat be-
kopen moesten. Hier-en-tussen heeft **E**-
neas Paris verselschapt (die ongewapent
was) tot binnen der stad / en wederom ge-
keert zijnde in de batalie / heeft hy by den
Tropanen moet en couragie gegeven seg-
gende datse hunnen Obersten namentlyck
Hectorz / nabolgen souden / het welke hun
soo vercloekte / datse met geweld de Grie-
ken op de blugt dzeven / maer also de **S**on-
me onder ginck / en hebben zys niet bezre
verbolgt / maer zyn niet groter triumphe
wederom na de Stadt gekert / ende heb-
bende dien nacht gerust / was **H**ectorz we-
derom beerdigh om upt te trecken / maer
Koning **P**yramus heeft begeert dat men
dien dagh soude laten passeren / op dat elk
een hem te beter rusten soude / als ook om
raedt te houden / wat men met Koningh
Choas doen soude : Want also Koningh
Pyramus sijn Heeren by een verghadert
hadde / heeft hy tot hem gesept: gy Heeren/
u-lieden is bekent dat wy in onse maght
en gebanknisse hebben Koningh **C**hoas /
dewelcke wel de moeyte heeft willen nemen

van upt zyn **L**ant met veel **D**olkz te hoo-
men / om ons ende den onsen te verderben
daerom is myn advijs / soo 't u lieden goet
dunkt / hem quader doot te doen sterben / te
meer om een bzeft den Grieken aen te ja-
gen ende hem te doen keeren / segt my nu u
lieden goet - duncken. **E**neas heeft voozt
geantwoort / en gesept Heer Koning aen-
gesien gy ons gebledt onse meynunge hier
van te seggen : soo en sal 't uwe **M**ajesteit
my niet qualijk af nemende dat ik contract
uwe opinie heb / de reden is dese / dat Ko-
ning **C**hoas is een van den machtighsten
ende beste koningen van heel Grieken /
en soo hy dooz ons omgebzacht wort / dus
gevangen zijnde / soo en sullen wy niet al-
leen meer verbitteren die nu vooz onse
stad sijn / maer ook alle Dorsten en Prin-
cen in Griekenlant : Dat uwe **E**d. meyn-
datse daer dooz / te kleynhertiger souden
zyn / ende te eer wederom keeren / moet u
we **M**ajesteit anders verstaen / want als
die van buyten sulckz verstaen / sullense
hun liever doot bechten / dan hun gevan-
gen te laten nemen en ons alsoo te harder
vallen / neffens datse met d' onse oock niet
beter sullen handelen so sp 'er enige gevan-
gen krijgen / maer veel erger : daerom is
mijn beslypt / dat wy hem gevangen hou-
den / op dat soo eenigen van den onsen ge-
vangen wort / tegen hem gerantsoent mag
worden / ende magh u - lieden noch utwen
sin volgen al ist dattet my best dunckt / of
meugt d' andere oock hun advijs daer van
bzagen : maer d' andere hebben gelijckelijck
Eneas raet vooz goet gehouden / ende aen
den Koningh **P**yramus begeert dat men
Koningh **C**hoas niet om-bzengen soude /
maer ter contrarie goede **C**tere aen soude
doen : het welck den Koning t' hunder be-
liefte alsoo liet doen. Hier over zynse ge-
schepden / ende **T**roplus / **E**neas en **A**nto-
noz zyn gegaen in een ander lustighe ka-
mer / alwaer sy vonden de Koninginne
Hecuba

Hecuba / **H**elena / ende veele andere groote
Doutwen ende **J**onck - **D**outwen / niet
wel te vreden zynde / dat de **D**randen in 't
Lant waren / ende de Stadt belegerd was /
maer **T**roplus ende **E**neas hebbense ver-
troost met minnelijcke woorzen. Ende de
Koninginne **H**ecuba vermaendt deese **R**id-
ders soo seer niet op hunne sterckthepdt te
staen / maer met wijsheyt ende voozsigtig-
heyt te werck te gaen / ende de **G**oden tot
hulpe te nemen / het welke sy haer beloof-
den / ende zyn also van haer geschepden.

Van de vyfde Doodelycken

Strydt , in den welcken drie ofte vier Koningen
doodt bleven , als oock den Centaurum , en an-
dere groote Heeren , ende hoe **A**nthenor van den
Grieken gevangen wordt.

Het XXII. Capittel.

De Grieken wederom in hun tenten
zynde / meynen te rusten / is 'er in
de nacht al sulken onweer opgestaen
als 'er in veele **J**aren te voren desgelijcken
niet geweest was / 't welke groote schade
onder hunne **S**chepen dede / ende nog meer
te **L**ande / want 'er seer veel **T**enten om-
waepden ende vele lieden doot bleven / soo
dattet scheen dat de **W**eerelt vergaen sou-
de hebben / soo datter vele der Griekische
Princken berouden aldaer gekomen te zyn /
en beklagden het groot verlies des volckz /
't welck sy met eeren wel hadden konnen
na-laten / doch dewijl sy der nu in waren /
ende de **D**ozloge begonnen hadden / soo en
wildense niet schande niet schepden. **A**ls
nu het temperst ober was / ende den dagh
begon aen te komen / hebbense hun weder
ten strijt bereyt / meynende dat de **T**ropa-
nen wederom upt - gevallen souden heb-
ben / maer geen apparentie daer van ge-
waer wordende / zynse upt de **W**apenen
gegaen / ende hebben hun ter rust begeben /
want sy de **T**ropanen niet veel ofte langh
met vreden oft in ruste en lieten : Maer 's
anderen - daegs smorgens hebben sy hun

wederom in slaggh - orden gestelt / hooren-
de dat die van binnen hun oock beerdigh
maecten om upt te komen / en **A**chilles
was die d' eerste schare aenboerde / d' ander
Koning **A**gamenmon / de derde **D**rome-
des / en vervolgens Koningh **A**enelaus /
den Hertogh van **A**chene / **A**enekenus
en andere : Van der **T**ropaeuse zyde was
d' eerste Koningh **D**yon / soo groot als een
Keuse / dewelcke het lange toeben niet be-
haegde / maer met snyder schare voozt rij-
dende / heeft hy **A**chilles ontmoet / die hem
so bycomelijck trefte dat hy hem van 't peert
stack. **H**ectorz die noyt de leste was / stack
Koningh **S**tellenus dat hy doot van den
peerde viel. **D**ionedes verfloegh den Ko-
ning **P**antippus. Koningh **C**hedus en sijn
broeder siende dat **H**ectorz **S**tellenus doot
gesteken had / so spnse hem gelijk aen - ge-
vallen / maer Koningh **C**hedus broedet
injurierde hem grootelijck. **H**ectorz hier
af verstoort zijnde / gaf hem een slaggh dat
hy doot ter aerden viel / seggende : Gaet
nu heen en vertelt de **D**oden u spijtig ant-
woort aen my gegeben. Koningh **C**hedus
siende sijnen **B**roeder doot van 't Peert
vallen / was seer bedroeft / roepende tot
hem een deel **R**idderz / om **H**ectorz de rest
te geben / en soo sijn **B**roeders doot te
wzeken / vielen op hem en stieten hem van
den peerde / Koning **C**hedus was te voert /
meynende hem met eenen slaggh (die hy met
gantcher kragt geheven had) te verstaen /
maer **H**ectorz siende den slag komen / tweck
wat aen d' een zyde / soo dat 't waert upt
des Konings hant bloogh / en **H**ectorz hem
toe - schietende / heeft hem zynen rechter
arm neffens de schouder af - gehoutwen / so
dat hy dooz benautwlyt van den **P**aerde
viel / alwaer **H**ectorz hem voozts doot sloeg /
niet tegenslaende alle het geweldt zyns
Dolkz / onder dewelcke hy hem begaf / als
eenen bziende **H**ecuba / soo datse hem alle
plaetsen maecten / en tijt hadden om weder

te Beerde te sinnen / en souden de Tropanen de Griecken met eenen op de blugt gedzeven hebben / want Cenas hadt oock den Koningh Amphimachus verslagen : Maer den Griecken quamen tot hulpe van Koningh Menelaus / den Hertogh Menestes / Koningh Telamon en Koningh Pisces / so datter in 't aenkomen van dese Beeren met hun Dolck beele Tropanen verslagen werden / en wijcken moesten / hoewel Koning Dyon en Hector haer kloekelijck hielden : maer den hoop der Griecken viel de Tropanen te hart / soo datse de vlucht souden hebben moeten nemen / want Achilles hadt Koningh Polyxes verslagen / en dede wonderlycke Doort onder de Tropanen : doch hun quam te hulpe Koningh Epistrophus met den Centaurum en drie dupsent Ridders / dewelcke de Griecken soo byzesselijck toe-gingen / datse retireeren moesten / en veel volck verloren / principael dooz desen Centaurum / half man en half peert zynde / also wy vooren verhaelt hebben / die so geweldelijck schoot / datter niet een van haer op en stont die hy raecte / en dooz zyn gekrijck waren de Paerden soo verschriket datse alle van hem bloden : dus wierden de Griecken dooz desen Schutter als dooz de groote dapperheyt van Hector en den Koningh Epistrophus met de zijne op de vlugt gedzeven tot by hinne tenten / alwaer een wonderlijcke saecke gebeurde : want also de Griecken op de blugt waren / en verbolghde den Centaurum niemant anders als Diomedes / dewelcke (siende dat hy niet ontsagen konde worden / hoewel hy gewont was) hem omkeerde / ende kloekelijck verweerde / so dat hy den Centaurum (die ongewapent was) ten lesten om-gebragt heeft / daer dooz de Griecken wederom moedt nanem / en de Tropanen strengelijck bevochten. En na dat Hector den Hertogh van Salmania verslaegen had / hebbende een verffe Lancia in de hant /

gemoete hy Achilles / dien hy van 't Peert sack / ende Achilles hem van gelijcken / die eerst weder te Peert was / en nam Hectorz Peert / 't welck hy meynde weg te doen leyden / maer Hector heeft daer so Edderlijck tegen geweest met de sijne / dat de Griecken blijde waren dat te verlaten. Hier en tussen was Antenor met zyn Soone Polydamas doende onder de Griecken / welcke hem so omcingelden / datse hem gebanckelijck mede namen / daer 't Polydamas aensagh / die 't met syn Volk niet en konde beletten. Ende alsoo den avondt aen quam / zyn de Griecken na hun Leger / en de Tropanen (bedzoekt om de gebanckenisse van Koningh Antenor) na de Stadt gekeert.

De seste Strydt tusschen de

Grieken en de Tropanen, en hoe de Grieken bestant versochten van drie Maenden, en hoe Hector en Achilles malkanderen ten srydt beriepen, en hoe dat het selve belet wiert.

Her XXII. Capittel.

Des anderen-daegs smoggens hebben de twe Heeren malkander niet lang in ruste gelaten / maer so haest den nacht voozby en de zon aen 't rijse was / hebbense met volle kragt malkander aengetaft / so datter wederzijts veel volck bleef / en bogten soo lange tot de avont hun schepde. 's Anderendaegs hebben de Griecken hun gewoonlijcke Ambassaten / Diesses en Diomedes gesonden aen den Koningh Pyramus om bestant vooz drie Maenden te versoeken / en also sy den Koning weder gebragt daer hy ter tafel sat / en hun begeerte verklaert hadden / heeft den Koning haer geantwoort / hem daer op te beraden met syn Heeren / en lietse daerom in een ander Kamer bzingen / en wel tracteren. De Koningh syn Maeltijdt gehouden hebbende / heeft hy al d' Oversten / Koningen en Princen by een ontboden / en hun te kennen gegeven 't versoek der Grieckische Heeren en Dozsten / begerende datse hem

hem daer in ten besten wilden raden / dewelcke meest alle nevens den Coning bestemden dat men hun begeren consenteren soude / behalven Hector die 'er tegen was en seyde / dattet de Griecken niet te doen en was om de doden weerzijts te begraven ; maer meest om hunnen adem te scheppen / hun te versterken / en versehe Dictualie te ontbieden / ende dat men also doende het zweert den byant in de hand gaf om hun eygen Dolck om te bzingen. Ende Hector dit gesept hebbende / is van daer gegaen / ende heeft de andere hunnen sijn laten volgen / want hy wilde sijns Vaders noch al der Heeren raet niet tot schande maken / doch en heeft daer oock in niet willen consenteren. En also behooren alle wijse lieden te doen die in de Raet geroepen worden / geen personen aen te sien / maer de gerechticheyt vooz te slaen / en spzeden de meyninge sijns herten recht upt : indien dan anders besloten wert / ende de saeke qualijck gelukt / so sal hy onschuldig daer in wesen / doende als Hector voozschyben. Dus isst Bestant van drie Maenden de Griecken toe-gefaen / en wederzijts bevestigt / en daer-en-tussen gesproken van Coning Antenor te lossen vooz Coning Choas / 't welcke Calcas verstaende / is hy by d' Overste der Griecken gegaen / byndelijck aen hun begerende datse sijn Dochter Bysida met enen souden begeren / op datse daer niet mede in de destructie omgebraght en soude worden / want Coning Pyramus heeft desen Antenor so lief en weert / dat hy niet alleene Coning Choas ende mijn Dochter vooz hem soude laten volgen / maer wel meer als 't so gelegen waer / 't welck de Grieckische Dozsten hem consenteerden. Tot bebozdering deser sake / hebbense Diomedes gekoren / dewelcke dese bootschap geerne aen-nam / en is stracks na Tropan gereden / waer hy de saken so wel belepde dat

Coning Pyramus hem zyn begeren acceptoorde / en wederom keerende heeft hy Antenor gehaelt / en dien den Koningh Pyramus gelebert / die hem oock dede leveren den Koning Choas / ende te byden was dat Bysida sonder hinder mede sou trecken. Maer alsoo Bysida ter stont niet gereet en was / heeft Diomedes haer gesept / datse haer beerdig soude maken tegen 's anderendaegs / en is alsoo met Coning Choas na de Griecken gekeert. Geduerende desen handel en Bestant / was Hector met sommige Edele in 't Leger der Griecken gegaen / ende quam aen Achilles tente / de welken hy wel had willen sien : en alsoo Achilles vernam dat Hector vooz zyn tente was / ende begeerte hadde hem te sien / liet hy hem binnen komen / en na eenige pzoosten seyde Hector tot Achilles dat hy hem geern ongewapent sagh / de wijl hy hem in de wapenen genoege sien en versocht had. Achilles antwoorde hem : Indien gy behagen hebt om my ongewapent te sien / wiens lidtekens ik nog drage / so dat ik geen oorzack heb om veel goets u te jonnen / so om mijn gestozter bloet dooz uwe quetsinge my aengedaen / als om de doot van mijn Dient Patroclus / die gy verslagen hebt / so dat gy verskeret meugt zyn / dat ik sijn doot en mijn smerte met eygen handen wzeiken sal / aen u selven of de uwe.

Heer Achilles antwoorde Hector / soo gy my quaet gunt om enen Dient die hem selven in lijden gebragt heeft / komende upt zyn Lant om ons verdziet aen te doen / so heb ick veel meer reden u geen goet te gunnen / die alhier met d' andere gekomen zyt / niet alleen tot verder onser Stad en Landt / maer oock tot vernieting onser gantscher gemeynthe / gelijk het alrede wel gebleken heeft / ende blijft aen veele onser verslaegene Dienten / soo dat gy wel meugt verskeret zyn dat ick

niet alleen u/ maer ook alle de principlael-
ste by u - lieden zijnde / sal doen gevoelen de
kracht mijner armen / oock de scherpte
mijns Sweerts / ende also verhoeden hun
weder-keeren na Griecken / so my de Go-
den noch twee Jaer sparen / ende daerom
hebt gy en alle de Griecken dwaeslyck ge-
daen / van uyt u lant hier gekomen te syn /
om slagen t' ontfangen / ongemack te lij-
den / ende om hier (wijt van alle Drienden)
begraven te worden / doch soo ghy u soo
vroom ende kloeck kent als gy u beroemt /
ende met my meyn utwen wil te doen / soo
vertrijgt van de Griecken datse u toe-
laten niet my te begten / op conditie / so ick u
oberwinne / datse hun Leger op-breken /
ende weder na hun Lant keeren sullen / en
indien gy my oberwint / so sal mijn Vader /
ick en alle ons Geslachte uyt dit Koningh-
rijck schepden / en u daer in stellen booz al-
rpts en eeuwig: Achilles dese woorden
hoorende / heeft de conditie aenbeert / ende
tot versekeringe gaf hy Hector een zwaert
in de handt / het welk hy met lust ende pber
aenbeerde. Dit beroep van dese twee Cam-
pioenen wert terstont wijt ende bzeet ver-
spzept / so dat Koningh Agamemnon met
andere Koningen in Achilles Tente qua-
men / en in Hectorz presentie weder - rie-
pen en niet consenteren en wilde / 't gene sy
niet malkanderen bestoten hadden / dooz
dien sulcks sonder hun raet ende advijs ge-
schiet was / ende sy-lieden de sake also niet
t'er skonden / dat men sulcken ge-wichtigen
sake / ende daer so veel aen-kleefde / soude
hangen ende wagen aen de kragt van al-
leen eenen mensche / die lichtelijck dooz ee-
nig ongeluck t' onder soude mogen gebzagt
worden. Die van Tropen ook verstaende
Hectorz booznemen / wilden 't oock niet
consentieren / dan zijn Vader hadde 't geer-
ne gesien / kennende Hectorz vromigheyt /
en aldus werden deese twee Campioenen
ontslagen en belet / en Hector is weder na

Tropen gekeert / ende groot verdriet heb-
bende / dat hy zijnen sin niet en mogte vol-
bzengen.

Hoe Troylus en Bresida seer

bedroeft waren / verstaen hebbende datse moesten
scheiden / en van de jammerlycke klagten die sy
t' samen hadden.

Het XXIII. Capittel.

Troplus verstaen hebbende dat zyn
Vader met alle den raet besloten en
geconsenteert hadden / dat men den
Griecken soude leveren den Koning Thoas /
met syn lieffte Bresida booz Antenor / en
konde hem van doof heyt niet onthouden /
mael viel in onnagt in tegentwoordigheyt
zynet vzienden / die hier ober seer verwon-
dert en oock seer bedroeft waren / meynen-
de dat hy terstont synen Geest soude gege-
ven hebben / want de Oogen dzaepden
hem in 't hooft / syn koleur wert doot-beer-
digh / en alle syn leden slap en machteloos /
ende hem sachtelijck op-heffende / bzogten
zy hem in syn Kamer op 't Bedt / alwaer
hy ten laetsten na veele bespzingingen met
wijn en vers water / tot hem selven quam /
ende bleef liggen rusten / gebledende datse
alle uyt souden gaen. Pandzo wetende de
oofsaecte syns verdriet / is hy hem all'en
in zyn Kamer gegaen / bzagende hoe het
met hem was. Troplus septe hem met
saeuwer stemme : o Pandzo dat kont gy
wel dencken / want my is te moede als den
genen die men 't herte levent uyt den Lig-
haem trekt: Waer is 'er een ongeluckiger
als ick? Die na lange bzandende smerte
wat troost ontfangen hadde / daer dooz
my 't selve te weerdiger was / en moet nu
gedogen dat mijne sterckte / mijn leven /
mijns herten vzeugdt ende solacs my ont-
boert woxt / en dat noch van mijn meeste
vbanden: wat mogt my zwaerders ober-
komen? het af-sterben aller mijner Drien-
den en soude my so seer ter herten niet gaen
als 't derben en t'berlies deser mijner lieffte
Bresida

Bresida. O doot kont ende maecht mijn
lijden hoxt / snijt af den dzaet mijns levens
op dat mijn oogen niet aenschontwen de
berovinge en 't weg voeren van 't binnen-
ste mijns herten. Och lieffte Princesse
Bresida / hoe meugt gy oock gestelt zijn?
Want ick weet wel dat gy dese tijdinge al
verstaen hebt / sult gy utwen Troplus wel
konnen verlaten / en u begeven in 't gewelt
onser Vanden? O gy Goddine der lief-
den / waerom hebt gy onser bepder herten
also t' samen verbonden en onse liefde soo
bebesitgt / daer gy wel hebt geweten dat
onse vzeugt niet langer dueren en soude: o
gy Fortupne / ten r' gten mag men u blint
noemen / aengesien ghy niet aen en siet /
wien gy verheft of vernedert / of hoe lief en
weert de persoonen malkanderen hebben
maer volgt utwen keer en natuere / gy had
my so 't scheen ter hoogster geluksaligheyt
gebzacht / ende gestelt op 't opperste utw
raets / maer gy ongestadige / niet lange
hebt gy my de victorie laten behouden /
maer woxt my in 't nederste der Hellen:
och Bresida / Bresida. Dat gesept hebben-
de begaf hem wederom de spraecke ende 't
herte / so dat hy sag als oft hy doot hadde
geweest / maer Pandzo siende noch een
weynig bezroerens in hem / heeft hem stil
laten liggen / en na dat hy met enen zwa-
ren sucht wederom tot hem selven geho-
rien was / heeft Pandzo hem mette haer
genomen / ende aldus gesproken: Lieffte
ende beste vziend Troplus / waerom quest
gy u dus seer om een vzeugt persoon ende
bzengt u selven om 't leven? Zijt gy niet
een Ridder ende een man? Is 't sake dan dat
gy aldus ontfiet zijt om 't vertreck utwer
lieffte / hoe veel te zwaerder sal 't mijn nigt
hallen / zijnde een teere Dochter / ende die
noch van natueren kleynhertig sijn? daer-
om lieve Troplus / aengesien het also we-
sen moet / toont dat gy niet gebonden zijt
noch aen de Liefde noch aen de Fortupn

maer dat ghy u selfs Meestet ende Heere
zijt: En so gy u sonder vzeugt niet en kont
onthouden / kiest een ander / want daer is
geen so schoone / rijcke / noch edele Dogter
binnen Tropen niet (dier nochtang veel
in getal sijn) die u liefde weggeren noch
verachten sal / en also meugt gy de booz-
gaende dooz de nieuwe liefde vergeten.
Och! Pandzo mijn goede vziend / septe
Troplus / hoe ligten sake ist den gefonden
den krancke te troosten / en wel gefont he-
nen te gaen sekerlijck waert saecke dat gy
alsoo bemint wert als ick doe / gy en sout
mijn verlies so kleyn niet achten / en my
raden so ligtelijck een ander te kieser: soud'
ick mijn lieffte Bresida soo ongetrou we-
sen / dat ik haer terstont uytter herten sou-
den stellen en een ander verkiefer / daer sy
niet met haer dank van my wijckt / ende
wel weet dattet 'er so zwaer valt als my.
So hadde zy wel grote redenen ober mij-
ne lichtbeerdigheyt en ongestadigheyt te
klagen / en my booz een vals ende ontrou
Minnaer te houden: Och neen lieber du-
sentmael de doot te sterben / dan haer te
verlaten oft een ander te verkiefer. Ken-
gesien septe Pandzo / dat hy haer niet ver-
laten / of een ander verkiefer en wilt /
waerom verlaet ghy u met haer niet / en
gaet met haer in een ander Lant? dit sal
u immers lichter om doen wesen / als d'
onshakinge van Helena die u Broeders
Paris in Griecken haelde.

O lieve Pandzo / antwoorde Troplus /
ick bemerk wel dat mijn quellinge / ende
verdriet u ter herten gaet / en dat gy daer-
om my desen raet geeft / maer bedenkt gy
niet / dat daer uyt twee groote Vanden vol-
gen souden? eerst dat ick mijn Vaders be-
bel ober-treden soude / ende hem meyn-ee-
dig soude maken: Ten anderen / dat mijn
liefs goede naem ende same daer dooz ver-
minderen soude / ende haer daer dooz eeu-
wige schande soude doen behaeren? dat doe
ick

ick oock niet / want haer eenige sozgh-
dicheit staet nergens meer toe / als oock
de selve geheel ende ongeschent te behou-
den / daerom ik veel lieber in eeuwige Mi-
serie en ellende wil leven / dan haer tegen
haren dank wegh te voeren / ende een quaet
geruchte ober haer te brengen. Soo sal ick
dan / sepde Pandzo / by myn Nigte Bze-
sida gaen / ende vraghen hoedanig haer booz-
nemen is / daer-en-tusschen hebt moedt en
couragie / op dat u vzienden niet en speu-
ren d' oorzake uwer quelling / t welck Cro-
lus hem beloofde. Also is Pandzo gegaen
ten huysse van syn Nigte Bzesida / dewel-
ke hy in haer kamer alleen bont / maken-
de alsulcken misbaer / datse half sinneloos
scheen te wesen : ende sepde tegen haer sel-
ven wel kypde : Och ongeluckige Bzesida /
waer is nu al u vzeught ende solaes ? Wat
helpt my nu dat ik bemint worde van den
vzoornsten en becessen Ridder van Cro-
pen / dewijl het ongeluck (nijdigh over dese
Cerfaemheyt ende Eendzachtigheyt) wil
ende bereycht dat wy schepden : Och lief-
ste Troplus / mijns herten troost en toe-
blucht / waer zyt gy / dat gy niet en ziet
sterben om utwent wille / die u boven haer
selven bemint ? mijn hert kan 't bedenken
des schepdens niet langer verdragen / dies
bid ick u Atropus spant utwen booge / ende
doorschiet my met u bittere pijlen / die my
nu veel aengener sullen zyn / als Cupi-
doos schichten / welke oorzaeck zyn van
mijn quelling / want langer te leven is
my verdziet. Pandzo konde dit gekerm
van zyn Nichte niet langer verdragen /
maer sepde : Lieffte Nichte / en zyt dus
mismoedigh niet / om een sake die noch niet
ten eynde is / want al is 't dat gy by utwen
Dader gaet / gy meugt noch wederom kee-
ren / en in 't besit utwer vzeughde blijven /
Troplus is de geene niet die u verlaten sal /
of een ander verkieft / want om syn pran-
gende liefde - treckingshen ick tot u geko-

men om u te verduyden ? maer na ick 't
aen uwe zijde gestelt zie / so sal hy w:pnigh
vertroofing van u geueten / die egter sijn
bedroefde geest wel nodigh was : daerom
dunkt my best dat hy by u kome / en mal-
kander moedt geeft / en sal hem sulks gaen
seggen : ende alsoo is Pandzo weder tot
Troplus gekeert / dien hy sepde 't geen hy
gesien en gehoozt had / en begeerde dat hy
syn Nichte sou gaen troosten / en wederom
troost ontfangen / doende dat best is / ma-
kende van de noot een deught. Soo is dan
Troplus na syn gewoonte 's avonds by
Bzesida gegaen / en met haer alleen zijnde
zijne na veele klageh-redenen 't samen ter-
rust gegaen / en namen een liefde-bindent
afscheyt van malkander. Als nu de nacht
ober was / en den dageraet haer den tijdt
selde om te schepden / so is hem smerte op
nieuw beude vernieuwt / want alsoo zy
malkander omhelsden om 't woort adieu
te spreken / soo is Bzesida van rouw tuffen
Troplus armen neer gesonken / als of zy
doodt had geweest / doen sprak hy met we-
nende oogen en een gebroken stem : o Cu-
pido / die men noemt God der liefde / maer
eer een tyran zyt / is dit den loon die gy u
trouwe Onderdanen ? Gy bedrieglijcken
flatteerder / gevepnsde hypocriyt / en ver-
leper der jonge Jeugt / ick wensch u booz
u loon / dat d' aert splijte en u laet sinken in
den afgront by Lucifer / 't welck u beter
passen sal / als den Naem van een Godt
der liefden te dragen. Ende alsoo hy op
Bzesida sagh / en geen verzoeking in haer
getwaer wert / heeft hy sijn zweert uyt-ge-
trocken om hem selven 't leven daer mede
te benemen / en stellende 't geveft tegen de
aerde en de punt om hoogh / om daer in te
vallen / sprack hy aldus : Als 't dat Cu-
pido my meynt in 't leven te houden / om
my dupsent doden aen te doen / so en sal hy
echter ober my niet triumpheren / maer
dit zweert (en onse beyder tegenwoordig-
heyt)

heyt) sal getuygenisse geben van onse op-
rechte liefde. Daerom ghy Goden ont-
fangt dit mijn Lichaem tot een sacrificie /
en gunt mijn Lichaem dattet met het hare
in een graf magh liggen / en mijn Ziele by
de hare magh rusten / want ick ontweerdig
ben langer te leven / dewijl zy my booz ge-
gegaen is. Och lieffte ! waerom ben ik niet
booz u gestorven ? Of en heb niet gedocht
om te gelijk ons leven te eyndigen ? So en
soude ick dit verdziet alleen niet dragen /
en souden met vzeugde 't samen een Logijs
in-genomen hebben. Adieu doozluchtigh
Cropen : Adieu Dader en Moeder / adieu
Hector en alle mijn Broeders / Ec. Ende
also hy meynde nog pets te seggen / quam
Bzesida weder tot haer selven / ende sepde :
Och Troplus mijn lieffte Vrient ! als ick
overlegge onse beyder liefde / ende so van
malkander te moeten schepden / so dunckt
my het herte te scheuren. En alsoo sy ver-
der wilde spreken / wert sy het zweert ge-
waer / ende vzeugde Troplus waerom hy
't selve alsoo bloot booz hem had. Troplus
antwoorde haer / lieffte Vriendinne / so gy
een half quartier uers vertoest haddet met
spreken / so soude dit zweert mijn Lichaem
dooz-boozt hebben / want ick wist niet an-
ders of gy waert doot / en sou u ter plaets
daer gy waert straks gebolgt hebben / het
welck de Goden niet hebben willen gedo-
gen : maer wat sal my 't leven baten / de-
wijl gy van my schepden moet ? Want al
mijn leven (sonder utwe presentie) sal my
en geduyrigh sterben zyn.

Bzesida met verwonderinge dese reden
hoorende / sepde hem : Heer Ridder / sout
gy wel soo slecht zyn van u selven leet aen te
doen / om dese verandering der Fortuyn ?
en laet sulcke gedachten in u niet komen :
want geen dingen in ene stant en blijven /
en schoon het ons nu tegen gaet / ick hoop
nochtans / dat wy Victorieus sullen bli-
ven / en haer verwinnen / want my komt

in den sin / waer dooz ick weder hier sal
mogen keeren / de saek is dese : mijn Dader
meynt dat ik hier veragt en verstoten ben /
om dies wille dat hy hem by de Gheleken
onthout / maer als hy van my verstaen sal
dat ick meer in estime ben als oit van mijn
leef-dage / soo sal ick hem boozt beraden
my wederom te laten keeren in onse woo-
ningen / om die met alle onse goeden te be-
hoeden booz configuratie / ende also hy van
naturen goet gherigh is / soo sal hy my son-
der twijffel wederom laten keeren / en sul-
len als dan in vrede en ruste 't samen leven.
Mijn Brouwe / sepde Troplus / hoewel
my utwoozden wat vertroosten / so vzeeg
ick nochtans / dat ghy niet wederom sult
keeren / want u Dader u by hem hebbende /
sal u Persoon meer agten / als het geen hy
hier in de Stad heeft / ofte hy sal u ten hou-
welijck geben aen een van de Gheleke Boz-
sten oft Heeren / alsoo dat ghy niet en sult
konnen wederom keeren / maer moeten
blyden tegen utwen dank : daerom indien 't
u goet dunckt soo volgt mijnen raet / soo
blijven wy beyde in vzeugden / ende uyt
perijckel van geschepden te worden. Bze-
sida vzeegde hem / hoedanigh syn abbijs
was. Troplus antwoorde haer / laet ons
beyde uit de Stad trecken ter plaetsen daer
wy als ons leven lank in vzeughde 't samen
mogen leven / en verbozen blyven tot dat
dese Bozloge een eynde heeft. Och lieffte
Troplus / ik en hebbe niet te twijffelen aen
utwe groote liefde 't mywaerts / want ick
de selve genoegh bespeurt ende gemerckt
hebbe / ende weet ook wel dat dese begeer-
te uyt oprechte liefde komt : maer sulck
doende / soude wy groot quaet doen / want
ten eersten sout ghy utwen Dader met alle
u Vrienden ende Waets-Heeren tot schande
maeken / niet komende hun beloften vol-
bringen / en soude hun nu verlaten in den
meesten noot / daer sy nogtans hun meeste
betrouwen haest Hector op u gestelt heb-
ben /

ben / soo dat gy eeuwig schande en oneere
daer dooz behalen sout / als ik ook van ge-
lijken (gelijk gy wel kont bedenken) eeu-
wige blamatie en schande : daerom mijn
Alderlijfste / en laet ons geen oorzake we-
ren van ons bepde oneere en eeuwig ver-
derf / maer met boozsichtigheyt te werck
gaen / want ik belobe u binnen tien dagen
hier weder te wesen / ende dan en sal onse
bzeugt maer te meerder wesen / want o-
verbloedigheyt bzeugt walging / en spaer-
saemheyt lust en behagen. Troplus hoo-
rende de wijsse redenen sijner liefste Bze-
fida / was eenigsints daer dooz vertroost en
sepde : Mebzoutwe / tien dagen is een hel-
pen tijd booz de gene die sonder verlanzen
leven / maer my die elck ure een maent / en
elcken dag een jaer dunkt te wesen / als ick
in u tegenwoozdigheyt niet en ben / sullen
dese tien dagen tien jaren dunken te wesen /
en waer ick noch van u wederkomst ver-
sekert : maer ik duchte / ik duchte. Hoe
Troplus mijn uptverhooren 't schijnt dat
gy mijn seggen niet en betrouwt / daer ghy
nogtans wel meugt versekert zijn / dat de
liefde of onderdanigheyt mijns Daders /
my van u niet houden en sullen / want in-
dien een ure mijns derbens u verdzietelijck
is / denkt niet of het is my noch pijnlijcker
maer wie sou denken dat sulcken bzoornen
Ridder in de wapenen / niet en soude met
patientie konnen verdzagen / de absencie
sijns liefs / den tijt van tien dagen / die wel-
kan verdzagen de slaeghen der bzoornste
Ridders : hier om myn liefste / en hebt geen
mis-vertrouwen en doet my niet sterben
dooz 't verdziet 't welck ick u sie lijden /
want ick versekert u dat den tienden dagh
niet booz by sal wesen / ofte gy sult my met
alsulke blijdschap ende bzeugde welk kom-
heten / als ik nu met bedzoef der herten aen
u adieu en afscheyt neme. Dit gesepde heb-
bende / hebben se malkander en bziendelijck
hoewel / met veel tranen gekust / soo dat se

malkanders tranen (die overbloedighlijck
over hun wangen liepen) in 't Lijf dzon-
ken / verwaagende altydt de komste van
Diomedes / om de schone Bzevida te halen.

Hoe Diomedes Bzevida quam ha-
len, en op haer verliest was, en Oorlof die Troy-
lus en Bzevida aen malkanderen namen.

Het XXIV. Capittel.

Des anderendaegs en heeft Diome-
des niet lang vertoest maer so haest
de Son op was / is hy na Tropen
getrocken / om de schone Bzevida te halen /
en by haer Dader Calcas te bzingen / en
binnen Tropen gekomen spnde, is strack
na Coningh Bzamus gegaen / begerende
dat men hem Bzevida leveren soude. Bza-
mus sijn begeerte verstaende / heeft Bze-
vida booz hem ontboden en gebzaegt / of sy
bereyt was om met desen Griecken Heer
te gaen ? Waer op Bzevida antwoorde :
genadige Heer Koninck / dewijl mijn Da-
der my by hem begeert / en uw Wasestept
de Grieckse Gesanten my belooft heeft te
leveren / dewelck ik van naturen de meeste
gehoorzsaemheyt (naest de Goden) schuldig
ben / soo ben ik gewillig om u gebod te vol-
bzingen. De Koningh verstaen hebbende
de wijsse antwoort van Bzevida / was 'er
van verwondert / en heeft Troplus sijn
Dane met eenige andere Goelen bevolen
haer tot buypen de Stadt te geleypden ; dus
nam Bzevida met grote eerbiedigheyt haer
afscheyt van Coningh en Coninginne / ne-
beng de Dochters en Jonckvrouwen : En
Diomedes / Troplus nebens den zwier
die haer verfelden buypen de Stadts pooz-
ten gekomende spnde. is Troplus en Bze-
vida wat ter zijden gereden, doende we-
derzijds versekeringh van trouwe / waer
op Troplus een hencksel aen Bzevida bre-
erde tot een dierbaer onderpant. Bze-
vida 't hencksel aenbeerdende met een bzi-
delijck gelaet / heeft hem belooft so 't slechts
moge :

mogelijk waer / eer tien dagen gepasseert
waren weer by haer leuens schat te zijn.
Ondertussen haer liefde hoop recoman-
derende bzoelijck van geest te zijn / so sou sy
mede bzeugdigh van herten wesen. Dit
gesepde hebbende / gaben sy wederzijts met
beklemde herten een liefde-kus tot adieu.
Also is Bzevida met Diomedes gerepft
na het Griecken Leger / en Troplus we-
der nae sijn Daders Hof / gaende in sijn
Kamer / heeft hy sijnen twee bziende
Pandzo by hem doen komen / en hem hun
bepder beslypt te kinnen gegeven / maer
ik bzeve dat sy haer beloften niet sal konnen
volbzingen. Pandzo sepde : mijn Heer de
Bzouwen sijn listig om eenige saeken diese
booz hebben upt te boeren / daer en twijf-
felt niet aen haer belofte : en om u de tien
dagen te bekorten / soo laet ons gaen op u
Daders Hof buypen de Stadt / alwaer het
jonck geselschap u de tijt te beter sal doen
passeren / 't welck hy dede / nemende alleen
sijn Waetsman met hem ; dog de geneue-
te van andere Heeren en Jonckvrouwen
en kon hem niet vermaecken / maer sijn
meeste bzeugte was met Pandzo van sijn
Bzevida te kouten / en aldus passeerde hy
den tijt. Bzevida heeft dickwils na hem
ende de Stadt omgesien / en bedzukt gesepde :
adieu Tropen / adieu Priet van wellust /
adieu Lusthof der schoone Dans en Bzou-
wen / adieu wel bemeurde en betwoonde
plaetse / in welck ick nu verlate mijn liefste
Troplus / peerle der Ridders en opreghte
Minnaers / de Goden sullen u betwaren
en u bpaden tot schande maken : daerom
sy sy tot Diomedes (die nebeng haer tē)
gy en al de Grieckse Dozsten zijt qualijck
beraden / dat gy alleenlijck om eene Bzout-
upt so verre Landen komt / om dese Stad
en Antwoonders te verberben / 't welke de
Goden niet gehengen sullen / maer sullen
die beschermen / ende haer bpaden ver-
woesten en verdestrueren / en mijn Dader

is niet wel bedacht hem te houden by de
bpaden sijner in-geboorne kinderen / so
dat ick hoope hem te bezacten dat hy we-
derom sal keeren in sijn Possessie en Erf-
goederen. Diomedes (die alreede dooz ha-
te schoonheyt in 't herte geraecht was)
hoorende hare redenen en lieflijke stemme /
wert noch meer in haer liefde ontfekten /
en sepde tot haer : Mebzoutwe weest niet
ontfelt over 't verlaten der Stadt / in de
welcke hun onthouden der verbloekte Roo-
bers der Bzouwen ende heplijge Tempels
der Goden / (welcke ons tot hunne straffe
hier gesonden hebben) maer verblijft u / dat
gy dooz de boozsichtigheyt uwes Daders
verlost en bezijdt zijt van de aenstaende
plagen / die hun boben 't hooft hangen / en
al is 't dat gy daer wat goets verlaet van
Hupsen / Lant ende Erven / laet u dat ook
niet verdzieten / want u Dader en uw sal
van de Grieckse Heeren wederom meer
gegunt worden ende meer eere geschieden
en betwefen worden / als u lieden binnen
Tropen opt geschiet is : want dooz den
wijzen raet uwes Daders / als ook dooz de
groote schoonigheyt die ick in u spure en
bemercke / sal u geluck en boozspoet toe-
komen / soo dat de Godelste hun geluckigh
sullen houden u eenige aengename dienst
te mogen doen daer dooz gy utwen Tro-
plus (soo gy hem noemt) wel sult vergeten
want 'er meer beleeftheyt en bzoornigheyt
by de Griecken als by de Tropanen is :
ende op dat gy niet en denckt dat het seg-
gen goet koop is / en dickwils groot onder-
scheyt tussen 't seggen en 't doen is / so bid
ick u / my van nu aen booz utwen Ridder
ende ootmoedigen Dichaer aen te nemen
ende so gy my suiks gunt / sal ick bewijzen
wat onderstheyt in alles noch istussen
de Griecken en de Tropanen.

Bzevida ober dese redenen van Diome-
des half gestoozt en beschraemt wesende /
heeft begeert dat hy haer geen quaet mee-

seggen soude / noch van de Stad / nog van de Inwoonders / want seyde sy : so gy de Tropanen wilt beschuldigen als Vrouwen-Rovers / so moest gy eerst bedencken wat de uwe zijn / ende of alle dit quaet niet dooz de uwe gekomen is : Ende aldus te saem houtende / zynse in 't Leger gekomen / alwaer sy minnelijck en vriendelijck van al de Grieckse Coningen en Dozzen onthaeft en ontfangen wiert / principelijck van Calcas haren Vader / dewelcke wel blp was sijn Dochter by hem te hebben. Ende alsoo sy in hunder aller tegenwoozdigheyt was / so hebben sy haer gebzaegt na den stant en gelegentheyt der Stad / op 't welke sy so ozdentlijck wist te antwoozden / datse al verwondert waren van haer verstant en kloeksinningheyt / en principelijck haren leytman Diomedes / de welke hem booz liet staen / dat hy een Engels stem hoorde / en konde sijn oog'n van haer niet afwenden / daer dooz hy te meer hem selven quetste / meynende dooz haer gesigt laeffenis te krijgen / also dat na sijn Tente gegaen is / meynende wat te rusten / maer also hy hem alleen vout / wert hy denkende op de schone Bzefida / en seyde tot hem selven : o Diomedes / Diomedes / ist wel te gelooven dat gy so onstereck geworden zijt / van niet te konnen wederstaen het gesichte van eene schoone jonge Bzoutwe : maer u daer van laet verwinnen / als of gy geen kracht in u had ? waer zijn dan mijn vromigheden gebleven ? dooz de welke ick soo veel vrome Ridderz t' ondergebzacht hebbe / ende mijn sterckte heb doen gevoelen ? Ik wyl dan in tijds dese Vrouwen gedachten van my werpen / want 't nu geen tijt is hem met de lief de te bekomen : maer wat seg ick ! sou ick ook wel so slecht wesen / van te verwerven die my de Goden schijnen toe-geschikt te hebben / en weerdigh is bemint te worden van de meeste Potentaet der werelt ? dat sy bezre :

ick sal haer beminnen al mijn leven / daer komne van dat wil. Ick ben dog de eerste niet die dooz de lief de der Vrouwem verwonnen is. Aldus lagh Diomedes fantaserende / doch sijn leste bestuyt was / sijn verksoren lief Bzefida sijn leven langh te beminnen. Bzefida by haer Vader alleen zijnde / heeft aldus gesproken : liefste Vader / ick heb my niet genoegh konnen verwonderen over u daet, dat gy die so bemint waert binen Tropan van den koning en 't gantse Hof, 't selve hebt verlaten en als een overloper u onthoudt by de Dyanden uwer beste Bzienden ende Dagen / die sy so soeken om te bzingen en te verdsreueren : al 't water der zee sal de schantbleck van ons geslachte niet konnen afwassen : meynat gy oock dat de Griecken u eenig gelobe sullen gheben en op u vertrouwen : Schneen ! want sy sullen denken aengesien gy u eppen Coning / Stad en Natie niet getrou geweest hebt / dat gy hun veel min getrou sult wesen : daerom beminde Vader / laet ons weer in de Stad heren / al waer wy geboren zijn / en met de Inwoonders en Bozgers verwachten het gene de Goden ober ons verordineert hebben / en also mogen wy dese begonnen schande ontkomen / die ons anderints en ons geslachte tot eeuwig vertwijt sal zijn. Calcas verstaen hebbende de redenen van sijn Dochter / heeft haer geantwoozde : Bzefida mijn Dochter / gy spzeekt als die na eere en goede naem tracht / daer in ick u grotelijck prijsje : doch als gy d' oorzake verstaen sult hebben / waerom ick niet weder binnen Tropan gekeert ben / so sult gy also niet spzeken noch mijn daedt misprijzen : en ick vertrouwd dat 'er niemant binen Tropan is / of hy sou my hier in volgen / verstaen hebbende 't gene my geopenbaert is : Gy moet weten dat ick reysende van Tropan dooz 't bevel des Koninckz Pyramus na den Tempel van Apollo in Del-

Delphos / om t' verneimen de upkomst der deser Bozlog / aldaer verfont van Apollo dat de Stadt (na lange belegering) soude vallen in handen van de Griecken / en datse die verbzanden / en alle Inwoonders met den zweerde om-bzingen souden : ende dit is d' eenige oorzake dat ick daer niet weder en heb willen heren / en u van daer onthouden heb / op dat u sulken ongeluck niet en sou over-komen. Ende ick en ben alhier onder de Griecken / niet in minder / maer in meerde estimie als by de koningh Pyramus en de sijne : daerom myn Dochter / blijft en leeft by my in rusten ende vzeughden / want het is ons beter by goe vzeemde te woonen ende begeert te wesen / dan met onse Bzienden verlagen en vermoort te worden Bzefida d' antwoozde haeres Vaders verstaen hebbende : is sy wat beter te bzyden geweest / maer niet wel ghe moet om 't ongeluck dat Tropan en alle 't Wolck over-komen soude / en principelijck om datse by haren Troplus niet mogt heren en haer belofte volbzingen / versekerd zijnde dat hy haer grootelijck blaemen soude / of dooz ongenugte sterben daerom sy van alle den nacht niet wel en konde slapen / maer bzacht dien meest ober niet klaegen en niet wenen / waer van haere schoone wangen 's anderendaegs wel getupgenisse gaven / overloopen zijnde met traenen : maer had zy dien nacht niet wel gerust dooz 't bedencken boozs. sy had Diomedes ter ander zijden ook om haeren wille niet gerust / want smozgens vzeogh opgestaen zijnde / is hy gaen wandelen om-trent de Tent van Calcas / tot dat hy gemerkt heeft dat Bzefida gekleet was / en by haer komende heeft hyse vriendelijcken gegroet en gebzaegt de oorzake haers wezens. Bzefida heeft hem gesept : Heer Diomedes d' oorzake mijns verdriet is / is het aenstaende ongeluck ober d' edele Stad van Tropan / en de vrome Inwoonders /

booz-sept by den Godt Apollo aen mijn Vader en andere : Het welke my so seer ter herten gaet / dat ick wel wylde dat my de Goden terfont van deser werelt haelden op dat ick niet aensaggh den onder-gangh en 't verderf van de plaetse mijner geboozte en Bzienden. O Tropan / hoe hebt ghy sulks aan de Goden verdient ? en ghy Griecken hoe kont ghy in u herte gebinde al sulken heerlijcken Stadt te willen verdsreueren / met so veel onnossel Volk / die hun de saken der Oberheyt niet verstaen ? Diomedes horende zyne liefste alsoo klagen ober de Stadt van Tropan ende burgers / heeft haer getroost met de beste en soetste woozden die hy geleerd hadt seggende : Bzoutwe waerom wilt ghy u dus quellen in een saeke die geschieden moet / en van de Goden berozdent is ? kan van hun pets quaets koomen oft geordineert wozen / meynat gy niet dat 't misozuph van Paris een groote oorzake sy van dese geordineerde straffe en kastijdinge ? Daerom schone Jonk-vzoutwe en quelt u niet deefe sake niet / en stelt die uyt u hert en gemoet / en laet de Goden ghewerden / want de Tropanen sijn doch so veel als offe in onse handen waeren / en sullen niet ontkoomen want ons booz-nemen is van hier niet te trekken boozde Stadt in rode kolen staet / en de boosdaders al om-gebzagt sijn / die dog on-edel van naturen en by de Griecken niet te achten sijn / 't welck meest fraep en wijs Volk is / onder dewelcke vele sijn die hun gelukkig souden houden / soo sy hun mochten noemen u ootmoedige Dienaer : ja / sult uwe gratie moogt berwerben / sou ick my geluckiger achten als of ick een koning van heel Griecken waer. Bzefida antwoozde : Mijn Heer / na dat gy alrede de Tropanen ter doot veroordeelt hebt / so is dat nog niet genoeg / maer gy misprijst hun in haer absentie / en prijst u eppen Natie / 't welck my dunkt niet wel-boegende

te wesen: Ich beken dat de Griecken wel
geconditioneerde Wannen zijn / maer de
Tropanen zijn niet min. Dat gy my van
Lief de spreect / dat ick dus bedrukt ben /
dunkt my ook dat gy ongelijk hebt / want
my nu vooz nemen is de lief de niet te vol-
bzengen / maer in myn eenigheyt te blij-
ven; want nog Grief of Tropaan my in
sulck verheugen mag. Jonkvrouw / sepde
Diomedes: 't ware my uyt gront mijns
herten leet / dat ick u door mijne redenen
veel verdriet aen doen soude / dan so enig
medelijden in u is / bidde ick u my met uwe
vriendelijke ooghen in barmhertigheyt aen-
te sien / en my niet te verwerpen door on-
kennisse / want neffens dat mijn Hert u
uyt-verkoren heeft in oprichte lief de / so
ben ick oock van de beste af-komste van
heel Griecken / en Edelder als penant in
Tropen: Want mijn af-komste is van
de koninklijke stam van Calcidonia / van
den Goden herkomen: Hierom bid ick u /
my niet te verachten / noch mijn lief de te
verwerpen / want soo gy geen medelijden
met my hebt / sal ick het treurende bester-
ven. Bysida antwoorde hem: Heer Dio-
medes / 't en is van heden of gister niet dat
ick verstaen hebbe u af-komst en Oel ge-
slachte / maer van over eenige Jaren / en
daerom ben ick verwouderd dat gy u selfs
voe kleyne-ert / om u hert te stellen op een
vzeemde Dochter van veel lager af-kom-
ste / en uyt haer Possessie zijnde: u soude
beter gelijken een konink's Dochter van
hoger af-komst / hoewel ick uwe goether-
tigheyt te my-waets niet en verachte /
als gy in eeren meent 't gene gy segt: dogh
't en is nu geen tijt van minnen / maer van
weenen en klagen. Diomedes sepde / gy
hebt geen reden om te klagen / maer om u
grotelijks te verblijden / dat gy de straffe
ontkomen zijt / en de Goden u hebben ge-
spart: hierom mijn alder liefste gunt my
u lief be / want het nu den bequamen tijt

is / op dat onse lief de in dese lente-tijt mit
onse beyder herten mag voozt-komen / en
ons t' samen mogen verheugen / gelijk het
kruyt der aerde / 't gebierte des veltz / en
het soet queliend pluym-gebierde / ober de
aenstaende lieflijke tijt. Bysida antwoor-
de: Heer Diomedes / verbept eerst die
Victorie / en siet wat de Fortupne geben
sal / want also sy ongestadig is / soo is op
haer schoon Semblant niet te bouwen / en
als dan sullen mischien uwe woorden en
gelaet my beter behagen / want die wat
nieuwts wil aenhangen / moet op gele-
genheyt van tijt en plaets aght geven.
Doch dit begeere ik wel dat gy weet / dat
ick mijn hert op niem ant anders stellen sal
en deugt gunnen die my lief heeft / hier
mede zijt te vreden. Diomedes ober deese
woorden verblijt zijnde / heeft een vrien-
delijk af-schept van haer genomen / en is
na zijn tente gekeert / laetende Bysida in
diverse gepeynsen / soo om de lief de van
Troplus / by dewelcke sy niet komen kon /
als om dese nieuwe lief de van Diomedes
van dewelcke sy sterck vervolgt wierdt /
want also 't bestant noch duerde / so quam
hy twee of drie-mael 's daegs by Bysida /
om haer alle geneugte aen te doen / Trop-
lum te doen vergeten / ende haer hert en
lief de tot hem te trecken / het welk hy soo
wel wist te doen met schone woorden / dat
sy Troplum geheel uyt haer hert en desen
daer in-stelde / en schonk hem het kostelijk
hengsel / het welk Troplus haer geschon-
ken hadde / om sijnder te gedencken. De-
mecht hier gy Jongelingen de groote on-
gestadigheyt der Vrouwen / sy die dooz-
schepden van Troplum scheen van lief de
in zijn armen te willen sterben / is hem nu
so ongetrou / datse niet alleen haer belofte
niet en hout / maer oock in de tijt van tien
dagen verlept / vergeet en een ander kiest /
sijn meeste vyant sijnde: O groote licht-
veerdigheyt en ontrouw der Vrouwen?

Hoe

Hoe heel zijnder het enda ghs noch haers
gelijk / daer door veel Jongelingen haer
leven miserabelyck eynden: wy sulden dese
ontroutwe Bysida met haer nieuwe mi-
naer laten in vzeughde leven / en kerens ons
tot den vzeofden Troplum / die sijn on-
troutwe Bysida te vergeefs op wacht.

Hoe Troplus droomde van

syn Bysida verlaten te wesen, en hem selven wilde
om-brengen, en hoe hy van Pandio en syn Vrien-
den getroost wert

Het XXV. Capittel.

Als nu Troplus met Pandio in syn
Vaders hof staende / een mijl buyten
de stad (gedurende 't bestant) gereist
was / om de thien dagen van syn Lief ge-
spuleert over te vzen / so is hy op den
lesten dagh wederom na de Stad gereyft /
verhopende dat sijn Lief dien dagh tot aen-
den avondt niet sou laten passeeren / of sy
sou wel by hem wesen / maer den avondt
quam / en Bysida bleef achter dies gingh
Troplus met vzeof heyt in zijn kamer /
alwaer hy jammerlijck begon te klagen /
vzefende vooz beledt in haer weder-keren:
En overleggende by hem selven nu d' een
dan d' ander gedacht betrecking / is hy ten
lesten in slaep ghevallen / en droomde een
zwaere hert-pszanghende droom. Ende
's mozzens so haest het dagh was heeft hy
Pandio by hem ontboden / den welken hy
(met hem alleen zijnde) sijnen droom met
grooter mismoedigheyt verklaert heeft /
zeggende: Och liebe Vrient Pandio / wat
sal mijns geworden / wat sal ick maeken?
want ick ben nu versekerd / dat Bysida
niet wederom keeren en sal / en een ander
verkoren heeft in mijn plaets / want 't is
my desen voozleden nacht in een visioen
geopenbaert / en my docht dat mijn liefste
Bysida onder een Eber lagh / en haer
sulck niet en verdoot / maer aengenaem
en behaeglijk was / indat den Eber haer

alle vriendelijck heyt en lief de betwees / her
welck niemant anders is als Diomedes /
de welck een Eber in sijn wapenen draegt
als oock alle sijn Ouders gedaen hebben /
desen ende geen anderen heeft my mijn
lief ontrout / ende met sijn smeekende
woorden haer verlept / ende van my af ge-
trocken en daerom en begeere ick niet lan-
ger te leven / en bidde de Goden datse my
ter stont van hier toegh nemen op dat mijn
verdriet met mijn doodt een eynde neme:
want hoe sou ick konnen in 't leven blijven
en sien en hooren dat uwe nicht mijn lief-
ste Bysida met een ander soude gaen / en
dat tot mijnen spijt? Och Bysida! Bze-
sida! hoe kont gy in u herte vooz goet bin-
den / de groote ontroutwe die gy my nu be-
wijst? Is dit uwe belofte? Hebt gy u soo
haest laten bekouten en uptter herten ge-
siet / die gy sepdet meer als u selve te be-
minnen? Waer is nu u vriendelijck om-
helsen u lieflijck gelaet / u minnelijke spra-
ke? Heb ick u ergens in misdaen / dat gy
my soo subijtelijck verlaet / ende een ander
verkoren hebt? Ende alsoo hy noch meer
meende te klagen / heeft Pandio hem sijn
propooft gebroken ende tot hem gheseyt:
Mijn Heere en uptterste vrient / waerom
quelt gy u also om eenen droom / den wel-
ken niet meer te achten is als eenen wint
die daer heenen vliegt / meent gy dat Bze-
sida so ongestadig is / datse in so wepnigh
tijts haer sinnen also verandert soude heb-
ben / datse u uyt haer herte / en een ander
daer in soude ghesiet hebben? Och neen /
dencht sulck niet / maer al ist datse ten ge-
stelden dage niet weder gekeert en is? dat
en is mischien haer schuilt niet / en sal u (by
u zijnde) daer van contentement geben /
daerom en ontstelt u also niet vooz gy en
hebt sekerder bescheyt als van een droom.
Og liebe Pandio sepde Troplus / ick weet
dat u herte selve anders tupt / als gy te-
gen my spreect / maer gy segt sulck al-
lecn

lezen om my te vertroosten ende my 't leven te verlengen / het welcke my misghaelijck is / maer had ick uwen raed gevolgt / ende haer ontsaecht / soo en soude sy soo vals en ontroutw niet gebonden hebben geweest / ende ick alsoo deerlijcken niet verlaten en bevraden zyn / daer dooz mijn hert in sulcken verdriet leyte / dat de doot dupsent mael aengenamer is als 't leven: Daerom sal ick selve mijn verdriet en leven ten eynde maekken. Dit seggende troock hy een Mes upt / en meende hem selven daer mede te steken / maer Pandzo dit siende is hem toegeschoten / en sijne hant vast houdende daer hy 't mes in had / septe hy hem: Och Troplus / mijn Heer / wat sout gy maken? Wilt gy u selven nemen dat u de Goden gonnen? dat sy bezee / en sout u selven en uwe Edelhept veel te kozt doen.

Troplus septe: laet myn gewerden / want 't leven verdriet my / Heer lieve vrient vrient Pandzo / soude ick daer by staen en sulckis niet beletten en u laten om-bzengen dooz u eygen handen? dat en doe ick niet. Laet myn gewerden septe Troplus / of ick sal u selver eerst dooz-steken / en daer na my: En soo wijkt ras van my. Och Heere septe Pandzo / hebt een wepnigh patientie / en hoozt een woort bier of vps van myn uwen besten vrient / en dan ben ick bereypt met u te leven en te sterben. Segt boozt dan septe Troplus / laet horen / en alsoo half desperaet ende krancksinigh zynde / heeft Pandzo met minlijckheyt 't mes upt syn hant gekregen / en dat hebbende / heeft hy hem gesept: Och Prince / stilt doch een wepnigh uwen ongerusten moet en beroert herte / want ick u beter raden sal om ten eynde uwes Levens te komen / als dus kaatbiglijck sonder eere u te laten sterben: maer ick en hadde u noyt toe-beroutot 't geene ick nu aen u bemerkte hebbe / dan wel eer ter contrarien: want ick meynde / soo gy my in eenigen noot gesien had / dat gy my daer upt verlost en u leven

booz 't mijne gewaegt sout hebben / ende niet gefocht en sout hebben my leet te doen / en om te bzengen / als ick nu gewaer ben getworden. Waer upt segt gy dit / vzaegde Troplus? Om dat ghy nu stracks my ende u selven wildet om-bzengen met die Mes / soo ick sulckis niet belettet 't selve niet vziendtschap van u genomen hadde. Och Pandzo lieve vrient / septe Troplus / gy moet my dat ten besten houden ende verbergen / want dooz d' absentie mijns Liefs / en het Visioen dat my verschenen is / ben ick bykans bukten verstant en memorie / ende en weet niet wat ick gedaen hebbe. Wel septe Pandzo aengesien 't leven u verdriet / ende pijnlijck is om d' absentie van Zesida / en my dooz 't verdriet 't welck ick u sie lijden / 't welck my oock een kerens in mijn herte is / soo en is 't niet nodig dat wy ons selven om-bzengen / maer laet ons 't samen trecken op onse vanden / die 'er soo veel hier bukten de Stadt liggen / en om deese doot wel pberigh zyn / en aldaer sullen wy sterben als vzoome Ridderz / onse doot oock dier genoegh verkoopen / en alsoo prijs ende eer behalen / daer wy dus doende niet dan eeuwigen smaet ende schande verkrigen souden / want ick bereypt ben met u te leven en te sterben.

Troplus de redenen spnes getrouwen vrients verstaende / heeft daer mede te vzeden geweest / ende hem belooft sijnen raed te volgen: En aldus is Troplus met grote benautheydt des herten en vol melanconien te bedde gaen liggen. Dpaphabus verstaende dat sijn Broeder sieck te bedde lag / is hy terstont na syn kamer gegaen / maer als hy aen de deure quam hoorde hy een geklag / dies hy stille bleef staen luytsteren / en hoorde dat Troplus tegen hem selven sprack: Och Zesida / Zesida noyt Jonckman en is 't gebeurt 't geene gy my doet / hoe moogt gy u hebben / die daer nu bukten ligt in een Cente / onder 't volk van waep-

wapenen / horende 't aller ure 't geroy des alarms / 't gebziesch der peerden / het ruisen der Zee / niet siende dan wolken / water en 't platte lant? och lieffste / hoe moogt gy blijde van herten zyn / als gy bedencken den angst en bezoeschheyt des herten / den welcken gy wel verskeret zyt (dooz uwe absentie) my te verselschappen? hoe moogt gy u daer in 't leger onser vanden by een deel doode stinkende lichamen onthouden / die so delictueuslijck en vzolijck alhier binnen dese schoone Stadt plag te triumpheren / en als een Godinne te verschijnen by andere Jonck-vrouwen / en my alsoo ongetrouwelijck verlaten in dese ellende ende grote miserie? so dat my de doot dupsentmael aengenamer is als 't leven / dies roep ick vzaecke over uwe Daer en ontroutwe Dpaphabus alle deese woorden gehoorde hebbende / is binnen gegaen / hem gelatende als of hy niet verstaen oft gehoorde en had / na dat hy hem vziendelijck en gezogt had / septe hy hem: Broeder Troplus / hoe zyt gy so zwarmwedig wat oorsaek oft reden hebt gy u te quellen oft te bedzoeben / ick weet wel dat u onse vanden noch de belegeringe alsoo niet ter herten en gaet / dat gy u selven daer in so sout ontfellen? wat isset dan dat u quelt? kan ick 't of peinant van u broeders remedieren? en hout het niet verborzen / of isset / een geringe sake / laet lopen ende en quelter u niet mede / op dat dese siekte u niet beltere in desen soeten Lenten-tijt (die alle bomen / landen hoden en krupden verciert) onsen vrant te besaeken / sijnde 't verstant na om / maer laet ons naer onse gewoonte die aenbalten / en te kennen geben dat onse herten niet en verfloutwen / maer sterker ende lustiger worden. Og Dpaphabus mijn lieffste Broeder / 't hert is goet / maer ick duchte dese siekte my dat belten sal. Doe septe Dpaphabus / wilt gy niet mede te belde? gy die de eerste plag te zyn / ende u van uwe

vanden dech ontsien / die booz u dzzbende dooz u kloechheyt als de vanden die gejaegt worden / en ruyntte onder hun plag te maekken / dat waer jammer: daerom maecht eenen moet / en laet alle verdriet en quellingh varen / want mozgen heeft Hector ons gedaghtbaert om upt te vallen en de vanden te gaen besaeken. Troplus dit horende / heeft hem in sijn bedde op-geregt en septe: lieve Broeder al is 't dat my dese siekte meynt neder te houden / dat sal niet geschieden / want al mijn begeeren is den vrant 't hooft te bieden / en sal hem betwijfen dat mijnen pver om hun om te bzengen niet vermindert maer vermeerderd is. Dpaphabus wel verstaende wat hy daer mede meynde / sy tot hem: doet alsoo / hout ons geselschap en hout u kloechelijck rot morgen toe: en alsoo is Dpaphabus van hem gegaen / seggende tot hem selven: och Troplus myn lieffste Broeder / waer hebt gy sulckis aen den Goden verdient / datse een vziendinne toe-geschickt hebben van so kleynen staet / en die so luttel om u geest gy die een koninckis Sone zyt / vzoom en edel van geslachte / en stout in de wapenen och mijn hert beklaget u ongeluck: en die sprak hy so luyde / dat 't syn vader koninck Dpamus hoorde / die welke hem vzaegde wat hem derde / ende waerom hy aldus klaegde? Dpaphabus antwoorde den koning: Heer vader / d' oorsake mijns klagens is om Troplus onsen Broeder die sieck te bedde ligt / alsoo ick heden upt sijn eygen woorden verstaen hebbe / dooz de lieffde van Zesida Calcus dogter die hem vzaegeert / en (so 't schijnt aen sijn woorden) een ander behoren heeft / om welke oorsaeck hy hem selven ter doot toe quelt / soo dat ick niet weet in wat manier en men hem soude mogen te vreden stellen / hy en weet niet dat ick 't oft pmanant wete / want ick heb al sijne redenen verstaen en gehoorz / bukten de deur van sijn kamer staende / en als hy

sijne klag-redenen voleynt hadde / gink ik binnen als of ik nergens van en wiste / en vzaegde hem of hy moogen niet mede te wilst wilde / waer op hy antwoorde ja / en dat hem de sieckte dat niet beletten soude / maer dat hy de vbanden soude doen geboelen liefde die hy hen toe-droeg / waer uit ik verfont / dat sijn voozmenen was hem so bezre onder de vbanden te begeben / ende die soo te tracteren dat hy 'er niet lebende van keeren en soude : hierom liefste vader st'c eenige ordze dat hy geholpen woort / endatmen hem desen fantafze upttet hoeft verziybe.

Coninck Pyramus was bedzoekt ober de sieckte sijnz Soons Tropli / ende bebal dat men van stonden aen hem alle de geneuchte aen doen sonde die men konde bedenken / ende dat men een deel edele Jonckvrouwen by hem soude laten komen / om hem dese liefde te doen vergeten / 't welck terstont volbzacht wiert / soo dat by hem quamen Helena / Cassandza en Palerena met andere schone Jonckvrouwen bedziende alderhande geneuchte / om hem te verquicken en te verheugen / d'eene met singen / d'ander met spzingen / de derde met spelen / en elk een so als sy hem best meyneden te vermaken / ende terwyl sy dus vzoelijek waren is Cassandza by hem aen 't bed gekomen / tot hem seggende: Och liefste vzoeder Troplus / moeten wy u dus sien quellen om de liefde van een vzoetw-Persoon / daer der so vele schoone binnen Tropen zijn / die u liefde niet verachten en souden / maer hen geluckig soudent agten van u hemint te wesen ? daerom Troplus mijn liefste vzoeder / dewyl my bekent is dat dese uwe sieckte ende quellunge van Minnen komt / ende sy u veragt die gy verhooren hebt / ende om dewelke gy aldus treurt / so bid ik u een ander (uw weerdiger als sy) te verklefen / of ten minsten haer upt u herte te stellen / en die soo luttel en min te achten

als sy u doet / en also sult gy u selbe een grote gerustheyt en u vader en vzoeder (die groteijks ober uw ziele bedzoekt zijn) als oock al u vzoeders / en ons grote vzeugt aen doen. Troplus hoorende sijn Suster Cassandza dus spzeeken / wildet haer ontgeben en loochenen / dat de liefde geen oorzake sijnre krankheyt en was / maer natuerlyke sieckte / ende begeerde aen haer ; dat sy daerom van sulchs zwijgen soude. Och vzoeder sepde Cassandza / waerom wilt gy 't vooz my verbergen ? Niemand anders als vzesida Calcas Dochter / is 't die u dit lijen en veroziet aen-doet / waer ober ik te meer bedzoekt ben / waer zy noch van koninklijken stam als gy zijt / maer sy die niet weert is om te dienen / dat kan ik niet vergeten. Troplus antwoorde : Cassandza / ueggen wijsheyt heeft u dickwils daen salen / gelijk 't nu hier oock doet / want waer 't alsoo als gy segt / meynit gy dat my vzesida ontvoert souzijn ? geen sintz / al souder gants Tropen van gewaegt hebben / wat soude my meer gelet hebben als Paris mijn vzoeder / daen hy Helena ontchachte.

En of 't schoon so waer als gy segt / dat dese vzesida (die gy dus veracht) dooz haer schoonheyt my tot haer liefde getrocken had / dunckt u dattet soo een Engel niet en meriteert ? Ik segg ja / een meerder Personagie als ik / en gy moet weten dat de kroon haer beter passen sou als u of uwz gelijk. Dat mogt wel wesen sep Cassandza / maer sy is 'er niet van gekomen. So gaet dan van hier (sepde Troplus) met u blameren / want al u benseleerz heeft niet te bebuden. Alsoo is Cassandza met een deel Jonck-vrouwen upt sijn kramer ge-gaen. En Troplus is metter tijdt weder op de been geraecht / en heeft sijn verdziet so op de Griecken gewooken / dat het verben van sijn lief hun duer gestaen heeft / als gy hier na noch horen sult.

Hoe

Hoe de Troyanen , 't Be-

stant uyt zynde , de Griecken bestreden hebben , wesende den levenden stuyt , in welke vele grote Heeren zyn gebleven , en Dyephebus doen ter tydt Diomedes Wapenen verkregh.

Het XXVI. Capittel.

Als nu 't bestant van drie maenden om was / so hebben die van de Stad hun vbandt niet lang laten rusten / maer Hector heeft sijn volck toe-gerust / en dat in scharen gedept / ende ober pder een Neptzman gestelt / om oydentlijk malkander te volgen. Hector nam d'eerste / Dyephebus de tweede / Paris de derde / en so voozts alle vervolgens.

Van de Griecke zyde had koning Menelaus d'eerste schare / onder hem Diomedes / de tweede Achilles / de derde koninck Fantippus / de vierde en voozts d'andere na d'ordinantie van Agamemnon.

De scharen dan aen beyde zijden in ordi- nantie staende / is Hector vooz upt gereden met de spne / die hem kloechelick volgden / en den eersten die hy ontmoete / was koninck Philix / den welcken hy in 't aen-komen soo stact dat hy van den Paerde doodt ter aerden viel / het welck koninck Fantippus verstaende / die sijn Hebe was / is hy Hector met geweld aen-g-vallen / meynende sijnz Goms doodt te wreken / maer de daedt en was so goet niet / als wel was 't herte ende gemeedt / want na dat hy tegen Hector wat boet gehouden hadt / soo heeft het Hector ten lesten verdzosten / dat hy soo lange tegen een Man doende was / ende toornigh wordende in hem selben / heeft hy hem den eenen slag op den anderen ge-given / so dat hy hem oock sond om sijn Gorn geselschap te houden. Achilles verstaende den doodt van dese twee koningen / was daer ober seer bedzoekt / en vermaende de Griecken datse de doodt van dese twee koningen wrecken wilde / ende hem na volgen soudent / 't welck sy wel dapperlijck de-

den / want sy dzebe de Troyanen tot by de Stadts-muren toe / dooz dien Achilles twee grote Heeren om-gebragt hadde / die den Troyanen tot hulpe gekomen waren / en om dat Hector seer in 't Wengesige quetsi was : maer alsoo Hector op de muren der Stadt sag Heruba / Helena / en dat hy met de Troyanen hadde moeten wjcken / riep hy sijn volck toe / datse Couragie soudent hebben / en lieber in den krijgh bli- ven wilsten als met schande blieden. Ende vooz henen rijdende / ontmoet hy koninck Odemon / Achilles zwager / den welcken hy soo trefte / dat hy hem doodt ter aerden wierp. Achilles dat siende / wert daer ober seer toornigh / en rect op Hector met geweld dat hy hem 't harnas dooz-stact / dog en quetsi hem niet / maer Hector is hem toe-geschoten / ende sloeg hem so dapperlijck / dat hy sijn Helm in twee stucken / en de wapenen van 't lijf sloeg / ende sepde hem : O Achilles / Achilles / gy foccht my alrijt 't ontmoeten / maer gy sult u berder 't noch binden. En eer Achilles konde antwoor- den / quam Dyephebus met een deel vzoeders / en schepdense van malkanderen / en bede sijn beste om Achilles te verstaen / maer Achilles had so goeden bystant / dat hy hem mit misdoen konde / dog Dyephebus sloegh so geweldelijck onder de Griecken / dat hy 'er sonder ophouden meer dan vijftig ombzagt / en die met sijn volck op de blugt vzagt : maer hun quamen te hulpe Coninck Menelaus en Diomedes / met een deel vzoeders volck / en van der Troyanen zyde Coninck Menon en Polixarnas / met een deel gewapende vzoeders / en daer gink den strijt wederom alsoo aen als of hy eer se begonnen hadde / so datter veel aen beyde zyden bleven / en Diomedes debee soo veel septen van wapenen / ter liefden van zijne uptberiorene vzesida / dat hy veel Trofa- nen ombzagt / en hem selben heel vermoep- de / soo dat hy wat unt den strijde ginc om

H 2

hem

hem wat te rusten / en lepde syn wapenen
neffens hem / 't welke Opephebus gewaer
woyden / is hem gebolgt / en heeft hem
syn Wapenen af handigh gemaeckt / niet
tegenstaende / dat Diomedes hem kloech
te weer selde / maer te vergeefs / want so
hy niet geweken hadt / Opephebus soude
hem mede gebangen hebben. Opephebus
sont deese Wapenen in bewaender handt
na Trojen / en weder ten strijdt rijdende /
heeft nebens Hector so veel vroomigheden
gedaen / dat de Grieken bligten moesten /
alwaer Achilles van Hector soude geban-
gen zyn geworden / haddet Coninck He-
lamon niet gedaen / en den Hertog van A-
chonen. Ende alsoo den avont aen quam /
zyn de Heeren van malhanderen gesche-
den / ende de Trojanen zyn niet eeren na
Trojen gheert / principalk Opephebus /
vooz de welke men Diomedes wapenen
vzoegh / die hy verkreghen hadde.

Hoe Troylus gesien hebben-

de de Wapenen van Diomedes, die Dyephebus
zynen Broeder mede brocht, daer door geheel
ontlielt wert.

Her XXVII. Capittel.

Als nu de Trojanen met grote tri-
umphe binnen der Stadt quamen /
en vooz Opephebus de Wapenen
van Diomedes gebragen wert met groot
geluyt van Trompetten en Claroenen / in
teeken van Victorie / so heeft Troylus in
zyn kamer zynde / dit geruchte gehoozt /
en Pandzo verzoeght wat 'er te doen was /
Pandzo vernomen hebbende d' oorsaecke
deser triumphes / septe hem dattet Opephe-
bus was / vooz den welchen Diomedes
kostelike wapenen gebragen werden / die
hy in den strijdt verkreghen hadde. Troylus
dit verstaende / is vooz-gekomen / ende
vzoegde waerse waren. Pandzo septe : sy
komen herwaerts aen. Troylus siende syn
nen Broeder / is hem te gemoet gegaen / en
siet hem vromdelike welckorn / waer als

hy 't Wapen-kleet besagh / soo wert hy ge-
waer 't hengsel / 't welck hy Bysida gaf /
als zy van hem upt Trojen ging / vries hy
septe / wat wozt ik nu gewaer / nu bevinde
ick dat mijn Diiden my niet gelogen / noch
gefalsjeert heeft / maer dattet maer al te
waer en is / Opephebus vzoeghde hem :
Broeder wat let u ? Troylus antwoorde
hem : Ick sie aen dese Wapenen / 't geene
mijn hert ende gemoet geheel ontlielt / soo
dat ik moet gaen rusten : Adieu Broeder /
de Goden vermeerderen u Eere en Victo-
rie. Ende u (septe Opephebus) moeten se
gesontheyt ende stercktheit geben. Alsoo
is Troylus weder na syn kamer ghekeert /
en hem op 't Bed werpende / heeft hy syne
klagten weder op een nieu begonnen / seg-
gende : o Bysida / Bysida / waer heb ik 't
aen u verdient de quellagie ende den hert-
zweer die gy my aen-doet ? Mine opre-
te en trouwe liefde 't u waerts moet die be-
loont worden met sulcken ongetrouwige-
heyt ? Is dit de trouwe liefde die gy my
sepedt toe te bragen / so dat niet als de doot
ons soude schepden ? Sijn dit de belofte en
reden die ghy my dedet in 't schepden upt
der Stede ? Ick sie nu wel dat een ander al
mijn geluck besit ende in-genomen heeft.
Og Pandzo / nu heb ik bebonden dat mijn
Diiden niet ydel ofte vergeefs is geweest /
maer heb aen de Wapenen die mijn Broe-
der Opephebus verkreghen heeft / van Dio-
medes sien hangen 't hengsel / 't welck ick
haer gaf in 't afschepden aen de poorte / om
datse my daer by gedencken soude : Wat
kan men daer upt verstaen / anders dan
datse haer selven geheel Diomedem over-
gegeven heeft ? Wie sal hem van eenige
vrouwe betrouwen / dewijl sy my so vals
heeft bedrogen / die ter goeder naem en
saem stont ? Pandzo antwoorde hem : O
Troylus ! dese vleysenheyt van mijn Nigt
gaet my so ter herten / dat ik nu wel wilde
dat my de doot van hier haerde / ende ten
ware

ware ick sochte u by te staen en gedienslygh
te wesen / ick soude dooz de schande die sy
ons aen-doet / so beyre upt den Lande trec-
ken / dat ick van haer niet meer hooren en
soude / en ick bid de Goden datse haer straf-
fen ober haer ontrouwicheydt. Troylus
septe : Och Pandzo / gy zyt my te meer
getrouwt / als zy my mitrou is / hadse an-
ders geen suweel om Diomedes te geben /
als dit hengsel ? Maer sy heeft 't tot mijner
soijt gedaen / so sal ik nu u raet doen en ten
strijde gaen / en soo ik Diomedes kan ont-
moeten / sal ick hem mijn gunst doen ge-
woelen / en so ick hem kan ombzengen / soo
scheelt wy niet / wie my van kant helpt.
Alsoo was het booznemen van Troylus
om Diomedes 't onder te brengen / doch-
ten heeft de Goden niet behaegt / gelijck
gy hier na noch hooren sult.

Van de achtste Strydt, in

welcke Hector verradelycks van Achilles doorsee-
ken wert.

Her XXVIII. Capittel.

Delste strjdt gepasseert zynde / in de
welcke veel Koningen en Princen
aen bepde zyden gebleven waren /
hadden de Grieken ver sagt dertigh dagen
bestant / 't welck hun gegunt was. Onder-
tussen werden weder zpts de doden begraven /
en de gequetste genesen. Als nu de der-
tig dagen om waren / en Hector 's anderen
daegs met zyn volck meynde upt te rijden /
soo vzoemde Andromeda Hector's huys-
vrouwe / dat haren Man na de strjdt reet / en
dat hy daer omgebragt wert / waer van sy
wacker toert / en wreende / biddende Hector
votmoedigh dat hy die dag wilde laten
passeren sonder upt te trecken / waer ober
Hector haer bestrafte / en septe : dattet den
wijfen niet en betaemde op vzoomen of vl-
sioenen te agten. Deses niet tegenslaende /
is Hector's Wif vzoegh op-gestaen / en

ginch by den Koninck Pyramus ende de
Koninghine / en badt hun datse Hector be-
willigen souden dien dagh niet upt te trec-
ken / 't welck Pyramus haer beloofde / ende
is terstont by 't volck gegaen / en heeft die
by scharen geordineert / d' eerste gelepde
Paris / de tweede Trople / de derde Ene-
as / daer na Polidamus / Koninck Serpe-
don / Koninck Epistrophus / ende so boozts
alle de Obersten / en als sy alle beerdig wa-
ren / heeft hyse ter Stad upt laten gaen na
de Grieken / dewelke alrede in oiden ston-
den / maer Hector heeft hy belast / dat hy
dien dagh niet upt trecken en soude / doch
Hector wetende dat dit syn Wif's bedrijf
was / en heeft op 't verbodt syns Vaders
niet gepast / maer dede syn Wapenen lan-
gen en hem die aen doen / 't welck sy huys-
vrouwe gewaer wozynde / is hem met haer
jongste kind in den arm hebbende / te voet
geballen / hem biddende met gezoongen
handen syn Wapenen af te leggen / en al-
leenlyphen dien dagh in de Stadt te blijven /
ende alsoo hy haer dat ontsepte / viel sy vooz
syn voeten in onmacht / ende weder wat
bekomen spnde / septe sy : Dewijl gy u
mijns dan niet ontfermt / so hebt dan me-
delijden ober dit suppende kindcken / en u-
wen outsien Soone / op datse met hunne
Moeder metter doot niet en vergaen / ofte
in vzeemde Landen desen moeten : Maer
Hector wilde syn booznemen niet na-laten /
en nergens na horen / maer springende al
gewapent op syn paert / reet hy na de stad-
poorten om de Trojanen by te staen / ende
Andromada liep met gescheurde kleecken
na Koninck Pyramus / en vallende vooz
hem te voet / bad sy hem dat hy Hector dog
niet uptter Stad sou laten trecken / ende de
Wapenen af soude doen leggen. Doen sat
Pyramus haestelike te paerde / rennende
na Hector heeft hy hem achterhaert / regt
alsoo hy upt de Stad wilde rijden / en val-
tende syn paerde by den toorn / bezwoer hy

hem met schrypende oogten by de kragt
hunner Goden/ dat hy niet wtrijden sou.

Hector siende sijn Daders tranen is'er
door wat beweegt geweest/ en is met hem
wederom gekeert/ hoe wel sulchs tegen
sijn dank was/ en leyde sijn wapenen af.
Hier-en-tuffen waerter dapper van beyde
zyden gevochten/ en Troilus en Polime-
des ontmoeten malkander/ aen welkers
slagen men wederzijts haer genegenheyt
konde bemerkten/ want een van beyde sou
gesnevelt hebben/ hadder Coning Me-
nelaus niet tuffen gekomen/ die hem ter-
stont tegen Coning Miserus van Phry-
giën begaf en hem van 't peert wierp/ en
sonder 't ontfet van Polidames souden hem
gevangen hebben. Doen quam Celamon
Apar/ en stak Polidames van de peerde:
maer Troilus maekte dat hy weder te
peerde raechte. Doen quam Paris ten
sijde met sijn Volk/ en daer tegen Achil-
les met de sijne/ die de Tropanen so over-
bielen/ dat sy die deden wijken: ende alsoo
Margariton/ een van de Conings Prya-
mus Dasterden/ Achilles meynde te van-
gen/ so verweerde hy hem so kloek/ dat hy
Margariton dood van 't peert sloeg/ doe
verloren de Tropanen nog meer de moet
soo datse niet tegenstaende 't gebel van
Troilus/ Paris ende Dastert-broeders
te rug gedreven werden tot by de Stad/ in
welke sy 't doode lichaem van Margariton
deden boeren. Als Hector vernam dat
Margariton dood was/ en wist wie het
hem gedaen had/ so heeft hy hem met haest
gewapent en is ter Stad uptgereden/ al-
eer 't sijn Dader of paman van sijn vrien-
den gewaer wiert/ en in 't aen- komen
het sloeg hy in sijn hittige gramschap twe
Hertogen en vele Ridders/ daer door de
Tropanen wederom moet schepten en de
Grieken wijken moesten/ wantse al booz
Hector bloden/ en Polidames wiert van
de Grieken gevangen/ maer door Hector's

hjonigheyt weder verlost/ die een mach-
tigen Prince Uclides genemt versloegh
met veel andere. Als Achilles sagh dat
Hector veel edele mannen versloeg/ nam
hy booz Hector om te bezegen/ siende dat
de Grieken geen victorie beechten of be-
haelen souden/ soo lange als hy in 't leven
waer: en alsoo Achilles den Tropanen sijn
sterkte oock dede gevoelen/ so ontmoete
Hector den Hertoge Polimides die van
veere landen in Grieken gekomen was/
ter liefden van Achilles/ verhopende een
van sijne susters te krijgen/ maer Hector
heeft hem de moerte afgenomen/ want hy
hem aldaer versloeg. Achilles die gewaer
werdende/ is wederom op Hector geval-
ten met grammem moede/ maer Hector
hem siende komen/ vergramt zijnde om
dat Achilles hem alrijt ontreit was en
sijn doot sogte/ heeft hy hem so dapper an-
geballen dat hy hem seer gequetst van den
paerde sloegh/ en liet hem daer als verwon-
nen liggen/ maer had hy hem booz doot-
geslagen/ so en soude Achilles hem kortse
daer na niet gedaen hebben: want alsoo Achil-
les in sijn Tente seer gewont gebragt
was/ sijn wonden verbonden waren/ ende
weder gewapent was/ soo is hy weder na
de Batalie gereden/ soekende ober-al Hector
om hem om te bezegen/ 't waer met ere
oft onere. Ten lesten heeft hy gesien/ dat
hy eenen Griekischen Koninck ver slagen
hadde/ met welke Hector doende was/ om
die te hebben ende na Tropan te senden/ 't
welck hem qualijk bequam/ want alsoo hy
buckte en hem upten zadel ligte/ om beter
by de wapenen te konnen geraecken/ soo
heeft Achilles hem van achteren (daer hy
hem bleot sag) de Lanse in 't lijf gesteken/
datse booz upt quam/ en hy doot ter aerden
biel. Het welke Koninck Menon gewaer
wordende/ was hy so onpatientig/ dat hy
Achilles wel soude verscheurt hebben/ en
tot hem rijdende/ seyde hy hem: gy Derra-
der/

der/ dat seyt dat gy daer soo schelmelijken
volbracht hebt/ en sult gy geen anderen
vertellen/ maer sult loon na werck ontfaen/
die geseyt hebbende/ heeft hy hem soo won-
derlyk aen-getast/ dat hy hem van 't peert
sloeg/ soo dat hem sijn Dolch booz doot in
sijn Tente droegen. Desen niet tegenstaen-
de de Tropanen hunnen Obersten verloo-
ren hebbende/ hebben hem op- genomen/
en met grote droefheyt in de Stad gebragt/
alwaer sy genoegsaem van den Grieken
toe gebreven werden/ die doen wederom
na hun Tenten keeren/ verblijt zijnde dat
hun principaelsten Dpandt overleden was.
Aldus wiert dien hjoemen ende kloeken
Hector veradelijk vermoort/ ende omge-
bragt/ dien het noyt verdrooten en had van
's morgens totten avondt te bechten/ geen
verbaert heyt in 't lijf en hadde/ noch geen
mensch en ontsagh/ daerom behoort hem
niemand op sijn macht of sterkte te verla-
ten/ noch den goeden raed sijner Vrienden
te berachten: want had Hector sijn Su-
ders en Vrienden raedt gevolgt/ dat onge-
luck soude hem doen niet ober- gekomen
hebben: maer wy sullen nu van d' Oorloge
wat zwiigen/ en spreken van de begraving
van desen vromen Campioen/ en vanden
rouwe die ober hem gemaecht wiert.

Van de groote Rouw, die

om Hector gemaekt wert, en hoe Koning Prya-
mus ter Eeren van zynen Soone een gouden Beel-
dede op- regten: Ende van 't Bestant dat tusschen
hem en de Grieken besooten wert.

Het XXIX. Capittel.

Als Hector aldus dooz- sicken in sijn
Daders hof gebragt was/ is daer so
deerlyk gehuylt dattet erbarmelyk
was om te hooren/ want den ouden Prya-
mus siende sijn liefste Soon ver slagen/ was
so onpatientig dat hy hem selven het hooft
upt 't hooft en den baert trock/ en biel op 't
doode lichaem sijns Soons in onmagt/
soo dat hy oock mede sijnen geest aldaer ge-

geven soude hebben/ so sijne Vrient en hem
niet daer van getrocken en hadden/ ten
waer gock niet te beschrijven den oberma-
tigen rouw zyner Moeder/ de Broeders en
Susters die sonder ophouden kermden/ be-
klaegden en beweenden/ d' een haren So-
ne/ en d' ander hunnen Broeder: maer be-
van al Andromada zyn Hups- vzwoutwe/ die
ontroostelyk was/ soo dat men haer in de
Tranen soude gewasschen hebben/ ende
wel thien mael in onmagt biel: Somma/
't geklagh en gekerm was so groot/ als of
de hele Stadt verdestruert ware geweest:
want Hector was hunder aller troost/ en
van elck een wel bemint: Het beklag/ ge-
kerm ende getween zyner Ouders/ Wijs/
broeders/ ende susters en hiel niet op/ dagh
ende nacht/ ende duerde soo lange/ dat het
Lichaem stinckende sou gewo- den hebben/
maer den Koninck Pryamus die het Li-
cham lief en weert was/ dede 't selve balse-
men/ ende liet maken in den Tempel van
Apollo/ een schone sepeltuere/ verheben op
bier mar mere Calamm: n lustig gedraept/
en op elcken hoek van de Sepeltuere eenen
gouden Engel/ de Combe was van wit-
ten sijnen blinkende Cristale/ in de welke
Hectors Lichaem gelept wert/ clierlijchen
toe-gerust/ en de Doctoren hadden in sijn
Hooft gesteecken een kleyn Daetken met
Balsam/ het welke soo kostelyk gemaekt
was/ dattet al de leden dooz trock/ 't welck
sy dikwils ververstien. Boven aen 't hooft-
epnde der Comben/ stont een Conincklijche
Kroone verheben/ ende neffens hem sijn
zweert en wapenen: Boven dese Combe
liet den Koninck stellen een Conterseptel
van sijnen goude/ na Hector's gelijkenisse
en stature/ hebbende een bloot zweert in de
hant/ staende na den Grieken/ mettel wel-
ke hy die scheen te droeygen. En boven de
Combe ordinerden de Konsteners een
bzandende Lampe van sijnen goude/ die
groot licht van haer gaf/ alsoo dat men
Hectors

Hector's lichaem perfectelyk dooz't et is sal in de Tombe sagh liggen. Dat alles alsoo gedaen synde / oordneerde den Koning noch eenige Priesters (die hy met Kranten en Inkomens genoegh bezogde) om dagelijcks vooz synen Soone te bidden en sacrificie te doen. Delwijse die van de Stad aldus doende en bekommert waren met de Begrafsnisse van den vromen Hector / so heeft Agamemnon by hem ontboden de Koningen en Oversten van Grieken / en als die by hem waren / sprack hy tot hem aldus : **Mijn Heeren en getrouwe Vrienden / al is 't dat wy redenen en oorzake hebben onse Goden dagelijcks te loben en te danken over onse Victorie / dewijse den principaelsten onser Opanden doot is / soo is nochtans mijn goet-duncken / dewijse vele van onse principaelste ook doot en gequetst zyn / dat wy aen onse Opanden wederom wat tijds van bestant versoeken / soo mach Achilles daer-en-tusschen met de andere gequetste kloecht en gesont worden. Den raede van Koninck Agamemnon doecht hun allen goet / en sone tot dien eynde aen Koninck Pyramus om twee Maenden bestant / het welck hun geconsenteert ende 't samen bestoten wert. Gedurende dit bestant / quam daer meer jalouse tusschen Palamides ende Koninck Agamemnon / want Agamemnon verstaen hebbende dat Palamides over syne Kegeringe gemurmuereert hadde / heeft hy alle d' Oversten by een ontboden / ende geseyt : **Op Woosten / Koningen / Hertogen en Vrenen / daer is niemant onder u-lieden oft hy wert dat ick nu den tijt van by-na ses Jaeren desen zwaeren last der Dozloge / of immers de heleydinge deses Leger's ghadt hebbe / 't welck ick tot noch toe geern gedaen hebbe / en hebbe my nergens in 't soecken gemackt / ende hebbe den Goden te danken dat hy niet qualijck gesurcedeert is / so dat ick verhoope dat my niemant sehande over mijne Kegeringe****

sal welken metter waerheyt na te seggen. **Du also dese Dozlog u-lieden elk in 't particular soo wel aen gaet als my / ende ick lange genoegh in dese sozge ende last gesceken hebbe / so is mijn vriendelijck begeeren / dat gy-lieden alle my hier van ontlaet / en desen last een ander op - legt / den welken Palamides (na myn duncken) 't qualijck gelijken en soude / ende ick gebe hem mijne stemme / gy-lieden meugt nu onder mal-kanderen spreken / oft gy eenen bequamer daer toe weet. De Griekische Heeren verstaende de redenen van Agamemnon / hebben hem t' samen beraden / waer van de sommige gewilt hadden dat Agamemnon in syn Officie gecontnuereert hadde / dien de complexien van syn Volck bekent waren / maer andere seyde / dat hy sulck niet soude willen doen / ende dattet oock te lastig was vooz een / soo lange sulcken Leger te regeren / en daerom Palamides (dien hy bestemde) soude aen-nemen / want so men een ander daer toe verkiest / soo moegt Palamides hem ontfstellen / denckende dat wy hem bertwerpen ende niet genoegh daer toe en kenden. Also hebben sy met Koninck Agamemnon gelijckelijck bestemt / dat Palamides vooztaen de Kegeringe en 't gebiedt over hun alleen soude hebben. En hebben Agamemnon hooghlijcks zijnes goeden ende getrouwen dienst-halven bedanckt / den welken Palamides by der handt nemende / heeft hem in zijnen stoel geset / en het bevel geanspozereert ; maer wie in desen handel wel te vreden was / soo was 't Achilles niet / die siek te bed lag / seggende dat Koninck Agamemnon bequamer daer toe was als Palamides / doch om dat sy 't al bestemt hadden / liet hy hem genoegh.**

Van den negenden Strydt,

in den welken den Koninck van Persen met veele andere groote Heeren verslagen werden, ende hoe Achilles geduyrende 't bestant van drie Maenden op Pollexena verliest wiert.

Het

Het XXX. Capittel.

Het bestant van de twee Maenden om wesen / hebben de Grieken niet ver sozt als oock noit van te voren / om de Stad van Trojen te bestozmen ofte bespziigen wetende / datse met geweld daer aen niet en hadden / maer die met lankheyt van tijde ofte listigheyt moesten krijgen

Sy hebben oock niet behoefte de Tropanen upt te locken / dewijl sy hen altijt van selfs genoeg toe quamen : maer soo haest 't bestant upt was / hebben se hun altijt op hun horde gehouden / verwachende den Tropanen / die nimmermeer den eersten dag na 't bestant / lieten dooz by gaen sonder uit te vallen / want Koninck Pyramus pverdig sijnde om te wyken den doot van Hector synen Sone / is selve upt getrocken met 2000. Ridders / na dat hy sijn Volck by scharen gedelit had / waer van hy d' eerste Dyphebus bevolen heeft / Croilus de tweede / Paris met den Koninck van Persen de derde / de vierde Mepolaus / ende so vervolgens / Eneas en Polidamus / so dat (na 't beschrijven van Darius) als doen upt Trojen trocken hondert en vijftig duysent Ridders. Pyramus met sijnen Sone Dyphebus sijn de Grieken (die hem verwaagte en in ordinaantie stonden) aengevallen met geweld / die de handen op de rugge oock niet gebonden hadden / so datter vele aen beyde zijden met dese ootmoetigh doot en ver slagen bleven / want Koninck Pyramus als half rasende dede de Grieken geboelen dat hy Hector's Bader was / eensdeels dooz 't geweld ende sijne sterkte / als oock dooz waerlijghheit / want hy onder de Grieken een straet maekte / als of het Hector sijne Sone selfs had gewerst / ende brogter seer vele met sijn Bastert Sonen om / die hem altijdt ontrent waren / maer doen hy aldus onder sijn vbanden doende was / is Diomedes met een deel Grieken om-getogen / om de Tropanen van agter

te obek-ballen / ende van de Stad te kercken 't welke de de Trojanen gewaer wozyende / hebben hun wijfelijck een deel na hun omgekeert / en Diomedes vromelijck wederstant gedaen / die ter lief den van zyn Vredida hem oock seer vromelijck doozogh / ende heel veel Tropanen versloegh. Koningh Serpedon versloegh aldaer den Koningh Mepolanius / die te voet zijnde vele Grieken om-brocht. Den Koninck van Persen ontmoetende Mevelaus en den Hertogh van Athenen / is hun beyde met kloekheyt aengevallen / maer sy twee hebben hem ten lesten van 't Paert doot geslagen / en na hun tenten gefonden / daer dooz de Tropanen wijken moesten : maer Paris verstaende dat den Koning van Persen doot was / is met sijn volck de Grieken so aengevallen / datse gedwongen waren na hun tenten te vluchten. En dooz dien de Sone onder ging wierdense niet ver volgt / maer reden victorieuslyk na de Stad / alwaer verhaelt wierde de vromigheyt des Koning Pyrami / die dien dagh de meeste eer behaelt had. 's Anderendaegs heeft Koningh Pyramus begeert dat men aen de Grieken bestant sou versoeken / en de twee Coningen haer Lichamen / dat de Grieken beyde toe-stonden. Ende Koningh Pyramus dedese beyde met heerlijkheyt begraven / en in een magnijfieke tombe leggen / tot danckbaerheyt van haer getrouwe diensten.

Onder dit bestant wiert de versackinge van Hector's doot gebiert in den Tempel van Apollo / 't welck 14. dagen duerde. Daer-en-tussen is Achilles ongewapent binnen Trojen gekomen / om Hector's Jaer-getp als oock de Stad te besien / want de Grieken mogten 'er vyz in komen / ende Tropanen (onder 't bestant) vyz in het Griekse Leger. En also Achilles in Apollus Tempel by Hector's graf was / siende de rouw die sijn Moeder / Vrouw /

Susters en Vrienden over hem bedzeven in 't verscheuren haer klederen / en 't hayt opter hoofden treckende / nam hy merck op de sneeu-witte handen van Pollexena / met welke sy haer gout-geel hayt opt den hoofde trok / daer doot hy medelijden had / en op haer verliefte wert: te meer / als hy haer witte zwanen hals en Edele contentantie aensag / en ten laetsten haer schoone Wengefigt / so dat hy hem selven vergat / en op haer bleef ster-oogen tot de Ceremonien gedaen waren / en de Vrouwen vertrocken / welke hy volgde so lang hy konde / houdende Pollexena altyt in 't oogh. En also met de liefde bevangen zijnde / is hy ter Stadt upt na syn tente gegaen / alwaer hy by hem selven begon te dencken op de volmaecte schoonheyt van de Princesse Pollexena; hoe hy 'er meer om dacht hoe hy meer ontoert wiert / gingh sonder eeten na bedde / in ter hy konde niet rusten hoe hy hem keerde of wende / dus sprack hy na dese ongewone alteratie: **O**ngeluckige Achilles! en veel ongeluckiger de upre doe ick binnen Trojen gegaen ben. **O**ch Cupido / hoe luttel acht neemt gy op de Personen / die gy op malhaer verliefte! moet gy u tyrannye over my gebuycken? my doende beklinnen die geene die met reden meer om mijn ongeluck dan om mijn voorspoet magh wenschen: Wat hoope van troost kan ick hebben / dewijl ick haer Broeder so oneerlijck om-gebragt hebbe? daerom ben ick gedwongen de liefde met geweld tegen te staen / of ellendiglijcken te vergaen. Aldus beklaghe Achilles syn ongeluck / bedenkende nu 't een / dan 't ander; ten lesen nam hy vooz de Fortynne te versoelken / en aen de Coninginne Hecuba te senden / om 'er Dochter ten Houwelijck te versoelken: en so hem dit mislukte / soo verwachtte hy een ander middel / dooz dewelcke hy haer tot syn Wefste verhoopte te verhoeygen.

Hoe Achilles een Brief font

aen de Coninginne Hecuba, om haer Dochteren Houwelijck te hebben, en van 't Antwoordt dat hy verkreegh.

Het XXXI. Capittel.

Achilles de nacht met kermen en klagen aldus over-gebragt hebbende / is smozgens vooz op-gestaen / en volgende zyn leste besluyt / heeft hy een Brief aen de Coninginne Hecuba geschreven / in deser manieren:

ME-Vrouwe, hoewel ik genoegsaem versekert ben. dat myn tegenwoordigh schryven U L. grote verwonderinge by-bringen sal, als komende van de gene die gy met regt mogt houden voor uwe meeste Vyandt, nochtans vertrouwenwende op u voorsigtige Wysheyt en Deugt, en heb ick my niet ontsien U L. myn elende te verklaren, die my door Hectors doodt toe-gekomen is, daer door hy meer wraeck over my genomen heeft, dan of ick door handen van een syner Broeders vermoordt waer. Want daer Hector met eens te steruen is verlost, lyd ik wel rien doden in een uyre, 't welck ick verhoop door gunst der Goden haest een eynde hebben sal, ten zy ghy door uwe Deugt medelyden met my hebt: d'oorfaeck van myne katyvigheyt, heeft niet langer als van gisteren geduert, 't welck my wel een Jaer gedocht heeft; als ick in Apollos Tempel w. om de heerlycke Sepulture van Hector aen te schouwen, ende onverhoets de onvolprensene schoonheyt van U Dochter Pollexena gewaer wiert, die my so schichtig ingenomen heeft dat ik niet een uyr in rust ben: Daerom ik ootmoedig aen U L. versoecke myne misdaet (door d'oorlogh u aengedaen) te vergeven, en my te gunnen U Dochter Pollexena tot een wertige Huys-Vrouwe: Daer toe ick belooft weegh te brengen dat de Griecken met haer Leger van voor de Stadt sullen op-breeken. Ver-

vacht

wacht een gunstigh Antwoordt, bidde den Goden (Me-Vrouwe) datse U met u Hofgesin voor alle Ongeluck beschermen.

Den benauden Achilles.

Dese Brief gestooten zynde / heeft hy dien syn Wapen-drager gegeven / en belast de selve de Coninginne Hecuba in handen te langhen / en haer antwoort weder mede te brengen. Den Schilt-knecht is 'er nae toe gegaen / en aen 't Hof komende / heeft hy met groote reberentie de Brief aen de Coninginne selber gegeven.

De Coninginne Hecuba de Brief by 'er selven over-lesen hebbende / seide tot den Schilt-knecht 's anderendaegs syn Antwoort af te halen / wilde ondertussen met haer Man over de saek spreken / maer seg u Heer dat ick hem niet tegen sal zyn. Hier mede is den Schilt-knecht wederom nae Achilles gekeert / die een goet Antwoort verwachtte: Hecuba heeft haer Man de saek geopenbaert / nebens Paris en Phebus / ende den Brief laten lesen / ende als Coningh Ppamus hem daer op wat bedagt hadt / antwoorde hy aldus: Hoe sou 't mijn herte konnen verdragen tot een Schoon-Sone aen te nemen den genen die my ende de mijnen een soo dootlycken Pyant geweest is / ende my berooft heeft van den stock mijns Ouderdoms / ende 't licht mijner Oogen / mijnen waertsten Soone Hector; om wiens doot de Griecken meynen dat sy geheel ons Meester zyn: Doch om meerder verlies ende schade te verhoeden / ende mijn kinderen vooz in 't leven te behouden / en om in mijn oude dagen in ruste te mogen leven / so ben ick te vreden / dat hy Pollexena hebbe / op conditie dat hy eerst volbrengen sal / 't gene hy hier in 't leste van zyn schryben vermaent / ende maect dat de Griecken vertrecken / ende hummen Leger op-breecken / op dat wy dooz dusdanigen middel niet bedrogen en werden. Paris verstaen hebbende de reden zijnes

Vaders Ppami / was 'er ook mede te vreden / op conditie dat hy Helena altyt mogt behouden. Pphebus hoorende hunder beyder besluyt / en dat 'er syne Moeder de Coninginne ook toe stierde / en heeft 'er ook niet veel tegen geseyt / maer mede daer in bewilliget. En also Achilles bode om antwoorde quam / heeft de Coninginne Hecuba hem wel onthaelt / en de bewillinge haers Mans ende kinderen te kennen gegeven / doch op sulcken conditie als hy vooz gewent hadde / ende dat hy die hoe eer / hoe lieber soude vol-bringen. Den Schilt-knecht heeft Achilles sulchs alles getrouwelijck geboodschapt / die hier over seer verblijdt was / hoewel hem nochtans dese saecke niet wel en verginck / ende zyn leven daerom liet / also gy noch horen sult.

Hoe Achilles verfocht aen

den Griecken, datse wederom wilden keeren ende de Stadt verlaten souden, het welke hem ontfeyt wert. Ende hoe Agamemnon gesonden wert na Griecken om Vistalie, Munitie ende versterkinge van Volcke.

Het XXXII. Capittel.

Achilles dan heel verblijft synde over de antwoorde van de Coninginne Hecuba / heeft aen de Grieckse Heeren een vergadering verfocht / om hun te verklaren saken daer hun allen aen-gelegen was / vertrouwen hebbende datse syn raet geern aennemen ende volgen souden. Missen nu al hy - een vergadert waren / is Achilles op-gestaen / en synde midden onder hun / seide hy aldus: Gy Heeren / Coningen / Herten en Dozsten / daer en is niemant onder u-lieden / of hem is genoegh bekent de saken in wapenen die ick ter eeren onses vaderlandts alhier vooz Trojen bedreeven hebbe / van dewelcke ick genen roem en draage / of en verhaele die niet om daer doot verheben of gepresen te worden / dan alleenlyck op dat gy-lieden niet en sout dencken / dat het volgende propoost anders van

2

my

Wij niet bevrindent en woijt als ten besten / en niet uyt kleynhertigheyt of vreesse. Dit is dan mijn seggen / dat 't my dunckt een grote slechtigheyt te wesen van ons allen / dat wy hier dus lange blyben liggen verlijtende onsen tyt / volck en goederen / in groot ongemak / so wijt en verre van ons Lant / het welke daer-en-tussen van eenige onser Spanden soude mogen ober-ballen worden / zijnde hier met meest onser magt / en dit alleen om wederom te hebben een Vrouw die wel te vreden is te blyben daer sy is / en daer-en-tegen hebben wy by ons Erione / daerom indien gy keden alle mijnen raet volgen wilt / so sulden wy weder na hys keeren / en ons genoegen laten met d' eere ons van den Goden gegunt / en hebben so vele uyt-geregt / en ons so wel geuzoken / dat de Trojanen hun niet veel sullen kommen beroemen van haer Victorie / want den meesten deel hunder byomere Capiteynen in den strijt gebleven sijn / hoewel oock niet sonder onse grote schade en verlies van vele onse Medebroeders / en tot veel hooger eere en sullen wy niet geraeken / want de Stadt is booz ons onwinnelyk met geweld / so dooz hare sterchte / als dooz de veelheyt des Volcks daer in zynde / soo dat langer alhier te blyben liggen ons groote schade sal wesen / te meer / om dat wy den Spandt nimmermeer gaen besoecken hem tot ons laten komen / als oft wy ende niet sy - keden begeren en waren.

Achilles spne reden voleynt hebbende / heeft daer mede gezwegen / en verwacht d' antwoorde van de andere Grieckse Dozzen / dewelke hun daer op beraden; sommige waren wel van sintz als Achilles om op te beekken en te vertrecken / maer de meesten deel van d' andere niet / die het eynt van dese Dozloge wilden sien / of daer selve blyben; waer over Achilles verflooyt spne / seyde datse blyben souden so lange als se

wilde / maer dat hy vertrecken soude / en gebodt daerom syn volck de Myrmidonosfen dat niemant van hun allen booztaen meer tegen de Trojanen uyt-trecken souden / meynende daer dooz d' ander Grieckse Dozzen te bewegen / ende tot syn boozmen te vuzen / maer te vergeefs / want contrarie van dien verordineerden Palamides / dat koningh Agamemnon soude reysen om victalie / amunitie / en alderlyc Dozlogs-gereetschap in 't koninghrijck van Messina / 't welck koning Agamemnon terstondt volbroecht / is met goeden boozspoedighen wint gearriveert by den koningh Chelaphus / die hem heerlyck ontfingh en wel onthackde. En na dat den koning Agamemnon van alles hem besien / en spne Schepen geladen had / soo is hy met noch een groote meenichte van volck wederom t' zepl gegaen / ende spoediglyc ober-gekomen tot in den Leger / waer van Palamides verblyft was / ende hem vziendelyck welleskom heten.

En terwyl koningh Agamemnon uyt geweest was / had Palamides al de Schepen die des noot hadden / doen reparieren.

Van de thiende Strydt, in

welcke Dyephebus en Troilus van de Trojanen zyde en Palamides en veele andere Vorsten van de Grieckse zyde verslagen werden, en hoe Achilles in Apolles Tempel om-gebragt wiert.

Het XXXIII. Capittel.

Het bestant uyt spnde / spn de Trojanen weder uytgeballen / en de Griecken daer tegen / so dat 'er weder sptz veel kappen / arm en bene in de loop bleven. Dyephebus trefsten Coning Cresus sodanig / dat hy 't den spnen niet klagen soude / daer dooz de Griecken verslauden / maer Palamides en Diomedes quamen hun te hulp met 3000. Griecken / so dat de Trojanen doe werck genoegh hadden om 'er tegen te houden. Chelamon Nax dooz slak Coningh Pyrami Bastaert-foon Esfronius /

fronius / dat hy doot ter aerde biel / 't welck Dyephebus siende / is hy Chelamon Nax toegebaren / en sloeg hem als een bal uyt den zadel en sou boozs de rest gehad hebben / maer Palamides dat siende / heeft Dyephebus de Lancie ter zijden in 't Lijf geuzoken / en by-na doot was; Paris sag sijn Broeder so gequett / heeft hem tot by de Stad geuzacht. Dyephebus seyde / laet mijn doot niet ongeuzoken broeder Paris / maer vuzngt hem om die my gequett heeft / ick sal 't yser niet laten uyttrecken booz al-eer ik beschept van hem heb. Paris seyde ja / so 't my immers mogelijk is. Also is Paris met een tooznig gemoet in de batalje gereden / soekende ober-al Palamides / die hy ten lesten vout / strydende tegen Coning Serpedon / die Dyephebus doot op hem socht te wuzken / maer Palamides brogt hem een dodelijke slag; dog aen d' anderzijde duerden 't me niet lange / want Paris makte op hem / en schoot hem met een senijn-pijl dwers dooz de keel / so dat hy mede de doot-strupkeeling kreeg; de Griecken ontfakte hier dooz de moet en namen de vlugt tot in hun Leger-plaets / alwaer hun de Trojanen dapper kapotteerden / en beroofden ten dele hare tenten en wuzpense om verre. Boozs waeren Paris en Croplus met een deel Volcks na de Schepen / die sy meesten-deel in de bzant staken / al-eer 't de Griecken beletten konden: maer koning Chelamon heeft de Trojanen als een Campioen gerepousteert / en heeft het verbzanden der Schepen wijders belet / en sneubelden in dese schermtuzeling noch verschepten van Dame / onder and'ren de konings Soon Ebes van Cracien die een stuk van een Lancie in 't Lijf had / en in Achilles tente geuzagt wiert / dien hy besiraste dat hy sijn Volck geen bystant en dede / want Achilles had dien dagh met sijn Volck niet te velde geweest / om de lief de tot Polixena / en het

Yser uyttreckende / sterf hy in sijn pzesentie. En om den avont zyn de twe Herys van een geschepten tot 's anderen daegs / want de Trojanen gaven de Griecken geen respijt om te restriffcheren / maer blelen drie dagen achter een op haer uyt / en wiert behement gebochten. Croplus en Paris bonden Dyephebus noch in 't leven / en sepden hem dat hy moet en couragie sou hebben / en dat hy al kapot was die hem gequett hadde. Dyephebus bedanckte hun / en liet het Yser uyttrecken / maer so haest 't selve uyt was / sterf hy in hun handen / waer van sy grotelijck bezoeft waren en groten rou bezeben / en lieten hem heerlijken begraven / als oock de Griecken Palamides deden / dewelcke weder Agamemnon tot een Oberste kosen. 's Anderendaegs was den dagh noch niet geheel klaer schijnend / of Croplus en Paris waren weerom op de been met vele kloecke Trojanen / en vielen de Griecken soo pberigh aen als offe die vernielt souden hebben / pzincliplyc Croplus / die het onthouden spner liefste Bzysida den Griecken die'er dede verkoopen / so datse wel hadden mogen willen Bzysida noopt gesien te hebben / want als desperaet sloegh hy onder hun sonder ophouden / so dat de Griecken spne slaegen niet verbzagen en konden / maer wijcken moesten / en op de vlugt geuzeben werden / maer Diomedes hun te hulp komende / dese weerom keeren / en biel op de Trojanen aen als offe dien dagh niet gebochten en hadden: Ende terwyl den dat gebecht duerde / is Agamemnon met sommige van d' Obersten in Achilles tente gekomen / begerende dat hy met sijn Volck hun bystant dede / of datse oozfacke souden hebben quaet van hem te vermoeden / dog Achilles achte dit alles niet / en seyde hun datse qualyk beraden waren so vele vrome kloecke Mannen en groote Hieren te laten om-vuzen / alleenlyc om d' onfsalige He-

lena / dat Paris die behoude / Menelaus
sal wel een ander Wyf krijgen / wy heb-
ben in haer plaetse de wijse Erione / daer-
om soo gy - lieden noch mijn raedt volgen
wilt / gy sult wel doen / en vele onser in 't
leven behouden ; want al is Hector en
Dyephebus doodt / Troplus en Paris sijn
niet min kloeker / daerom maect peys met
de Tropanen / en laet ons booztaen in ru-
ste leven / wy hebben nu hier haest seven
jaren gelegen / wat hebben wy gebeyert /
somma Achilles seyde so veel / dat Nestor /
Dixes / en noch eenige met hem waren :
maer Conink Agamemnon / Menelaus /
ende andere waren van contrarie opinie /
te meer als Calcas hun versterkte / en sey-
de datse genen peys met de Tropanen ma-
ken souden / en datse gedencken souden de
antwoorde van Apollo / die niet liegen
mogt / en datse de stad booz seker een langen
rijdt krijgen souden : hier dooz waren de
Griekse Doozten wederom gemoet / laten-
de Achilles in sijn tente / en quelden hem
niet meer om sijn bystant / maer namen
booz totten lesten man toe te wagen. Dio-
medes dan onder den Tropanen staende /
als hunnen doodt - byant / heeft ten lesten
Troplus gesien / doende groote moort on-
der sijn volck / en nemende een sterke lancie
is na hem toegereden / maer Troplus hem
siende komen (hebbende oock een lancie in
de hant) en is hem niet ontweken / maer
stak sijn peert met sporen / hebben sy mal-
kanderen soo ontmoet / dattet niet veel en
scheelde of Troplus viel van den Peerde /
maer hy treft Dymedes van geweldelyck
dat hy hem van den paerde stiet / dat hy de
beenen in de lugt stak / en sou hem als doen
boozs om - gebragt hebben / maer wert
belet dooz de groote menigte der Grieken /
die hem booz doodt weg dzoegen / daer dooz
Troplus so verwoet was / dat hy Coningh
Menelaus oock van den peerde velde / doch
wiert van sijn Volck met geweld weder te

peerde geholpen : in somma de Tropanen
in 't gemeen / hielden haer so vroom datter
meer als 3000. Grieken op de plaets ble-
ven en de vlugt namen / 't welck Achilles
gewaer wordende / heeft hy sijn volck belast
de Tropanen te verwinnen / maer selfs
wilde hy 'er niet by wesen. Doe begon de
stryt wederom op het hevigste / soo dat de
Tropanen wedt souden hebben moeten
wijcken / sonder de dapperheyt van Tro-
lus / Paris en haer Bastaert - boeders
die de Griekse scharen scheurden en dooz-
sloegen / soo dat Coning Thoas wederom
gevangen wiert / maer is dooz Achilles
volck weder ontfet / die Troplus peert on-
der hem doot sloegen / en souden hem over-
vallen hebben / maer Pandys (die hem sel-
ven verliet) heeft Paris te hulp geroepen /
en heeft hem met een deel volcks ontfet.

En aldus heeft haer den Abondt weder
doen scheyden : Maer 's mozzens vzoegh
zynse weder aen malkander gekomen / en
hebben so vreeselijken gebochten / dat het
Velt bezaept was met stukken van Men-
schen. En Troplus dede dien dagh so veel
vroomigheyt dat hy vele Grieken versloeg
en wel hondert Peeren en Edelen gevan-
gen nam. 't Welck Achilles verkondigt
zijnde / heeft hy de Liefde aen een zyde ge-
stelt / hem metter haest wapenende / in hy
vlugtig te peert gesprongen / en na de Ba-
talje gereden / en met groote furie op den
Tropanen gevallen / soo dat hy 'er veel in
zijnen toorn om - bragt : Maer Troplus
is hem te gemoet gereden / en velde hem
seer gequets van 't peert / soo dat hy van
sijn volck wegh gelept wiert / die hy belaste
Troplus te besetten / en 't hem dan te la-
ten weten. De Dymidonsen hebben
op dit bevel Troplus waer - genomen /
welck een wepnigh ter zijde geweken was /
om adem te scheppen / 't welck Achilles
volck siende / hebbense hem van alle kanten
omringelt / 't welck Troplus sag / en mer-
kende

kende dat zy sijn doodt sochten / heeft hem
selven niet gespaert / maer denckende noch
op sijn liefste Bysida / sloegh hy sodanigh
onder de Grieken / dat hy 'er in 't kozt wel
200. kapot maekte / en een Bolwerck van
doden om hem heen had : Maer wat kond
het hem baten ? den hoop was te groot /
en geen ontfet booz handen / soo dat hy ten
lesten heel moede zynde zware quetsuren
ontfingh en heel magteloos wiert. Doen
riepen sy Achilles / die hem boozs doot-
sloegh / en deed Troplus doode Lichaem
binden aen zyn Paerts seert / septe dat
langs het Pary. 't Welck Paris / Pol-
damas en Eneas verstaende waren daer
over seer ontfelt / als soek Koninck Me-
non die Achilles na reet / en tot hem seyde.
o Achilles gy valst Derrader / schaemt gy
u niet / so Edelen Coninck soo oneerlijken
langs den Velde te slegen : Dit en sal niet
ongewoochen blyben. Dit gesept hebben-
de / heeft hy Achilles met een toornigen
moede van den peerde gestoten / so dat hem
sijn volck qualijck konde bezyden / en upt
der Tropanen handen lossen / welken hem
met alle geweld op quamen / en Troplus
lichamen hem ontnamen en weg-dzoegen.
Als Achilles wat verberst was / is hy
weder na den strijt gekomen / met een deel
berg volck / en soekende Coninck Menon /
die hem van den paerde gestoten had / heeft
hy hem ten lesten gesien / en alcer Coninck
Menon hem gewaer wert / was hy hem
op het lijf / en stak hem so geweldelijck dat
hy doot ter aerden viel / daer dooz de Tro-
panen / als oock dooz den doodt van Tro-
plus kleynhertigh wieden / ende vlucht na-
men tot binnen Tropan / waer grote dzoef-
heyt gemaeckt wiert over Troplus / dooz
dien sy nu alle de vroomste Dooz - bechters
quijt waren op Paris na. Boven al was
de Coninginne Hecuba bedroeft / en ver-
doznt op Achilles / die sy meynde haren
Dyent geweest te hebben / daerom zy booz

nam / en met Paris besloot hem om te
vzengen / en versochten bestant aen de
Grieken / welke hun 't selve blijdelijk con-
senteerde. Doen heeft Hecuba om Achil-
les gesonden / dat hy secretelijck in Apol-
los Tempel soude komen / om met hem
aldaer van Pollexena te spreken Achilles
is ongewapent met Archillogus Hertogh
Hestors sone na Tropan gereden / en in den
Tempel gegaen / verwagtede de Conin-
ginne Hecuba / ende also hy booz den Ou-
taer op sijn knien sat / so schoot Paris (die
daer verhoogen was met 20. vroomen Rid-
ders) hem van agteren in zyn regter voet /
en viel hem doen boozs op met den zweer-
de. Achilles dit siende weerden hem met
Archillogus seer kloekelijck / so datse seven
Ridders (soo ongewapent als sy waren)
ombrogtten / maer Paris seyde hem : O gy
Derrader Achilles / gy hebt twee mijner
Droeders verradelijck om - gebracht / en
daerom en sal u anders oock niet geschie-
den. Dit gesept hebbende / heeft hy hem
dapperlijck aen-gevallen / soo dat na elken
slagh 't Bloedt volgde / ende hem ten lesten
om bragt. Alsoo wieden Achilles en Ar-
chillogus seer jammerlijken om-gebragt /
en hun Lichaem booz de Honden gewo-
pen / waer van der Tropanen seer verblijt
waren. De Grieken dit vernemende / wa-
ren seer bedroeft / en versogten aen Coning
Pyramus / dat men hun Achilles lichaem
soude geben om dat te begraven / het wel-
ke Coning Pyramus geern dede / en hem
ontschuldigde van Achilles doodt / ende op
dat gy-lieden meugt gelooven / dat ich 'er
onwetent van ben geweest / soo begraeft
sijn lichaem by der stad in een graf / 't welck
ich u wijzen sal. Also wert Achilles begr-
aven in een kostelijck graf van upt - gehou-
wen Marmer steen / niet sonder grote dzoef-
heyt van de Griekse Doozten / de welke
daer na raet hielden / of se met de Tropa-
nen wilden accorderen oft niet. Maer ten
lesten

lesten beslooten sy te continueren / ende den Pprus Achilles sone te senden / die hy synen ouden vader in 't Koninkrycke van Li-caonia woonde. En desen last wert Me-nelaus op-gelept / die dertwaerts met goe-den boozspoede boer / en met Pprus we-derom keerde in den Leger / daer hy wil-lekom geheten en wel onthaelt wert.

Van den lesten Strydt, in den

welken Paris verslagen wert met Panthasilea, Co-ninginne van Amasien, die den Troyanen te hulpe gekomen was ter liefden van Hector.

Het XXXIV. Capittel.

Gedurende dit leste Bestant / so was binnen Trojen gekomen de Conin-ginne van Amasien Panthasilea genoemt / met duysent kloeke Jonck-vrouwen / en dat ter liefde van Hector van Tro-jen / die sy beminden / en nog in 't leven mein-de te binden / maer als sy verstaen had dat hy van Achilles so verzaedelgh om-gebragt was / soo zwoer sy dat sy 't op de Griecken wycken soude. En na datse haer met hare Jonck-vrouwen wat gerust hadden van de verre reysen en het bestant upt was / so is sy met haer volck en Paris met meest alle de Tropanen en vzeemde Ridders upt-geval-len op de Griecken / die hun oock verwag-teden / onder derwelcke Npar ongewapent was / die upt verwaentheydt alleenlyck metten zweerde wilde begten / 't welk hem niet wel en bequam / want na dat hy veele Tropanen metten zweerde om-gebracht hadde / en Paris dat siende / schoot hy hem eenen Pijl tussen de ribbe en de milte / soo dat hy wel gevoelde datter de doot na vol-gen soude / en rijdende na den geenen die hem geschoten had / seyde hy hem : og Pa-ris / gy hebt my met u schieten ter doot toe gequetst / maer nochtans al eer ick sterbe / sult gy 't mede bekopen / en van utwe liefste Helena gescheppen worden / om welcke soo vele Coningen ende groote Heeren / soo van uwer als van onser zyden 't leven gelaten

hebben / dit geseyt hebbende / heeft hy alle syn kragt gebruyckt / slaende op Paris met sulken kragt / dat hy syne slagen qua-lyck konde wederstaen of afschudden / en geenen tyt hadde om hem weder te slaen / dan alleen om hem te beschermen Npar voelende dat hy dooz syne Wonden slaue-herdig soude geworpen hebben / sloegh Pa-ris met al zyn magt op 't hooft / dat hy hem dat in tweeën kloofde / en doot van den peerde viel : en Npar dit gedaen hebbende / is na syn Tent gekeert / ende aldaer oock gestorven. De Coninginne Panthasilea hier - en - tussen ontmoet eerst den Hertoge van Tene / die sy van den Paerde wierp / en gaf zyn Paert eene harer Jonck-vrouwen / om dat na Trojen te vzenge / en hebbende noch haer lancie heel / liep sy tegen Diomedes (die den Hertoge wyce-ken wilde) en stach hem den schilt van zynen hals / en gaf die oock hare Jonck-vrou-wen / en al eer de lancie nog brak / ontmoet sy Coninck Chelamon die sy oock van den Peerde wierp / en met hulpe van Coninck Philomenus gevangen nam / maer hy wert dooz Diomedes kloekheydt ende de groote meenighe der Griecken wederom verlost waer ober sy so gestoozt was : dat-se met 't geweld harer Maegden en Troja-nen / de Griecken op de blught dreef tot aen den oever der zee / alwaer den meesten-deel der Griecken gebleven souden hebben / sonder de aenkomste van Pprus met de Myzmidonopsen die syn Vaders harnas aen had / en in 't aenkomen Polidamas van den Peerde stiet / als oock Philomenus / en ballende boozts met zyn volck onder de gespleten Ridders van Amasien / versloeg-gen sy 'er veele / maer Panthasilea dat ge-waer wordende / heeft hare Maegden moet en souragie gegeven / derwelcke de Myzmi-donopsen soo veel te doen gaben datse wyce-ken moesten / en de blugt genomen souden hebben / soo Pprus hunnen Heer daer niet

hy

hy had geweest / die Coninck Philomenus los liet dien hy gevangen hadde / en sijn volck bestrafte / en vzaegde ofse hun niet en schaemden van de vrouwen hun te laten slaen / en booz die te vlieden : maer Pan-thasilea dat hoorende seyde hem : gy en be-hoeft dese vrouwen so kleyen niet te agten / want sy sullen u ende u volck lonen vande schelmse verraderpe die Achilles u vader aen Hector gedaen heeft / doozstotende hem van achter / dien hy van vooren niet ver-wachten doost : En om sulckz te wycken zyn wy hier gekomen. Pprus dese smadi-ge woorden hoorende / wert daer dooz heel ontfelt / en stekende sijn paert met sporen liep hy met alle macht tegen de Conin-ginne dat hy zyn Lancie brak / en sy van gelijcken tegen hen / so datse hem van den peerde stiet / maer hy als een kloek Ridder sprong weder te peerde / en met het zweert in de hant / sloeg hy geweldelgh op de ko-ninginne / die hem oock niet spaerde / ende hare kragt hem oock dede gevoelen / so dat-se op malkander niet viel boozdeels had-den : maer Coninck Agamemnon siende datse op malkanderen soo verhit waren / schepdense van malkanderen / ballende boozts onder de Tropanen en de Amaso-nieren / derwelcke hy vele versloeg en noch meer gedaen sou hebben / en hadde gedaen Polidamas / Anthenoz en Eneas derwel-ke met eenen grooten hoop volk die sy lie-den hy een bergadert hadden / de Tropanen ende jonck-vrouwen sulken bystant deden / datse de Griecken te rugghe dzeben en met getwede deden wijken / soo datter vele doot bleven / maer alsoe de Sonne vertrok ende ondergink / sijne van malkanderen gescheppen / en de Coninginne Panthasilea wert seer gepresen ober hare grote kloek-heit / ende van Coninck Ppramus heerlij-ken begaest met vele juwelen en kostelijck-heden : maer hy was wederom seer be-zwoest ober de doot van Paris sijnen Sone

die hy in den Tempel van Juno bede be-graven met grote magnificentie en heer-lijckheyt. Dit upt allen was dag op dag te doen / somtijts woument de Tropanen / en somtijts de Griecken. Ten lesten alsoo den strijt in 't hertste was / hebben Pprus en Panthasilea malkander weder ont-moet / en sy stak Pprus met haer Lancie in 't lijf / so datse hem seer quetste / ende alsoe haer lancie brak / bleef 't stuk in sijn boost steken. De Griecken dit siende hebben 'er van alle zijden bevogten / so datse haer den Helm van 't hooft sloegen / niet tegenstaen-de 't geweld haerder magen. Ende Pprus oock beschaemt siende dat een vrouwe hem so qualijck tracteerde / is met eenen gram-men moede haer toe-gekomen niet den-kende op sijn wonde / ende heeft haer ten lesten sulken slag op 't hooft gegeven / soo ongewapent sijnde datse van den paerde doot ter aerden viel / en hy selve wert soo slau booz de groote menighe des bloets dat hem ontlep / datse hem booz doot in sijn Tent brochten / daer-en-tusschen deden de maegden van Amasien sulcken Boozt onder de Griecken (tot wzake der Conin-ginne) dat sy 'er wel 3000 ombzaghten : maer alsoe de Tropanen hunnen obersten Paris / en sy lieden hare Coninginne ver-loren hadden / so werden sy daer dooz klem-hertiger / ende de Griecken te moediger / so datse de Tropanen en al 't volk op de blugt dzeben tot in de stad en vele in 't lopen ver-sloegen / waer ober Coningh Ppramus heel moede wert / ende niet en begeerden dat sijn volk meer upt-treken soude / maer soude de stad houden so lange als de victa-lie duerde / want hy wist wel dat de Griecke aen de stad met geweld niet hadden / ober-mits de sterke hooge mueren ende menighe des volcks / maer ten ginck niet na des Conincks booz-nemen / alsoe gy hier na ver-staen sult.

Hoe

Hoe Anchises, Eneas, An-

thenor en Polidamus by den Koningh Pryamus quam en, en begeerden dat men peys met de Grieken maken soude, ende hoe datse hier van met den Grieken spraken.

Het XXXV. Capittel.

Als nu de Tropanen hun also binnen de mueren hielden/ en niet meer upt en trocken/ soo sijn de Grieken nader de stad gekomen/ en hebben hun Leiger tot by de stad geslagen/ 't welck de Trojanen gewaer wozynde/ hebben beele Inwoonders beginnen te murmureren/ als ook eenige Ridderz en groote Heeren/ ook Anchises/ Eneas/ Antenor en Polidamus sien de ondergank der stad booz oogen/ hebben sy 't samen besloten den konink Pryamus te beraden om met de Grieken peys te maken/ en volgens dit voornemen/ spuse te Hobe gegaen by den Coningh Pryamus/ den welcke sy verselschapt bonden alleentlyck met Amphimacus zynen Bastaert- sone en sommige Edelen. Ende zynde in sijn tegenwoordighejdt heeft Antenor booz d' ander gesproken. Mijne Heere aengesien wy u Onderdanen bemercken/ dat onse saecken soo goeden boozspoet niet en hebben/ als het wel te wenschen waer/ dooz dien wy dooz dese langduyrige Dozlogen niet alleen verlooren en hebben mijn Heere u sonen en beele andere groote Heeren en Coningen/ als oock vele dupsenden byzome Mannen/ maer wy nu selve alhier binnen gesloten zyn/ als een mupsje in de bal/ sonder dat wy eenige verlossinge hebben te verwagten/ daer dooz onse Inwoonders beginnen te murmureren/ en wel eevrige disozdye daer upt mogt volgen/ so daer niet by tpyds in boozsien en werde/ so heeft het ons gedocht u Majestejt hier van te waerschoutwen/ en met een ons te presenteren/ om met den byant so 't u goet dunkt wy tpyds peys en byede te maken/ al eer wy met de gehele stad vergaen en verdestru-

ert worden/ en 't sal u Majestejt veel ligter wesen Helena wederom te geven/ dewijle Paris overleden is/ ende dese schande in hun Lant gedaen te vergoen/ als te lypden den ondergank van onse Stadt. Ende wy twijffelen niet/ of sy sullen hun daer toe wel verstaen/ om datse in 't eerste anders niet versogt hebben/ als oock om dat het hun verdrietigh is soo lange te velde te ligen/ hierom geeft ons den last/ en wy sullen met de hulpe onser Goden de sake wel uptregten tot behoudinge der stad en Inwoonders. Koninck Pryamus en Amphimacus dese redenen verstaen hebbende/ hebbense tpydt begeert/ om hun daer op te beraden/ dewijl het geenlichte sake is om onbedachtelyck en metter haest daer van te handelen. Doen seyde Antenor weerom: Heer Coninck bedencht dan dat men van twee quaden 't beste en 't minste kieser moet/ en dat het verre 't beste is (als ik geseyt hebbe) Helena hun weder te geven/ als al vermooyt te worden/ 't welck wy niet anders ontkomen sullen/ aengesien sy alle onsen doot en verderf gezworeen hebben/ en wy genen grooten middel hebben/ om hun van de stad te verdrjyven. Amphimacus hun voornemen verstaende/ antwoorde hem: Indien mijn Heer en Dader mijnen raet volgen wil/ so sal hy u seggen niet volgen/ maer veel eer totten leken man toe waghen/ wat konnen wy meer als sterben? Op wie sal hem mijn Dader nu mogen vertrouwen? als gy lieden (die sijne raetslieden en beste byzenders pleegt te wesen) hem af balt/ en tot eenen schandelyken peys raet? die wel eer scheen met hem te willen sterben. Eneas willen de hem te byeden stellen/ seyde hem: Amphimacus 't gene Antenor verstaert heeft is niet alleen sijn begeren/ maer oock 't onse/ en is niet tot des koninck nadeel: maer tot zyn en onser aller boozdeel: want aengesien wy niet meer upt- wosken konnen/

wat hebben wy anders te verwagten/ dan na langdueringe belegeringe noch in hun handen te vallen en van honger te vergaen? Coninck Pryamus seyde haer: Het schijnt dat gy-lieden my daer toe dwingen wilt/ sulck en had ik noyt van u lieden gedacht te horen/ maer wel ter contrarie/ dat gy-lieden my daer in tegen soude geweest hebben so ick sulck had begeeren te doen: en hadde dit myn begeren geweest/ soo waer 't niet van woode geweest dat ick my selven en myn kinderen (die 'er meest al gebleven sijn) geaboutuert had/ want myn begeren van eerst aen anders niet geweest en is/ maer die schande moet een ander gebeuren. Ende gy selve seyde den Koninck tot Antenor/ hebt my geraden dat ick Paris mynen soone na Grieken senden soude/ en hebt selve daer mede geweest. En gy Eneas/ had ik myn sone bevolen om ten besten te raden/ en sonder u-lieden toe doen/ en soude Helena binnen Tropan niet gekomen hebben.

Antenor en Eneas dit vertijt horende/ waren heel gestoozt/ en gingen alsoo 't onbyeden zynde/ weder na hups.

Doen seyde de Koninck tegen Amphimacus: myn sone/ ik ben versekert upt de redenen deser Heeren/ datse hun beste doen sullen om ons en onse Stad in der byanden handen te leveren/ of immer de Dozgers oproerig sullen maccken/ daerom is myn begeren/ al eer sulken quact van hun uptgeragt word/ dat gy op morgen als sy ten Hobe komen de twee ombyengt/ namentlyk Antenor en Eneas/ ende dat gy u tot dien eynde met 10 of 12 kloecke Ridderz verbozgen hout: 't welke Amphimacus aennam te doen.

Eneas en Antenor hebben dit vernomen/ waerom sy voornamen niet te Hobe te komen dan met Wapenen onder hun kleren/ ende met veel gewapent volck als sy doden/ om welker oozsaeke

den Koninck sijnen Soone beval met de sake niet voozt te baren.

Als sy dan alsoo booz den Koningh waren/ hebben sy in presentie van beele Tropanen begeert/ dat men met de Grieken accozderen ende peys maken souben/ tot 't welke oock meest alle de omstanders mede geneegen waren/ behalven Koninck Pryamus/ Amphimacus/ ende weynige andere/ die 't selve wel hadden willen tegenhouden: maer also Eneas ende andere bemerkte dat de meeste hoop met hun was/ en Koning Pryamus daer in niet geerne bewilligde/ so seyde Eneas: Heer Koning also ons elk in 't particulier soo vele aen dese Dozlogh gelegen is/ als uw' Majestejt (hebbende goet/ lpf/ Dyon en kinderen so weert als d' utwe) en bemercken dat gy tot de byede niet wel gesint zyt/ soo sullen wy de sake selve beleyden tot uw en onser aller best. De Koningh merckende dat hy vermeerst was/ so heeft hy ten lesten de saek finael overgegeven/ begerende dat se dogh getrou booz hem/ haer/ en de gantsche gemeynte wilden wesen/ 't welck sy beloofden/ maer niet en hielden. Als Antenor dese last opgelept was/ soo is hy met een Olyf-tak in de hant/ upt de Stad gelaten: en komende aen 't Griekse Leiger/ heeft hy audientie versocht/ en booz Koningh Agamemnon en sijn gantsche Raed staende sprak hy aldus: Gy Griekische Heeren en Dozsten/ also wy Onderfaten des Coninck Pryami (onse genadige Heer) bemercken de groote schade die so aen onse als utwe zyde geschiet is/ en noch dagelyk geschiet/ dooz 't ombyngen van beele Coningen/ Dozsten/ en kloecke Ridderz/ en dat om een geringe sake/ soo hebben wy onsen Koning dikmael versogt/ dat hy de byede met u-lieden aengaen soude/ tot het welck hy noyt heeft willen verstaen/ maer om dat de sake ons mede aengaet/ heeft hy 't met reputatie finael aen ons overgegeven.

Daerom mijn Heeren / so gy lieden noch gesint zijt als doen gy hier in 't Landt gekomen bent / so twijffel si niet of onse Heeren sullen niet u - lieden wel accordeeren / en zwoeren sult (haer wederom hebbende) na u laten te keeren / en geen Oozlogh om dese saeck langer te voeren. De schade by Paris in Griecken gedaen / sal worden gesfelt tegens het groot verderf van u volck / hier te Lande upt - gerecht. Hier op geeft my antwoort / op dat dese langhdurigen Oozlog een eynde mach hebben / en 't ombringen van soo veel byzonte Ridders wederzijts mach op - houden. Agamemnon met de andere Heeren Anthenoors redenen verstaen hebbende / hebbense hem doen uptgaen / en sprekende boozts met malkanderen / hebbense bestoten dat dese sake soude gestelt worden in handen van den Koninck van Creten / Diomedes en Blisses (dooz dien dickwils vele verschepde sinnen verwringte in - bzingt) en zwoeren gespekielck boozt goet ende bestendigh te houden 't gene dese drie Bozsten hier in doen souden. Als nu dese drie den last aenbeert hadden / hebbense Anthenoors boozt hun allen doen komen (na datse eerst 't saem bestemt hadden watse begeren souden) en Blisses heeft tot hem gesproken: Heer Anthenoors / also onse Heeren en Oversten dese handelinghe ons over - gegeven hebben / om daer mede te doen na 't goet - duncken van ons drien / so hebt gy met niemant anders meer te spreken als met ons drien: dan hebt gy uwen Coninck ende Heer te seggen / dat wy niet van sintz en syn Helena alleen weder te hebben / maer ook de geheele Stad en Inwoonders 't onsen bekeben / omme daer mede te doen na onse lust en welbehagen / maer hadde Coninck Pyramus ons eerste verzoek aen - genomen ende volbzacht / soo hadde hy spne kinderen / Dienden en Heeren onbeschadigt gehouden / en wy d' onse / na souden doen wederom gekeert hebben /

maer bewijl wy hier 8 of 9 Jaer tot groote kosten en last gelegen hebben / soo zyn wy niet 't weder - geven van Helena niet te bezeden / maer wel met de Stad in ons gewelt hebbende. Dit is dan uwe antwoorde / gy meugt sien / ende u niet de andere veraden wat gy lieden te doen hebt. Anthenoors dese redenen verstaen hebbende / is daer mede binnen Tropen gekeert / en heeft deselve in tegenwoordigheyt van hun allen verklaert / daer dooz geen groote blijtschap in Tropen was / maer groot beklag van de gemeynte ende byzonen / dewelcke begeerde dat men den Spaant al geven soude wat hy begeerde / midts datse hun leven mochten behouden / ende in 't besit blijven. Anthenoors dic geroept horende / dede hun seggen / datse den moet niet verloren en gaben / en dat hy verhoopde de saeken ten besten te bzingen / en wel te middelen / ende hy begeerde boozts aen den Coninck dat Eneas met hem soude keeren / om hem te helpen veraden / 't welk hem geconsenteert wert. Als nu Helena verstant dat men haer in de Griecken handen soude leveren / heeftse aen Anthenoors ende Eneas begeert datse haren peys aen Menelaus souden verwerben / tot 't welk sy beloofden hunnen best te doen. Ende also syn Anthenoors en Eneas 't samen na de Griecken gekeert / en komende in Blisses Cente / hebben sy 't samen getracteert: maer niet konnende accorderen / heeft Eneas geseyt datmen hem oock soude op - regten de schade die Paris in Griecken gedaen hadde: tot het welcke de Griecken geen sintz verstaen wouden / maer wouden de stad in genade of ongenade hebben / al souden sy 'er nog 10 jaer boozliggen. Als Anthenoors en Eneas merkten datter geen bozderinge en was / soo hebben sy hun gemoet verandert / ende gefocht ten minsten hun selven / ende hyn naeste Dienden te beschermen en in 't leven te behouden / seggende tot de Griecken. Gy Heeren / aengeken het de Goden alsoa belieft /

belieft / dat wy in uwe handen vallen moeten / so is 't dan dat wy twee u versekeren de stad te leveren / op conditie dat gy barmhertighlijck met de Inwoonders sult handelen / en die niet misdoen / dan alleenlyck schattinge af - nemen na u goet - duncken / dic en hebben de Griecken niet willen aennemen / maer seyden de Stadt in roode kolen te willen stellen. Soo moet gy - lieden dan ons ten minsten belooven (seyde Eneas en Anthenoors) ons en onse Dienden met hunne Wooningen onbeschadigt te laten / en maken dat Helena met minne by haren man mag komen / boozt 't welke wy u - l. nog sullen doen hebben een groote somme gouts en silbers / en so gy - lieden dese presentatie niet en accepteert / so denkt niet de stad so lichtelck te krijgen / maer sullen liever totten lesten Man toe wagen / ende op morgen weder upt - vallen / ende laten blijcken datse noch niet al den moet verlossen hebben die binnen Tropen zyn. Blisses met d' ander hun reden verstaen hebbende / hebben dese conditie aenbeert / ende malkander beloofte secrete te houden / tot dat dese conspiratie volbzogt soude wesen / 't welk aldus sou te werke gaen / namentlyck dat de Griecken soo haest als 't accoozt bestoten waer / hun Leger souden op - breekken en 't scheep gaen / mijnen maeken om te varen / maer snachts gewapent boozde boozt komen / en dat sy hun dan in souden laten / en om te minder suspicie sal Coning Cassillus mee gaen / en ons seggen Affirmieren / en greft ons 't Lichaem van Panthasilea / om dat in de Stadt te begraven. Aldus wiert dese Conspiratie be - redigt / en gingen dese Verraders met Cassillus weder boozlyk na de Stad / en komende by den Coninck en syn Raedt / gaben haer accoozt met een bly gelaet te verstaen / dat de Griecken na hun lant souden keeren / sonder meer tegens de Tropanen te Oozlogen / mits restitutie van Helena / 30000 Merck

gout en so veel silbers / en 100000 Mude tertwe / boozt gelede schen en schande / die de Tropanen de Griecken gedaen hebben. Alles op approbatis van den Coninghen syn Raet / en de Griecken met de l. verantie van 't beloofde vertrecken souden. Den Coning met al de Heeren / namen 't boozt waerheyt aen / en waren verblijft / belooften de Schat te vergaderen / en begeerde 's anderendaegs het Verbondt boozts met Ede te bevestigen / 't welck oock geschiede.

Hoe den Verraderschen peys

russen de Troyanen ende de Griecken beslooten wert / en hoe de Griecken een groot Peert lieten maecken / ende 't selve den Troyanen schoncken / zynde vel gewapende Mans.

Her XXXVI. Capittel.

Sanderendaegs syn Eneas en Anthenoors na Blisses en Diomedes getrocken (latende de Coning Cassillus binnen Tropen) om hem te halen / ende binnen Tropen te geleiden / om het vals accoozt te bezweeren: en also sy met State binnen quamen / werden sy van den Koninck heerlijk onthaelt en gefesteert / ende na datse 't samen wat gesproken hadden / seyde Diomedes en Blisses / datse daer gekomen waren om met Ede te bevestigen het gene sy - lieden met Eneas en Anthenoors bestooten hadden / dies begeerden sy eerst dat den Koninck Pyramus belooven soude / hun 't beloofde Gout / Silver ende Cartwe te leveren binnen veertien dagen daer na / en Amphimaeus upt Tropen soude bannen al syn leef dage. In dit lesse heeft den Koninck zwaarigheyt gemaect / dewijle men hem sulcks van te voeren niet geseyt hadde / hoewel het niemant anders als Anthenoors bedijf was: doch om dat daer dooz den Bzede niet verachtet soude blijven / soo heeft hy 't hun beloofte en gezworen.

Desgelijks hebben *Blisses* / *Diomedes* en *Cassilius* oock het accoozt bezwozen / so datter grote blijtschap aen beide zijden was / 't welck de *Tropanen* niet wel vergink. Als nu dit vals accoozt bevestigt was / mogten eenige *Grieken* by binnen *Tropen* gaen / hoewel 't om geen qua suspitie te geben belet wiert. In dese 14. dagen dat de schatten vergaert warden / so spraken en aten *Antenor* en *Eneas* somtijts met *Blisses* en *Diomedes* / en wesen hun de hupfen die men spaeren sou. *Diomedes* vzaegde of zy haer stuck al seker hadden? daer op *Antenor* ja sepde / en dat hem niets beletten mogt / ten ware seker materie van hout in *Pallas* tempel / 't welck upt den *Hemel* van de *Goddinne Pallas* daer geordineert was / also den Tempel onbolmaekt en boven noch open was / 't welck men sep sulken kracht heeft / dat geen *Stad* daer 't in is bezraeden kan worden / noch in de strijd verliezen sullen / en is genoemt *Palladium* / na de *Goddin Pallas* / dat sy hier sozgvuldigh bewaren / dan ick weet het te krijgen van de *Priester* die 't bewaert vooz een seker somme gelt / en ick sal 't u mede geben sepde hy tegens *Blisses*: Dit gesept hebende / is na den Tempel gegaen met een grote som gelts / en komende by de *Priester* / heeft hy 't *Palladium* begeert / en presenteerden hem het gelt daer vooz / met belofte / van sulks still te houden; en ick hebber *Blisses* van gesproken (die ick het geben sal) welck te vreden is / dat men hem na geve / dat hy 't genomen heeft. Den *Priester* (Coant genoemt) siende de grote somma gelts / ende hoorende *Antenor*'s belofte wiert daer dooz bekoozt / en hebet *Antenor* gelevert / die hem 't gelt gaf / ende is met 't *Palladium* na hups gekeert / en heeft 't selve *Blisses* in handen gelevert / die 's anderdaegs daer mede dooz-gegaen is na 't leger / daer dooz de sprake gink in heel *Tro-*

pen dat *Blisses* 't *Palladium* gerooft had / waer van de *Tropanen* niet wel te vreden waren / doch om geen belet van den vrede te wesen / lieten sy 't also slechtelijck henen passeren. Och wat een booghepdt van eenen *Priester* / die dooz de glerigheyt hem niet ontsagh 't verderf der gantscher stad / maer liever 't geit hadde en beminde / als de welbaert der gantscher gemeente: doen wasser luttel / maer nu sijnder ('t welck te beklagen is) vele met dese siekte besmet. Hier-en-tussen hebben de *Tropanen* een sacrificie willen doen hunne *Wsgod Apollo* tot teken van danckbaerheyt in welken Tempel twe wonderlijckheden gebeurde: 't eens was (also hun sacrificie op den *Outaer* lagh) datse 't hout niet konden doen vanden / hoe dikwils sy 't oock versochten. Het ander mirakel was dattet ingewant ('t welck sy oock lieten ten slacht-offer bezeyden) van eenen groten *Wrent* die upt de locht quam vliegen / wiert krijfende weg-gehaelt en in de *Griekse* schepen ghezaght: waer ober de *Tropanen* verwonderd waren / niet wetende watter bedupde / maer *Cassandza* sepde dattet was om dat *Appollo* op hun vergramt was om *Achilles* bloetstoringh in sijn Tempel gedaen / en datse vper souden halen aen *Achilles* graf / en dat hun offerhande als dan niet uit soude gaen / 't welck sy also bevonden. Het tweede mirakel is / dat u-lieden rijkdom / *Woutwen* en *Kinderen* van de *Grieken* sal weg-geboert worden / gelijk de *Wrent* 't ingewant in hun *Schepen* geboert heeft / want de bezraderp al besloten is. De *Tropanen* hebben op dit lesie dattet principaelste was wepnigh gelet; de *Grieken* hebben dese *Mirakels* aen *Calcas* en *Crisis* eene *Priester* / de betekeningh gebzaegt: welke seyden dat de *Stad* haest in hunne handen sou verballen: maer spraden de *Grieken* datse een geweldigh groot paert souden laten maken / in 't welck hun dup-

sent

fent gewapende *Mans* konde onthouden / en datse 't selve de *Tropanen* souden schenken / om t'haerder eeren in *Pallas* Tempel te stellen / in plaets van 't *Palladium*: Want sepde *Calcas* dit is *Apollo* begeeren / en sult daer dooz de *Stad* te sekerder hebben. De *Grieken* dit vrrstaende / hebben terstont neerstelijck een groot *Peerd* van *Essen-hout* laten maken / daer 1000. gewapende *Mannen* in konden wesen / dewelcke hun locht hadden dooz de *Boren* / *Neus-gaten* en andere locht-gaten / ende was soo kostelijck en heerselijck van buyten toe-gemaekt / dat men genoeg te letten hadde op het uytterste / om niet te dencken wat 'er in mogt wesen. Als dit *Peert* dus volmaecht was / hebben sy *Simon* met 1000. *Mannen* geordineert daer in te gaen als den tydt daer soude wesen / en om de *Stad* in vele plaetsen in vrant te stecken / als hy 'er met 't volck in soude wesen. En dewyl dese sake also beleyt werdende / en de vzeemde *Coningen* ende *Heeren* bemerkten dat dit *Accoozt* niet achter en soude blijben / soo spnse gelykelijck met hun volck dat hun noch reseeerde / elck na hun *Lant* getrocken / na dat vziendelijcken aen *Konink Pyramus* ooxlof genomen hadden / ende hy hun elck besonder hoogelijcken bedanckt hadde.

Hoe de *Tropanen* na datse

de *Grieken* het rantsoen gegeven hadde, het Paert in de *Stad* trocken, en wat 'er na volgde.

Het XXXVI. Capittel.

Also nu alle de vzeemde *Coningen* en *Heeren* met hun volck vertrocken waren / so hebben de *Tropanen* de *Grieken* overgelevert de 20000 mark gout ende silbers / met de *Cartwe* die sy hun belooft en in den Tempel van *Marmarba* bergaderd hadden / die 't selve terstont 't schepe vzochten / ende gereetschap maekte om te vertrecken: maer eer de *Grieken* vertrocken / begeerden sy de *Goddinne Pallas* te

bereeten met een eerlijck *Peert* / 't welke sy hadden laten maeken te t *Recompense* van 't *Palladium* datse uit har en Tempel mede genomen hadden. *Konink Pyramus* was 'er niet seer toe gesint / maer *Eneas* en *Antenor* hebben de sake dooz-gezeven met de gemeente / dewelcke meynde datse een heerselijck ende deugdelijck werck deden / daerom vele dupsenden upt-trocken / om 't peert met eer en reberentie als by *Processe* in te halen: Ende alsoo sy 't voozts getrocken hadden tot by de *Poozt* / so was 't te hoog en te groot / dat 'et daer niet dooz en konde / daerom de *Inwoonders* met vper een stuck van de muer neffens de *Poozt* af-gebroken hebben / ende trocken also 't *Peert* tot vooz den tempel van *Pallas*. Ende als 't *Peert* binnen was / so spn de *Grieken* al 't scheep gegaen / hun gelaten als oftse na *Teneden* gezept hadden / maer also den abondt aen quam spnse al gewapent weder gekeert / ende spnde den meesten deel aen *lant* / hebense verwagt het teeken 't welck *Simon* hun met vuur voen soude / 't welck sy koozts daer na gewaer warden: want also 't nagt getworden was en al 't volck meest te ruste was / so is *Simon* met de spne upt 't *Peert* gekomen / ende hebben de *Wagt* overballen / en de *poozte* geopent / en de *stad* tot vele plaetsen in vrant gesteecken / daer dooz sulcken confusie was dat d' *Inwoonders* niet en wisten hoe sy 't hadden / of waer sy loopen souden. De *Grieken* van buyten 't buer siende / en 't getier hoorende / spnse met 'er haest na de *stad* gerent / en vjdende dooz de *poozte* en langs de gebroken muer / hebense so gelykelijck met *Simon* ende de spne de gantsche *stad* overballen / vermoozdende ende om-vzengende al dat hun ontmoete / out / jonk / mans / voutwen en kinderen / soo dat 'er vooz den *Dager* aet wel 4000 omgezagt waren. *Konink Pyramus* die met spn *Wof* - gesin in den Tempel van *Apollo* gebloden was / wiert van

Pyra

Pyrrus booz't Outaer door - steken / in de
presentie van Antheoz en Eneas / welke
van de Coninginne Hecuba gescholden
werden booz' Berraders / en dat sy - lieden
en niemant anders dit quaet gerocht had-
den: daerom seyde sy / dewijle gy my ende
den mijnen soo onuytspreekelijken vreedziet
aen doet / so doet my inmerx daer en tegen
so kleppen weldaet / en behout mijn Dog-
ter Pollexena / datse ongeschendigt magh
blijben / 't welck sy haer beloofden. Wie
soude konnen beschyben het ontfermende
geroep van de Inwoonders / Vrouwen
en Kinderen / die noch onnossel in de saecke
waren / ende nochtans moesten lijden om
de misdaet hunder Oversten en Regenten:
't geklagh en gekerm was soo groot als
of de gehele Weerelt vergaen hadde / want
de Grieken hielden niet op van de Tro-
janen om te vzen. En na datse de hup-
sen ende Paleysen geplondert ende berooft
hadden / hadden syse al in byant gesteecken /
latende alleenlijck onbeschadigt de hupsen
der Berraders / en hunder Vrienden. Als
nu de furie ober was / soo gaven de Grie-
ken d' overgeblevene Troyaensche Vou-
wen Oozlof te mogen trecken daerse wil-
den / onder dewelcke noch in 't leven was
Andromada Hectoors hups-vrou met haer
twee Soonen / ende noch sommige Edel-
vrouwen Eneas en Antheoz werden niet
tegenstaende hun dienst uyt Tropen ge-
bannen en voeren na ander landen. Maer
also de Grieken weder meenden te keren /

stonten sulken onweder op dat so niet t' sche-
pe bozzen gaen / ende also sy met Calcas
hier van spzaken / seyde hy dattet was ont
dat de magten der Helten noch niet genoeg
verfoent en waren / ober den doot van
chilles / die om Pollexena wil in Apol-
Tempel om - gebzagt was / maer
moest met haer Lichaem sacrificie op
chilles Graf doen / ende als dan soude a-
dingen wel wesen. Pyrrus dit verstaen-
de / heeft hy Pollexena in den Tempel om-
hals / ende haer Lichaem met stuccken van
een getrocken / en die op Achilles Graf
gewozen.

De koninginne Hecuba dit siende / is
rasende en dul gewozden van onpatientie /
ende heeft veel Griecken met de tanden en
handen om - gebzagt en gequetst / soo dat sy
ten lesten gebangen ende gesteenigt wert /
en wiert begraven met haren. Dan ko-
ning Pyrrus in een kostelijck Graf niet
wijt van Tropen / alwaer deseive Sepel-
ture noch lange Jaren daer na gesien is
geweest. Aldus is het met Tropen ge-
gaan / die tot den Hemel verheben was in
allerley kostelijckheyt / en dat al door het
ontschacken van de schoone Koninginne
Helena / spruytende door wellustigheyt
der Dogen / ende onbehoorlijck aensien /
daerom elk een wel sal doen / bedwingende
syne Dogen / ende begeerlijckheyt syner
Herten / waer dat gemeenlijck veel quaets
uyt volgt / alsoo gy voren in 't lange ver-
staen hebt.

E Y N D E

epit. f

